יודען, געדענקט, אז דער קאַמף געגן די רדיפות אויף יודען אין דייטשלאַנד דויערט

Opłata pocztowa uiszczona ryczałtem

NAJER FOLKSBLAT פרייז 15 גראָשן (טאַבעלע פון די מלוכה-לאָטעריע — זעה 9 זייט) היינט 10 זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 244 | Łódź, Wtorek, 22 października 1935. | דרייצענטער יאָהרגאַנג | לאָדז, דינסטאָג, כ"ה תשרי תרצ"ו | № 244

Adres Redakcji i Administracji: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. — אַדרעס פון רעדאַקציע און אַדמיניסטראַציע: לאָדז פּעטריקאָווער 21, טעל. 224-71

ענגליש מיליטער אין עבר הירדן

אונטערהאַנדלונגען פון דער ענגלישער רעגירונג מיט'ן עמיר אַבדולאַה

ירושלים, 21 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער הויפּט-סעקרעטאַר פון דער ארץ-ישראל רעגירונג האָט בעזוכט דעם עמיר-אַבדולאַה אין עבר הירדן און באַלד-נאָכ'ן געשפּרעך, איז ער צוריקגעקומען קיין ירושלים.

אין געוויסע קרייזן האַלט מען, אַז דער הויפּט-סעקרעטאַר איז דעלעגירט געוואָרן פון לאָנדאָן צו פיהרן אונטערהאַנדלונגען מיט'ן עמיר אַבדולאַה מכח איינקוואַרטירען געוויסע מיליטע-רישע כוחות אין עבר הירדן.

קיין אָפיציעלע בעשטעטיגונג פון דער ידיעה איז ביז איצט נישטאָ.

די ווייטערדיגע קאַמפן אין אַביסיניע

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.) פון אסמארא איז מען מודיע:

דער ראַס גוגסאַ, דער הויפּט-פערוואַלטער פון דער פּראָווינץ טיגרע, איז אין דער בעגלייטונג פון די שבטים-אָנפיהרער פון דער אַגגערופענער פּראָווינץ אָנגעקומען אין דער הויפּט-קוואַרטיר פון גענ. באָנאָ און איהם אינפאָרמירט וועגען דער סיטואַציע אין דער אָקופּירטער פּראָווינץ, אונטער-שטרייכענדיג די צופרידענהייט פון דער בעפעל-קערונג מיט די פאָראָרדנונגען פון די איטאַליענער. ער האָט אויך אינפאָרמירט דעם גענ. באָנאָ וועגען דער סיטואַציע פונ'ם שונא'ס מיליטער, און דערביי אויסגעדריקט זיין טרייהייט און איבערגעבענהייט פאַר די איטאַליענער.

דער נעגוס גרייט זיך אין וועג.

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)

דער רייטער - קאָרעספּאָנדענט איז מודיע פון אדיס-אבעבא, אַז דער נעגוס וועט בקרוב אַרויס-פאָהרען קיין דעסיע, וואָס איז 200 קילאָמעטער ווייט פון אדיס-אבעבא. די דאָזיגע נסיעה וועט ער דורכמאַכען אויף אַנ'אויטאָ, און זיין באַגאַזש וועט אָנגעלאָדענט ווערען אויף 200 מויל-אייזלען און 9 לאַסט-אויטאָס.

די אַביסינישע זעלנער זענען איבערצייגט, אַז דער קריג וועט זיך אויף אַנ'אמת אָנהויבען ערשט דאַן, ווען דער נעגוס וועט קומען אויפ'ן פראָנט. די קעניגליכע גוואַרדיע אין דער צאָהל פון 9000 מאַן פולשטענדיג מאָדערן בעוואָפענט איז היינט פון אדיס אבעבא אוועק קיין דעסיע. זייער אַרויס-מאַרש איז פאָרגעקומען ביי אַ גרויסער פייערליכקייט. דער מאַרש זייערער ביז דעסיע וועט דויערן 8 טעג.

די דערפאָלגען פון די איטאַליענער.

רוים, 21 (ספּ. טעל.)

אין די זשורנאַליסטישע קרייזען שטרייכט מען אונטער די פּאָליטישע וויכטיגקייט פון דעם פאַקט, וואָס אויף דער זייט פון איטאַליען איז אַריבער דער לייטער פון דער פּראָווינץ שיאַוועלי, דער סול-טאַן לינלע — מחמת דעם, וואָס דעם דאָזיגען פאַקט בעגלייטען פיל אַקטען פון אונטערגעבען זיך מצד אַנדערע אַביסינישע פיהרער און פון דעם קלער אויפ'ן ערִיטרעאישען פראָנט.

די אַרמעע פונם גענ. גראַציאַני רוקט זיך אין 2 ריכטונגען — אויף אועסי-שיוועלי און אויף האַראַר.

דאָס איינגעהמען דאַגהערעי וועט אין די רוימי-שע קרייזען בעטראַכט אַלס זעהר וויכטיגע געשע-העניש, מחמת דער ראַיאָן שאַוועלי שטעלט מיט זיך פאַר אַ זעהר פעטע אָאַזע אויפ'ן אַבסאָלוט מדבר-דיגען טעריטאָריום.

די אַקציע פון די אַביסיניער

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)

פון ענגלישע קרייזען איז מען מודיע, אַז אויפ'ן צפון-פראָנט הערשט מיט'ן אויסנאַהם פון קליינע צוזאַמענשטויסען רוה, די איטאַליענישע עראָ-פּלאַנען מאַכען אַלע טאָג אויסשפּירונגס-פליהען.

דאָס אַביסינישע מיליטער קאָנצענטרירט זיך ווי-טער. די טעלעפאָנישע קאָמוניקאַציע מיט'ן צפון-פראָנט איז צוריקגעשטעלט געוואָרן.

דער ראַס סעיום האָט היינט מעלעפאָנירט צום קייסער, אַז די איטאַליענישע פאָרפּאָסטענס, וועלכע האָבען זיך אַרויסגערוקט אויף צפון פון מאַקאַלע, האָבען זיך צוריקגעצויגען און אַז די איטאַליענער פאַרשטאַרקען זייערע פּאָזיציעס אויף דער ליניע אַקסום — אַדואַ — אַדיגראַט.

פון גאָנדאַר איז מען מודיע, אַז דאָס מיליטער פון ראַס קאַססאַ רוקט זיך אונאויפהערליך און דער עיקר אין די נעכט פאָראויס. אויסבעהאַלטענדיג זיך בייטאָג פאַר די אַטאַקעס פון די איטאַליענישע עע-ראָפּלאַנען, וועלכע שיסען אויף די אַביסינישע אַפּ-טיילונגען פון אַ הויך פון 60 מעטער.

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)

וועגען דער סיטואַציע אויפ'ן פראָנט אין דער פּראָווינץ טיגרע מעלדעט מען: דער קאָרפּוס פונם גענעראַל סאַנטיני האָט היינט פאַרנומען די סטראַ-טעגישע פּאָזיציעס אויף דרום פון אַדיגראַט.

די קאָנצענטראַציע פונם אַביסינישען מיליטער אַרום מאַקאַלע דויערט, און דאָרט זענען שוין פאַר-זאַמעלט 100.000 אַביסינישע קריגער.

דעדזשיאַק גוגסאַ — לויט ווי עס גיבען אָן אי-טאַליענישע קוועלען — האָט דערקלערט, אַז ער וויל צוזאַמען מיט זיין מיליטער נעהמען אַ דירעקטען אַנטייל אין די אָפּעראַציעס און פערזענליך אויפ-הענגען די איטאַליענישע פאָהן אין מאַקאַלע.

לייקענט מען....

רוים, 21 (ספּ. טעל.)

די סטעפאַני-אַגענטור לייקענט קאַטעגאָריש אָפּ די קלאַנגען, אַז 45 טויזענד אַביסיניער זאָלען זיך האָבען אַריינגעריסען אינ'ם איטאַליענישען סאָמאַלי, ווי אויך אין די קלאַנגען, אַז אַ סך איינגעבוירענע אין פון עריטרעאַ זאָלען האָבען דעזערטירט פון דער איטאַליענישער אַרמעע.

פראַנצויזען פּאַרטיציפּירען זיך.

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)

פון דזשיבוטי איז מען מודיע, אַז די פראַנ-צויזישע מאַכט פּאַרטיציפּירט די גרעניצען פונ'ם פראַנצויזישען סאָמאַלי ביי עריטרעאַ, אויף דער ליניע קאַיסאַ-דאָמאַלי-לאַי-קואַמי.

אַ „פּרשה" מענשליכקייט

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

די אַביסינישע געזאַנדשאַפט אין לאָנדאָן האָט פאַרעפענטליכט אַ קאָמוניקאַט, אין וועלכען ס'ווערט צ. אַ. דערקלערט:

"די איטאַליענישע אַמבאַסאַדע אין לאָנדאָן האָט זיך ווידער מטריח געווען צו לייקענען אין דעם פּאָר וואָרף, אַז דאָס איטאַליענישע מיליטער אין אַביסי-ניען האָט זיך בענוצט מיט סם-באָמבעס און אויפ-רייס-קוילען דום-דום נישט נאָר לגבי דעם אַביסי-נישען מיליטער, נאָר אויך געגען פרויען און בעלי-היים. די דאָזיגע הכחשות שטיצען זיך נישט אויף דער ווירקליכקייט. אַלזאָ, דאָס בעדינען זיך מיט אַזעלכע טייוואָלישע מעטאָדען פון דער'הרג'ענען „ווילדע", וואָס ווייסען נאָר פון אַ קאַמף מיט גע-וועהנליך געוועהר און בלויז צווישען מאַנספערשוינען וועט דערפיהרען צו אומגליקליכע רעזולטאַטען נישט נאָר לגבי איטאַליענער, וועלכע פערדינען זיך דערויף, נאָר לגבי אַלע ווייסע מענשען, וועלכע וועלען אויף יאָהרען-לאַנג פערהאַסט ווערען דורך די אַפריקאַנישע פעלקער. ביי דער געלעגענהייט — ווערט געזאָגט אינם קאָמוניקאַט — ווילען מיר מתרה זיין די איטאַליענער, אַז אויב זיי וועלען זיך ווייטער בענוצען מיט אַזעלכע גרויזאַמע מיט-לען בנוגע דעם פּשוט'ען און וואָפענלאָזען פאָלק, וועט אונמעגליך זיין, טראָץ דעם בעפעהל פון זיין מאַיעסטעט דעם מלך האַילע סעלאַסיע, אָפּצוהאַל-טען די ווילדע און די דירעקט - אָנגעגריפענע אָפּ-טיילונגען פון דער אַביסינישער אַרמעע צו אָנווענ-דען פונקט אַזעלכע ווילדע מעטאָדען אין בעצוג צו די איטאַליענישע זעלנער, וועלכע קענען אריינפאַלען אין זייער רשות...

וואַרשאַ-מעלבורן

פליה פונ'ם מאיר קאַרפּינסקי קיין אויסטראַליען

וואַרשאַ, 21 (טעלעפאָניש)

היינט האַלב 7 אינדערפריה האָט דער מאַיאָר קאַרפּינסקי אָנגעהויבען זיין ראַיד: וואַרשאַ — מעלבורן און אויסטראַליע.

דער אָפּפליה איז פאָרגעקומען ביי גוטע אַט-מאָספערישע בעדינגונגען.

אַלס ערשטער עטאַפּ פונ'ם גרויסען ראַיד ווערט פאַרגעזעהען סטאַמבול, וואו דער מאַיאָר קאַר-פּינסקי האָט בדעה צו לאַנדען היינט אין אָוונט.

דעם מאַיאָר קאַרפּינסקי בעגלייט דער מעכאַ-ניקער ראָגאַלסקי.

פּרעזידענט ווייצמאַן פליהט קיין ארץ-ישראל

ירושלים, 21 (יט"א טעלעגראַפיש)

ווי מ'טיילט מיט, וועט פּרעז. ווייצמאַן אָפּפליהען פון לאָנדאָן קיין ארץ-ישראל דעם 6-טען נאָוועמבער און וועט בלייבען אין לאַנד עטליכע חדשים.

צו קיין לעהרער-שטרייק אין ארץ-ישראל איז נישט געקומען

ירושלים, 21 (יט"א טעלעגראַפיש)

אַלע שולען זענען היינט געווען טעטיג. די למודים זענען נישט איבערגעריסען געוואָרן, די לעצטע מינוט איז געקומען צו אַ פּראָוויזאָרישען אָפּמאַך צווישען ועד הלאומי מיט'ן העבּרעאישען לעהרער-פערבאַנד, אַזוי אַרום איז דער לעהרער-שטרייק אויסגעמיטען געוואָרן.

דאַנציגער חוקים ומשפּטים

דאַנציג, 21 (ספּ. טעל.)

דער פּוילישער בירגער, פּאַוועל ברמאַן, פער-אַנטוואָרטליכער רעדאַקטאָר פון „דאַנציגער עכאָ" איז היינט — פאַר'ן „בעמיהען זיך צו בעדראָהען די זיכערקייט און עפענטליכע אָרדענונג, און פאַר'ן שטערען די גוטע דייטש-דאַנציגער בעציהונגען" פאַרמשפּט געוואָרן אויף 4 חדשים טורמע.

נאָכ'ן אַרויסטראָגען'דעם אורטייל האָט מען איהם אַרעסטירט, בכדי אַרויסצושיקען איהם, אַלס לעסטיגען פרעמדלענדער, פון דער פרייסטאַט דאַנ-ציג.

דער גענעראַל-קאָמיסאַר האָט היינט ווידער אינטערווענירט, וועגען אַרויסלאָזען ברמאַנען אויף דער פריי.

אַראַבישע פּרעסע העצט ווייטער

ווער זענען די אַרעסטירטע

ירושלים, 21 (יט"א טעלעגראַפיש)

די אויספאָרשונג אַרום דעם ענטדעקטען גע-וועהר-טראַנספּאָרט ווערט ווייטער ענערגיש פאָרט געזעצט, וועגען די 4 אַרעסטירטע געהען פערשי-דענע ווערסיעס, די אַראַבישע פּרעסע פערשפּרייט פערשידענע קלאַנגען, איין צייטונג שרייבט, אַז די 4 אַרעסטירטע זענען אַלע יודען, אַ צווייטע אַראַבישע צייטונג ווייס, אַז פון די 4 אַרעסטירטע זענען 3 יודען און איין אַראַבישער צאָל-בעאַמ-טער. בכלל פיהרט די אַראַבישע פּרעסע אַ שטאַרקע אַנטי-יודישע אַגיטאַציע.

געוועהר-שמוגעל קיין פּאַלעסטינע

ירושלים, 21 (ספּ. טעל.) דעם פאָריגען דאָנערשטאָג האָט דער ירושלים'ער מופתי, האַדזש-אמין-אל-הוסיין בעזוכט דעם פערטרעטער פון הויך-קאָמיסאַר, האָל, פאַר וועלכען ער האָט זיך פער-קלאָגט דאָס יודען שמוגלען אַריין געוועהר אין לאַנד.

האָל האָט דערקלערט דעם מופתי, אַז די אויספאָרשונג וועגען דעם אין יפו ענטדעקטען געוועהר-טראַנספּאָרט איז נאָך נישט פערענדיגט געוואָרען, און דעריבער זענען אַלע השערות און סברות וועגען דעם ענין גרונדלאָז.

הענדערסאָן האָט ניט געוואוסט וועגען דעם מלחמה-אויסברוך

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

דער פּאָרזיצער פון דער אינטערנאַציאָנאַלער ענטוואָפנונגס-קאָנפערענץ, סער אַרטור הענדערסאָן, וועלכער איז נעכטען געשטאָרבען פון אַ ראַק-קראַנקהייט, האָט אין די לעצטע וואָכען, מחמת גרויסע יסורים נישט געקאָנט לייענען קיין צייטונ-גען, און זיין משפּחה ווידער האָט אויסגעמיטען איהם צו אינפאָרמירען איהם וועגען די לעצטע וועלט-געשעהענישען.

הענדערסאָן איז, אַלזאָ, געשטאָרבען, נישט וויסענדיג וועגען דעם אויסברוך פונם איטאַליעניש-אַביסינישען קריג.

מינעס געגען טאַנקען

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

אַלע קריגס-קאָרעספּאָנדענטען שטרייכען אונ-טער, אַז די אַביסינישע אָנפיהרערשאַפט האָט נישט בדעה לייכט אָפּצוגעבען מאַקאַלע, אַזוי אַז מ'דאַרף זיך ריכטען דאָרט אויף עקשנות'דיגע בלוטיגע שלאַכטען, אַרום דער שטאָט ווערען געבויט פאָרטי-פיקאַציעס. די אַביסיניער שניידען אַדורך דעם הויפּט-טראַקט, אויפשטעלענדיג שטערונגען פון גרויסע שטיקער סקאַלעס, וועלכע זאָלען דינען אַלס אַ שוץ געגען די טאַנקען. די הויפּט-האָפענונג געגען אַטאַ־די מהבלים לייגט דער שטאַב פונ'ם ראַס סעיומא אויף די אָקאָרשט אָנגעקומענע פון איירָאָפּא מינען-וואַרפערס.

בחנם וועט מען גאָרנישט געבען

דערקלערונג פונ'ם נעגוס פאַר'ן „פּעלקישען בעאָבאַכטער"

בערלין, 21 (ספּ. טעל.)

דער קאָרעספּאָנדענט פונ'ם „פּעלקישען בעאָבאַכטער" פון אדיס־אבעבאַ, צימערמאַן, האָט בעקומען אַן אינטערוויאו פונ'ם נעגוס, וועלכער האָט צ. אַ. דערקלערט, אַז ער האָט בכיוון צוריקגעצויגען דאָס אַביסינישע מיליטער פון די גרעניץ־געביטען, בכדי צו אויסמיידען וואָס ערע נישט איז אינצידענטען. די דאָזיגע שטעלונג פון אביסיניען איז אַנערקענט געוואָרען דורך דער פעלקער־ליגע, וועלכע האָט דערקלערט איטאַליען, אַלס דעם אָנפאַלער.

אויף דער פראַגע, ווי שטעלען זיך פאַר די מעגליכקייטען פאַר שלום־אונטערהאַנדלונגען, האָט דער נעגוס געענטפערט, אַז כּל זמן אויפ'ן אַביסינישען טעריטאָריום געפינט זיך איטאַליעניש מיליטער, קאָן קיין שום רעד נישט זיין וועגען שליסען אַ יושר'דיגען און אָרענטליכען שלום.

ענטפערענדיג אויף דער פראַגע, ווי־אַזוי עס שטעלט זיך פאַר דער ענין טעריטאָריאַלע ענדערונגען ביי די קינפטיגע אונטערהאַנדלונגען, האָט דער נעגוס דערקלערט: „דאָס אָפּגעבען געוויסע שטחים איז קיינמאָל נישט געדענקט געוואָרען, ווי אַ בחנם'דיג אָפּזאָגען זיך פון זיי. עס האָט זיך געהאַנדעלט וועגען אַ רעגולירונג פון די גרעניצען דורכ'ן ענדערען געוויסע גרעניץ־שטיקער, וואָס דאָס זאָל ענטשפּרעכען ביידע צדדים. קיינמאָל וועלען מיר אָבער נישט איינגיין אויפ'ן איינזייטיגען אָפּטרעטען פון שטחים־ערד, וואָס דערפון וואָלט געליטען בלויז אַביסיניען, בכדי צו בערייכערען אַ לאַנד, וואָס אַנערקענט נישט קיין רעכט און ווענדט אָן גוואַלדטאַט.

דאָס אויב די איטאַליענישע אָפענסיווע וועט גיין אין דעמזעלבע טעמפּאָ, וואָס ביז איצט, וועלען די איטאַליענער צוקומען צו אַדיס־אַבעבאַ אין... 3 יאָהר אַרום. מ'דאַרף נישט פערגעסען — שרייבט ער — דאָס די קריגס־טעטיגקייט קאָן פאָרקומען בלויז 7 חדשים אין יאָהר.

דער איטאַליענישער גענעראַל־שטאַב האָט מיט עטליכע חדשים צוריק געוועגדט די אויפמערקזאַמקייט פון מוסאָליני'ן דערויף, אז דער קריג אין אביסיניען קאָן דויערען 4 יאָהר.

סתירה'דיגע ידיעות פון אדיס-אבעבא

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

פון אַדיס־אַבעבאַ איז מען מודיע: די אינפאָרמאַציעס, וואָס קומען אָן פון פראָנט, זענען נאָך אַלץ זעהר קאַרגע און סתירה'דיגע.

סיי אויף דעם דרום־פראָנט, סיי אויף דעם צפון־פראָנט איז נישט דערגאַנגען צו גרעסערע צוזאַמענשטויסען. אויפ'ן דרום מאַכען די רעגענס פאַר אונמעגליך די איטאַליענישע אָפענסיווע. אויס נוצענדיג דעם שלעכטען וועטער, פערשטאַרקען די אַביסיניער זייערע פּאָזיציעס.

די אָנפיהרונג פונ'ם אַביסינישען מיליטער האָט בעשלאָסען צו שיצען ביז צום לעצטען די געגענד גאַראַהאַי, וואָס האָט אַ גרויסע סטראַטעגישע בעדייטונג. דאָס איז אַ פונקט, וואו עס קרייצען זיך די קאַראַוואַן־וועגען. דאָס איינגעהמען גאַראַהאַי וואָלט דערמעגליכט די איטאַליענער דעם מאַרש אויף האַראַר.

אויפ'ן צפון־פראָנט קומען פאָר איבערגרופּירונגען פונ'ם מיליטער. די אַביסינישע מיליטערישע קרייזען פערהאַלטען זיך אָבער דערווייל אין רעזערוו נישט געבענדיג קיין שום דערקלערונגען.

די אָנפיהרערשאַפט פונ'ם אַביסינישען מיליטער האָט אויסגעאַרבייט אַ ספּעציעלען טעטיגקייטס־פּלאַן, וועלכער ווערט געניי אויסגעפיהרט.

די אַביסיניער וועלען שטעלען זייער ווידערשטאַנד ערשט אינ'ם טיף פונ'ם לאַנד.

נאָך אַ פיל־טאָגיגען איבעררייס, האָט מען דאָ היינט דערהאַלטען ידיעות פונ'ם דריטען קריגס פראָנט. לויט די דאָזיגע ידיעות האָבען די אַביסיניער נעבען דעם באַרג מוסטאַאלי אַרומגערינגעלט אַן איטאַליענישע אָפּטיילונג פון 500 ביז 700 איינגעבוירענע. 200 איטאַליענישע זעלנער זאָלען האָבען אַריינגעפאַלען אין די הענד פון די קריגער פון שבט דענאַקיל.

רעקוויזיציעס

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

פון אסמארא איז מען מודיע:

דער נעגוס האָט אַרויסגעגעבען אַן עדיקט, וואָס איז מבטל דאָס רעכט פון... קריגס־רויב. פאַר אַלע מינים רעקוויזיציעס מוז מען בעצאָהלען בלויז בעשפייזונגס־מיטלען וועלען צוגעשטעלט ווערען בחנם. די דיסציפּלין אינ'ם אַביסינישען מיליטער איז אַלוּזע.

אַן עגיפּטישע מיסיע אין אדיס-אבעבא

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)

פון דזשיבוטי מעלדעט מען:

מיט אַ פראַנצויזישער שיף איז דאָ געקומען דער פירשט דאָד פּאַשאַ, אַ מיטגליד פונ'ם עגיפּטישען קעניגליכען הויז. מיט איהם זענען אָנגעקומען 9 דאָקטוירים און אַ גרויסער סאַניטאַר־פּערסאָנאַל.

דער פירשט איז צוזאַמען מיט זיינע בעגלייטער אָפּגעפאָהרען מיט אַ ספּעציעלען צוג קיין אדיס־אבעבא.

די עגיפּטישע מיסיע האָט בדעה צו אָרגאַניזירען אַ שפּיטאָל אויף 300 בעטלעך.

גלייכצייטיג קומען אָן ידיעות וועגען גרויסע טראַנספּאָרטען געוועהר, וואָס ווערען געפיהרט פונ'ם פּאָרט בערבערא קיין דזשיבוטי און האַראַר, ווי אויך קיין אַדיס־אַבעבאַ.

10,000 ביקסען אריינגעפאלען צו די איטאליענער

רוים, 21 (ספּ. טעל.)

אין קאָרעספּאָנדענצען פון אַסמאַראַ איז מודיע די פּרעסע, אַז די צאָהל אַביסינישע ביקסען, וואָס איז אַריינגעפאַלען צו די איטאַליענער אין די הענד, בעטרעפען 10,000 שטיק. דאָס זענען אַלץ נייע ענגלישע און בעלגישע ביקסען.

4 יאהר זאל דויערן די מלחמה

לאָנדאָן, 21 (ספּ. טעל.)

פון בערבעראַ איז מען מודיע:

פון אַדען זענען דאָ אָנגעקומען קריגס־אַעראָפּלאַנען, וועלכע וועלען בעדינען די גרעניץ און אָפּהיטען די נייטראַליטעט פונ'ם בריטישען טעריטאָריום.

די אָפּעראַציעס פון די איטאַליענער אין דער פּראָווינץ אגאדען טרעפען אָן אויף אומבעזיגבאַרע מניעות מחמת די זעהר שטאַרקע רעגענס. געוועהנליך אין דער צייט פאַלען נישט קיין רעגענס. מיט'ן מאָמענט, וואָס דער גרונט וועט זיך אויסטריקענען, וועט דער איטאַליענישער אָנגריף בענייט ווערען.

אויפ'ן צפון־פראָנט הערשט פולשטענדיגע רוה.

דער בעקאַנטער מיליטער־שרייבער גענעראַל־מאַיאָר טעמפּערלעי שרייבט אין „דיילי טעלעגראַף":

יודיש טעאַטער „פילהאַרמאָניע" נאַרוטאָוויטשאַ 20

הייבט לעצטע פאָרשטעלונג פון „אַ חתונה אין תפיסה"

אַלע פּלעצער אין פּאַרטער 1 זל. באַלקאָן 54 גר.

שטורמישער ערפאָלג! / ענטוזיאַזם! / הומאָר! / געזאַנג! / שפּאַנונג!

היינט, דינסטאג, 9.15 אָוו. צום לעצטען מאָל די גרעסטע טעאַטער־סענסאַציע — דער לעצטער אַמעריקאַנער שלאַגער

„אַ חתונה אין תפיסה"

אין 3 אַקטען מיט געזאַנג פון באַגנער. ס'נעמט אַנטייל אונזער גוט בעקאַנטער אַנסאַמבל.

אכטונג! הנחה־בילעטן גילטיג! בילעטען אין קאַסע פון „פילהאַרמאָניע".

קורצענס טרעט אויף דער פּאָפּולערער און בעליבטער אַרטיסט

דזשעק רעכטצייט

ביהנע־לייטונג: ק. גוטמאַן אַדמיני. לייטונג: ש. הערשקאָוויטש.

די לייטונג פון בעוואוסטען רעליגיעזען לערן־און ערציהונגס־אנשטאלט

„תורה ודרת" עם גן-ילדים (פרעבעל-שולע) פלאַץ וואלנאשטשי 6 (נייע שטאָט)

מאַכט בעקאַנט, דאָס נאָך אַ גרינדליכען רעמאָנט ווערט דאָס חדר רעאָרגאַניזירט און פערפולקאָמט אויף אַלע געביטען פון למודי קודש און למודי חול.

איינשרייבונגען פון נייע תלמידים אויפ'ן קומענדיגען שול־יאָהר 1935/36 אין אַלע מחלקות ווי אויך גן־ילדים (פרעבעל־שול קומען פאָר יעדען טאָג פון 9 ביז 1 און פון 4 ביז 6.

עלטערן! פערשרייבט אייערע קינדער אין חדר „תורה ודרת" וואו ס'וועט געלייגט גרויס אכט אויף דער ערציהונג אין דרך ארץ'דיגע אויפפיהרונג און ס'וועט געלערנט דורך מלמדים ספּעציאַליסטען תורה ודרך ארץ און אַלעס וואָס אַ יודיש קינד דאַרף צו וויסען. קינדער פון 4 ביז 8 יאָהר ווערען צוגעפירט דורך אַ ספּעציעלען מענש. צוליבן קריזיס הנחה־פּרייזען.

סטאַרשי פעלדשער

ש. דערעש

4 לוטאָמירסקאַ 4, (האָטעל־גאַס) טעל. 184-78

נעמט אָן פון 8 ביז 10 פריה און פון 1.30 ביז 4 נאָכמ. און פון 6-7 אָוונט.

Dr. J. Lubicz

כירורג און אָרטאָפּעד

צוריקגעקעהרט

9 פּאָלודניאָווע 9 טעל. 183-17

פאַר גאַרד, ביזשוטעריע

און לאָמבאַרד־קוויטען

צאָהלט די העכסטע פּרייזען

איזידאָר פּיאַלקאַ

פּיעטריקאָווער 7.

DR. MED.

Szymon Grynberg

פּילסודסקיעגאָ 55, טעל. 168-58

(אָרדינירט זומער אין ווישניאָווע־גוראַ)

צוריקגעקעהרט

נעמט אָן פון 3 ביז 5 נאָכמיטאָג.

Dr. med.

D. Rawicz

קילינסקיעגאָ 49

צוריקגעקעהרט

Tel. 152-36

ד"ר

ל. שיפמאַן

איז אַרויסגעטרעטען פון דער לעטשניצע בושעוש'נער 11

און נעהמט אָן ביי זיך אינדערהיים זאַכאָדניאַ 64

פון 4 ביז 7 אָוונט.

Dr.

Wajnberg

ספּעציאַליסט פאַר לונגען־, האַרץ־ און סקלעראָז־קראַנקהייטען

וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 145 טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

ד"ר מעד.

וויקטאָר מיללער

אינערליכע קראַנקהייטען (ספּעצ. רעוומאַטישע קראַנקהייטען)

שענקיעוויטשאַ 40, טעל. 146-11.

נעמט אָן פון 4.30 ביז 7 אָוו.

אַב ינעט פון פיזיקאַלישע טעראַפּיע.

Dr. med. Niewiażski

ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט־קראַנקהייטען, בעהאַנדלונג פון מענער־שוואַכע

אַבדזשעלאַ 5, טעל. 159-40

פראָנט, 1-טער שטאָק.

נעהמט אָן פון 8—11 און פון 5—9 אָוו. זונטאָג און יום־טוב פון 9—1 פאַרמיטאָג.

בעזונדערער וואַרטע־זאַל פאַר פרויען

אַ האַרציגען מזל־טוב ווינשען מיר אונזער ליבען שוואָגער

שלמה שטראַסבורג און פרוי

צו דער פערלאָבונג פון זייער ליבען זוהן

הערשל מיט פרל. דינה שטראַסבורג

און דעם יונגען פּאָר ווינשען מיר אַ גליקליכע צוקונפט.

פאַמיליע גוטערמאַן

לאָדז, גדאַנסקאַ 31.

דאָס עלעקטראָטעכנישע ביוראָ

„SIŁA i ŚWIATŁO"

פון וו. קרוקאָווסקי

23 פּאָלודניאָווע 23, טעלעפאָן 139-32

נעמט אָן דורכצופיהרען אינסטאַלאַציעס פון ליכט און קראַפט. קויפט און פערקויפט מאָטאָרען און ערלעדיגט אַלער אַרט עלעקטרישע איינריכטונגען

אויף לייכטע בעדינגונגען

ביליג, רעעל, שנעל און פּינקטליך!

ספּעציעלע וואַרקשטעל פאַר מאָטאָרען־רעפּאַראַטור.

אויערן, נאָז און האַלז קליניק

מיט בעטען פון Dr.

Z. Rakowski

פּיעטריקאָווער 67, טעל. 127-81

נעהמט אָן שטענדיגע קראַנקע (צוריק אָפּעראַציע א. ז. וו.,) ווי אויך אַמבולאַ־טאָרישע פון 2—9 און פון 4—8 אָוונט

שיימלען

מיט פּאַריזער שריינדן און פערטיגע שייטלען

ביי קערש.

סקווערראָווע 15

געדענקט ביי שטשעשליווי

צום ווינטער־סעזאָן, אַ גרויסער אויסוואַהל פון אָרגינעלע בייליצער און טאָמאַשאָווער סחורות

אויף אַנציגער און פּאַלטענס

פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאָוואָמיעסקאַ 5

טעל. 156-09.

געגענאיבער פראָנט II שטאָק.

נאָך לאַנגע און שווערע ליידען איז געשטאָרבען אין עלטער פון 63 יאָהר מיין ליבע פרוי, אונזער טייערע און נישט־פערגעסענע מוטער

נ"ע אימע בעניאַקאָנסקי

אשת ר' שמואל נ"י

בת ר' אליי הלוי ז"ל

די לוי' קומט פאָר היינט דינסטאַג, כ"ה תשרי תרצ"ו, 3 אַ זייגער נאָכמיטאָג פון טהרה־הויז, וועגען וואָס ס'מיילדט מיט אין גרויס צער

די פערבליבענע פאַמיליע.

ס'ווערן נעבעטען נישט מעלייגען קאָנדאָלענצען.

Dr. J. Ajzner

POWRÓCIŁ.

Dr. med.

Leon Famllier

אינערליכע און קינדער־קראַנקהייטען

שערפּליעז 37 (גענעדיקטאַ) 6.

נעהמט אָן פון 5—7 נאָכמ.

צוויי וויכטיגע דעקרעטען
אין קאַמף מיט דער פאַשיסטישער געפאַהר אין פראַנקרייך

פּאַריז, 21 (ספּ. טעל.)
„עוור" איז מודיע, אַז דער יוסטיץ־מיניסטער בעראַר האָט בעקומען אַן׳אויפטראַג אויסצואַרבייטען 2 דעקרעטען, וואָס זאָלען ענטהאַלטען וויכטיגע בעגרענצונגען פאַר דער טעטיגקייט פון די פאַשיסטישע ליגעס און עהנליכע אָרגאַניזאַציעס, די אַקציע פון וועלכע עס האָט לעצטענס געוועקט די אומרוהיגקייט פון די לינקע. די דאָזיגע דעקרעטען זאָלען בעטראַכט ווערען אויף דער נאָהענטסטער זיצונג פונ׳ם מיניסטאָרען־ראַט, וואָס וועט פאָרקומען מיטוואָך.
דער איניציאַטאָר פון די דעקרעטען איז דער מיניסטער העריאָ.

וויכטיגע בעראַטונג
וועגען דער אַקציע פון ענגלאַנד אויפ׳ן מיטעל־לענדישען ים

לאָנדאָן, 21. (ספּ. טעל.) דער ערשטער אדמיראַליציע־לאָרד, די מיניסטאָרען פאַר קריג און לופט־פליהעריי, דער בערג־אַרבייטס־מיניסטער, דער מלוכה־סעקרעטאַר פאַר ענינים פון אינדיען האָבען זיך אין אָוונט פאַרזאַמעלט אין דער רע־זידענץ פונ׳ם פּרעמיער באַלדווין און אָפּגעהאַלטען אַ בעראַטונג וועגען דער רעדוקציע פון די קריגס־פאַראָרדענונגען אויפ׳ן מיטעל־לענדישען ים.

קאָלאָניזירען טויזענד יודישע אַרבייטער־פאַמיליעס אין ארץ־ישראל
דערוועגענע פיהרען זיך שוין אונטערהאַנדלונגען

ירושלים, 21 (יט״א טעלעגראַפיש) ס׳ווערען געפיהרט אונטערהאַנדלונגען וועגען דעם פּלאַן צו קאָלאָניזירען אין ארץ־ישראל טויזענד יודישע אַרבייטער־פאַמיליעס. אויף צו פיהרען די אונטערהאַנדלונגען איז ספּעציעל געקומען קיין ארץ־ישראל יוליוס סימאָן.

אייער באַגאַזש קיין ארץ־ישראל
ווערט אָפּגענומען פון די היימען און צוגעשטעלט קיין
PRZEDBORSKI, KOLNER i S-ka, Łódź, Sienkiewicza 6 דורך
ביליג און שנעל. קלינגט טעל. נומערן 129-25 און 247-75

דער פּראָטעסט פון ועד־הלאומי
געגען די נירענבערגער געזעצען

ירושלים. (יט״א) דער ועד־הלאומי האָט, ווי יט״א האָט שוין מיטגעטיילט, איבערגעשיקט צום פעלקער־בונד אַ פּראָטעסט געגען די נירענבערגער געטאָ־געזעצען. דער בריף האָט פאָלגענדען וואָרט־לויט:
דער ועד־הלאומי פון דער כנסת־ישראל דריקט אויס זיין ענערגישען פּראָטעסט געגען דער בע־רויבונג פון די יודען אין דייטשלאַנד פון זייערע בירגערליכע רעכט און זייער ערנידערונג דורך די נייע ראַסען־געזעצען, וואָס זענען לעצטענס בעשטעטיגט געוואָרען דורכ׳ן דייטשען רייכסטאַג. דאָס יודישע פאָלק, וואָס האָט זיך אין משך פון דורות בעטייליגט אין דער שאַפונג פון דער מענש־ליכער קולטור אין אַלע איהרע צווייגען און וועלכער האָט דורך בירגערליכער לאָיאַליטעט זיך ערוואָרבען גלייכבערעכטיגונג צווישען די פעל־קער, וועט נישט שלום מאַכען מיט די רשעות־געזעצען אין דייטשלאַנד, וועלכע ווילען איהם בע׳גזל׳ען זיינע רעכט, פאַרלעצען זיינע געפיהלען און איהם אַרומרינגלען מיט פינסטערע געטאָ־מויערען... דער ועד־הלאומי ווענדעט זיך צום פעלקער־בונד, וועלכער רעפּרעזענטירט די קולטור־פעלקער פון דער וועלט, אַז ער זאָל שטעהען אויף דער וואַך פון גערעכטיגקייט און עטיק און אַרויס־טרעטען אין פאַרטיידיגונג פון אַ גערודפ׳ט פאָלק געגען דער ערנידערונג און בעליידיגונג, וואָס דייטשלאַנד בעגעהט לגבי איהם דורך איהרע בייזע געזעצען.

לאָדזער נייעס

אַ סכסוך אין דער פירמע „גוטמאַן און קאַפּעל"

(א) אין דער פירמע גוטמאַן און קאַפּעל, מאַגיסטראַצקאַ 31, האָט אויסגעבראָכען אַ סכסוך צוליב די לוינען.
די אַרבייטער האָבען איבערגעגעבען דעם ענין אין אַרבייטס־אינספּעקטאָראַט.

אַ ליטעראַרישער אָוונט

שבת קומט פאָר אין זאַל פון די פּ. צ. אַקטי־וויסטען אַ ליטעראַרישער אָוונט לכבוד דעם אָפּ־פאָהר פון דיכטער א. וו. מושעל. עס בעטייליגען זיך די דיכטער: מ. בראָדערזאָן, מ. האַלפּערן, א. וו. מושעל, י. נייבערג און ח. שאַיעוו. אין צוויי־טען טייל טרעטען אויף מיט רעציטאַציעס דער רעציטאַטאָר רובין — גראַף און ג. גרינבערג פון דער יוד. דראַמ. סטודיע אין לאָדז.

פון אינזשעניערען־און אַרכי־טעקטען־פעראיין

אויף דער אַלגעמיינער יעהרליכער מיטגלידער פאַרזאַמלונג פון „אינזשעניערען־ און אַרכיטעקטען־פעראיין" איז געוועהלט געוואָרען אַ נייע פאַרוואַל־טונג.
אין דער נייער פאַרוואַלטונג זענען אַריין פּרעזעס — אינזש. ש. מאַרקוס. וויצע־פּרעזעס — אינזש. אַ. רוסאַק. סעקרעטאַר — אינזש. א. זילבער־שטראַם. קאַסיר — אינזש. א. גליקסמאַן, ווירט — אינזש. י. אַלטמאַן

רעוומאַטיקער און ליידענדע אויף אַרטעריזם

פיהלען זיך שלעכט, דאַן ווען עס קומט פאָר מאָ־מענטאַל אַ וועטער־ענדערונג, איבערהויפּט אין דער איצטיגער צייט. ביי לעסטיגע שמערצליכע רעוו־מאַטישע און אַרטעריטישע ליידען בענוצט מען טאַבלעטקעס טאָגאַל, וועלכע ברענגען אַ פאַרלייכ־טערונג פון די ווהעטאָגען. טאַבלעטקעס טאָגאַל בענוצט מען אויך ביי גריפּע 3 מאָל און פאַרקיה־לונגען פון 1—3 טאַבלעטקעס אַ טאָג. פאָדערט נאָר די אָריגינעלע טאַבלעטקעס טאָגאַל! דער פאַרביליג־טער פּרייז איז היינט נור 1,50 פאַר אַ רעהרעל.

ראַדיאָ־פּראָגראַם
דינסטאַג, ד. 22־טען אָקטאָבער

6.34 — גימנאַסטיק. 6.50 — פּליטען. 8 — אוידיציע פאַר שולען. 11.57 — צייט־סיגנאַל. 12.03 — ידיעות. 12.15 — מוזיק. פריהמאָרגנעז. 1 — קאָנצערט. 1.30 — „די שענסטע פּליטע". 3.12 — בערזע. 3.25 — עקספּאָרט. 3.30 — פּלי־טען. 4 — אַ קינדער־מעשה׳לע. 4.15 — פאָרטע־פּיאַן־קאָנצערט. 4.45 — „גאַנץ פּוילען זינגט". 5 — רעפעראַט. 5.15 קאָנצערט. 6 — פידעל־קאָנ־צערט. 6.45 — פאָרטעפּיאַן ־ קאָנצערט. 7.20 — רעקלאַמע ־ קאָנצערט. 7.35 — ספּאָרט. 7.50 — אַקטועלער שמועס. 8 — מוזיק. 8.45 — אָוונט ידיעות. 9 — הערשפּיל. 9.35 — „אונזערע לי־דער". 10 — קאָנצערט. 11 — ידיעות, קאָמוני־קאַטען. 11.05 — טאַנץ־מוזיק.

פון דער לאָדזער בערזע

באַנק פּאָלסקי	–	–	–	–	91.75
3 פּראָצענטיגע	בוראָוולאַנע			–	41,00
4 „	דאָלאַרובקאַ			–	52,75
7 „	סטאַביליזאַציע	(אמ.)			61,75
5 „	ווארשאָווער	ס.־ב.		1934	53.00
5 „	לאָדזער				48.00
ענגלישער פונט	–	–		–	26,11
דאָלאַר אָפיצ.	5,31,75	נישט־אָפיציעל		–	5,37
גאָלד־דאָלאַר	–	–		–	9,08
גאָלד־רובל	–	–	–	–	4.82
דייטשער מאַרק	–	–		–	1.49

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28, טעל. 101-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער־שוואַכע־בעהאַנדלונג
סעקסועלע בעראַטונגען און פּסיכאָ־אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.

Dr.
R. Zalcwasser
כירורג
צעגעלניאַנאַ 19, טעל. 125-17
נעמט אָן פון 1—2 און פון 4—6.30.

דאָס לעבען אין ווארשא
(טעלעפאָנישע ידיעות פון דער הויפּט־שטאָט)

פּאָליטישע נייעס

די ערשטע זיצונג פון דער אויסעראָרדענטליכער סיים־סעסיע איז בעשטימט געוואָרען אויף דאָ־נערשטאַג 10 אַ זייגער פריה.

* * *

פון פּויזען איז צוריקגעקומען דער פּרעמיער מאַריאַן זינדראַם קאָשטשאַלקאָווסקי, אויפ׳ן וואָק־זאַל האָבען דעם פּרעמיער בעגריסט די רעגירונגס־מיטגלידער. העכערע בעאַמטע און פאָרשטעהער פון דער מאַכט מיט׳ן וויצע־וואָיעוואָדע יורגעלע וויטש בראש.

* * *

דער אינערן־מיניסטער וולאַדיסלאַוו ראַטש־קעוויטש איז צוריקגעקומען פון קראָקאָ, וואו ער האָט אַנטייל גענומען אין אָבגעבען דורך דער רע־גירונג כבוד אויפ׳ן וואַוועל דעם קערפּער פון פער־שטאָרבענעם מאַרשאַל פּילסודסקי און אין די פייערונ־גען לכבוד דעם ערמאָרדעטען מיניסטער פּיעראַצקי.
מיניסטער ראַטשקעוויטש האָט בעת זיין אָנ־וועזענהייט אין קראָקאָ, ערלעדיגט אַ רייהע ענינים, וואָס זענען פאַרבונדען מיט׳ן איבערגעבען זיין אמט אלס קראָקאָווער וואָיעוואָדע.

* * *

די געזעלשאַפטליכע קרייזען אין טאַרנאָוו האָ־בען דעם פאַרגאַנגענעם שבת און זונטאָג געזעגענט דעם מיניסטער אויגעניוש קוויאַטקאָווסקי.

* * *

קיין ווארשאָ איז אָנגעקומען דער אַרויסגע־שיקטער פון טשעכאָסלאָוואַקיי פּוילישער גענעראַל קאָנסול אַלעקסאַנדער קלאָץ. די פרוי און זוהן פון אַרויסגעשיקטען קאָנסול זענען געבליבען אין טשע־כאָסלאָוואַקיי.

אָנגעקומען דייטשע האַנדעלס - דע־לעגאַציע.

נעכטען איז אָנגעקומען קיין ווארשא אַ דייטשע דעלעגאַציע צו פיהרען די פּויליש ־ דייטשע האַנ־דעלס ־ אונטערהאַנדלונגען.
די דאָזיגע אונטערהאַנדלונגען זענען געפיהרט געוואָרען אין בערלין פון יולי ביז סעפּטעמבער ה. י. און איצט וועלען זיי פאָרטגעזעצט און ווארשיינליך אויך פינאַליזירט ווערען אין ווארשא.

האַרטגלאַס פערמשפּט געוואָרען אויף אַנדערטהאַלבען יאָהר טורמע.

היינט איז אַרויסגעגעבען געוואָרען דער אורטייל אין דעם פּראָצעס געגען האַרטגלאַס׳ן, וועלכער האָט צוזאַמען מיט זיין פרוי אויף אַ שרעקליכען אופן שאַנטאַזשירט די משפּחה בענטשינסקי. האַרטגלאַס האָט בעקומען אַ פּסק פון — אַנדערטהאַלבען יאָהר טורמע. זיין פרוי איז פרייגעשפּראָכען געוואָרען.

געוועז. רעפ. פּראַגער אין דער מאָקאָ־טאָווער טורמע.

נעכטען איז אַריינגעזעצט געוואָרען אין דער מאָקאָטאָווער טורמע אויף 3 יאָהר דער געוועזענער רעפ. פּראַגער, וועלכער איז איצט צוריקגעקומען פון פּאַריז. ער איז אַריינגעזעצט געוואָרען אין דער צע־לע 31, וואו ס׳איז געזעסען דער געוועז. רעפ. דיבוא.

20 מענשען אָנגעשטעקט מיט בויך־טיפוס פון מילך.
וואָס איז געבראַכט געוואָרען פון אַ דאָרף.

אַ געוועלבער אויף וואָלאַסקאַ גאַס ברענגט מילך פון דאָרף. נישט האָבענדיג קיין דערלויבניש דע־רויף, האָט ער די מילך פערקויפט אין געהיים.
ער האָט אויך נישט אָפּגעשטעלט דאָס פערקוי־פען די מילך ווען איינער פון די מילך־צושטעלער איז קראַנק געוואָרען אויף טיפוס. אין אַ קורצע צייט זענען די הייזער וואָלאַסקאַ 54 און 56 קראַנק גע־וואָרען 20 פּערזאָן אויף בויך־טיפוס. די אויפזיכטס מאַכט האָט אַדורכגעפיהרט אַנ׳אויספאָרשונג און פעסטגעשטעלט, אַז די טיפוס־עפּידעמיע נעמט זיך פון דער מילך. דער פערקויף איז באַלד אָפּגעשטעלט געוואָרען. די קראַנקע געפינען זיך אונטער אַ שטרענ־גער מעדיצינישער אויפזיכט. דער דאָזיגער צופאַל בעווייזט ווי וויכט מ׳מוז זיין פאָרזיכטיג מיט מילך.

הירשפעלד - ביבליאָטעק פּיליע אויף דזשיקע גאַס.

אויף דזשיקע 42 ווערט געעפענט אַ פיליע פון אַ הירשפעלד - ביבליאָטעק. אַ טייל פון דעם פאָנד ווערט געדעקט פון זיין ירושה, וואָס ס׳האָט מיט 37 יאָהר צוריק איבערגעלאָזט דער בעקאַנטער פער־שטאָרבענער קולטור ־ עסקן באָלעסלאַוו הירשפעלד.

ווארשאָווער אַרכיטעקטען קיין סאָוויעט - רוסלאַנד.

דריי ווארשאָווער אַרכיטעקטען האָבען בעקו־מען אַנ׳איינלאַדונג קיין סאָוויעט ־ רוסלאַנד אויף צו בויען גרעסערע בנינים אין מאָסקווע און אין לענינגראַד.

בעשלוסען פון צ. ק. פון אַלגעמיינע ציוניסטען

יט״א האָט ערהאַלטען פאָלגענדען קאָמוניקאַט:
אין צוזאַמענהאַנג מיט דער פאָרשטאַרקטער אַקציע פון דער אָרגאַניזאַציע פון אַלגעמיינע ציו־ניסטען (וועלט־פערבאַנד אין פּוילען), זענען אין די לעצטע טעג פאָרגעקומען אַ רייהע זיצונגען פון דעם צ.ק. אונטער דעם פאָרזיץ פון פּרעזעס ל. לעוויטע.
נאָך דעם רעפעראַט פון רעד. יוסף העפטמאַן וועגען דער לאַגע אין א״י האָבען די ה״ה פּרעזעס ל. לעוויטע און פּרעזידיום־מיטגלידער פון צ. ק. אינזש. יוסף טהאָן אָבגעגעבען גענויע בעריכטען וועגען דער זיצונג פון דער עקזעקוטיווע פון וועלט־פערבאַנד אין קראָקע. וועגען אָרגאַניזאַציאָנעלע ענינים האָט רעפערירט דער פּרעזידיום־מיטגליד אריה צייטלין.
נאָך די רעפעראַטען האָט זיך ענטוויקעלט אַ זעהר לעבהאַפטע דיסקוסיע
אין רעזולטאַט פון די בעראַטונגען זענען אָנ־גענומען געוואָרען פאָלגענדע בעשלוסען: דע־סיגנירען דעה ה׳ רעד. י. העפטמאַן אַלס פאָרשטע־הער פון די אַלגעמיינע ציוניסטען אין פּוילען אין דער עקזעקוטיווע פון וועלט־פערבאַנד אין א״י, פאָרשטאַרקען די אָרגאַניזאַציאָנעלע טעטיגקייט, רעאָרגאַניזירען און אויסבויען די יוגענד־אָרגאַני־זאַציע „החלוץ הלאומי" און בעלי מקצוע.
חוץ דעם איז בעהאַנדעלט געוואָרען די פּראַגע פון צוזאַמענרופען די לאַנדעס־קאָנפערענץ פון די אַלגעמיינע ציוניסטען (יט״א)

סעסיע פון ראַט פון קבוצים־פערבאַנד פון השומר־הצעיר

דאָ האָט זיך אָנגעהויבען די סעסיע פון ראַט פון קבוצים־פערבאַנד פון השומר־הצעיר. אויף דער טאָג־אָרדנונג שטעהען די פּראַגען פון רע־אָרגאַניזירען די הכשרה און עליה אויפ׳ן צווייטען האַלבען יאָהר, ווי אויך די ווירטשאַפטליכע און קול־טור־אַרבייטען אין די קבוצים. צום צוזאַמענפאָהר זענען געקומען דעלעגאַטען פון אַלע קבוצים פון השומר. די בעראַטונגען זענען פערטרויליכע (יטא״)

הנחה־קופּאָן
אין יודישען טעאַטער
„פילהאַרמאָניע"
אויף דער היינטיגער פאָרשטעלונג
אַ חתונה אַ תפיסה
שניידט אוים דעם קופּאָן
און איהר בעקומט 2 הנחה־בילעטען
צו 50 גראָשען אין פּאַרטער.

קלאַנג־קינאָ־טעאַטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאָלגענדע טעג!
גרויסער דאָפּעלטער פּראָגראַם
— I —
כ׳בין אַ דעזערטיר
מעכטיג מייסטערווערק, וואָס איז ריהרענד מיט זיין רעאַליזם
אין דער הויפּט־ראָל:
PAWEŁ MUNI
— II —
„איהר שאַמפּאַניער נאַכט"
מיט Irena Dezylachy
אין דער הויפּט־ראָל.
אָנהויב פון די סעאַנסען 4 נאָכמ.
שבת און זונטאָג 12 אַ זייגער בייטאָג.

פאַרוואָס זענען איבערגעריסען געוואָרען
די אונטערהאַנדלונגען וועגען א האַנדעלס-אָפּמאַך צווישען פוילען און דייטשלאַנד

די פויליש - דייטשע אונטערהאַנדלונגען וועגען א האַנדעלס טראַקטאַט זענען לעצטענס, ווי בעוואוסט, איבערגעריסען געוואָרען. דער דאָזיגער פאַקט האָט אַרויסגערופען פערשידענע השערות, אָבער דאָך איז ביז איצט מצד די מאַסגעבענדע פאַקטאָרען נישט פערעפענטליכט געוואָרען קיין שום אויפקלערונג. אין שייכות דערמיט שרייבט דר. ראָטענשטרייך צווישען אַנדערעם פאָלגענדעס:

„זייט אָנהויב יולי פיהרט אונזער רעגירונג אונטערהאַנדלונגען מיטן דריטען רייך וועגען א האַנדעלס - אָפּמאַך. די פוילישע עפענטליכע מיינונג איז נישט אינפאָרמירט צי מיר און צי דייטשלאַנד האָבען געהאַט בדעה צו דערגרייכען א האַנדעלס־פערשטענדיגונג, וואָס זאָל זיין ברייטער ווי די לעצטע פערשטענדיגונג, וואָס איז געשלאָסען געוואָרען מיט דייטשלאַנד, אָדער מען האָט געשטרעבט צו־שליסען א האַנדעלס טראַקטאַט וואָס איז נויטיג פאַר די אָנהענגער פון איצטיגען קורס לגבי דעם היטלער לאַנד, ווייל א פולער האַנדעלס טראַקטאַט וואָלט בעוויזען אַז די פערשטענדיגונג מיט דייטשלאַנד איז נישט נאָר א פּאָליטישע נאָר אויך א ווירטשאַפטליכע. פּאָליטישע טראַקטאַטען רופען נישט אַרויס קיין צוטרוי אויב זיי ווערען נישט אונטערשטיצט דורך האַנדעלס טראַקטאַטען.

דערווייל ווייזט זיך אַרויס אַז די אונטערהאַנדלונגען שלעפען זיך, נישט קוקענדיג דערויף וואָס, ווי מען שמועסט, מיר זענען געווען גרייט צו אָנערקענען פאַר דייטשלאַנד די קלויזולע פון דער גרעסטער פּריווילעגירטקייט אויב דייטשלאַנד וועט מסכים זיין צו אימפּאָרטירען פּוילישע לאַנדווירטשאַפטליכע אַרטיקלען, מיר זאָלען האָבען אפילו געגאַנגען אַזוי ווייט, אַז מיר זענען מסכים געווען דאָס דייטשלאַנד זאָל צאָהלען מיט סחורות פאַר סחורות, מיר האָבען נאָר געפאָדערט אַז דייטשלאַנד זאָל אונז נאָר דאַן אָנערקענען דעוויזען ווען עס וועט זיך אַרויסווייזען אַז אונזער מאַרק איז נישט אויפנאַהמס פעהיג פאַר איינציגע דייטשע סחורות.

די פּוילישע פאָדערונג אין דער פראַגע צו אָנערקענען דעוויזען האָט דייטשלאַנד אָפּגעוואָרפען. זיי האַלטען זיך אין דעם בעדינג, אַז פאַר אונזערע סחורות קענען זיי נאָר צאָהלען מיט סחורות. מיר גלויבען אַז די פּוילישע פאַרשטעהער וואָלטען אויך די דאָזיגע פאָדערונג נישט אָפּגעוואָרפען ווען זיי וואָלטען געוואוסט, אַז די דייטשען וועלען איבעררייסען מיט דער רעמפּינג פּאָליטיק. אַז מצד דייטשלאַנד וועט מען נישט פאַרסירען קיין פּוילען געוויסע סחורות מיט דער הילף פון פערשידענע פּרעמיעס, וואָס וועט פערניכטען אונזער אינדוסטריע. פּוילען איז גרייט געווען צו גרויסע קרבנות אין אינטערעס פון דער לאַנדווירטשאַפט, וואָס איהרע פּראָדוקטען האָבען געזאָלט געפינען א נייער אָפּזאַץ מאַרק. זי האָט אָבער נישט געקענט מסכים זיין דאָס צוליב דער דאָזיגער פּאָליטיק זאָל די אינדוסטריע זיין געצוואונגען צו רעדוצירען איהר פּראָדוקציע, אַז צוליב דער פּאָליטיק פון צופיל גרויסע הנחות זאָל ביי אונז וואַקסען די אַרבייטסלאָזיגקייט און אין דייטשלאַנד זאָל זי קלענער ווערען.

די דייטשען זענען אין זייערע פאָדערונגען געגאַנגען נאָך ווייטער. עס איז בעוואוסט אַז מען פיהרט איבער פון מזרח פּרייסען א סך סחורות אין אַנדערע דייטשע פּראָווינצען און פערקעהרט. דער טראַנספּאָרט פון די דאָזיגע סחורות געהט דורך פּאָמערן. פאַרן טראַנספּאָרט פון די דאָזיגע סחורות דאַרפען מיר בעקומען בעצאָהלט. אַזאַ אָפּצאָהל, וואָס עס צאָהלען אַלע מלוכות פאַרן טראַנספּאָרט פון סחורות. דורך א צווייטער מלוכה די מלוכות האָבען דערפון, הכנסה, עס פליסען איין דעוויזען וואָס פערפעסטיגט דעם האַנדעלס בילאַנס פון יעדער מלוכה.

דאָס היטלעריסטישע דייטשלאַנד צאָהלט אונז אָבער שוין זייט א לענגערע צייט נישט פאַרן טראַנזיט פון סחורות דורך פּאָמערן. די חובות בעטרעפען שוין איבער 20 מיליאָן זלאָטעס, עס פערשטעהט זיך אַז די דאָזיגע חובות זענען איינגעפרוירען געוואָרען און עס איז נישט פאַראַן קיין האָפנונג אַז זיי זאָלען ווען עס איז בעצאָהלט ווערען. מען שמועסט אַפילו, אַז די דייטשען וועלען קיינמאָל נישט בעצאָהלען די דאָזיגע חובות, הגם דער טראַנספּאָרט פון די דייטשע סחורות קאָסט אונז, אויב מיר וועלען מסכים זיין דערצו אַז דאָס היטלער לאַנד זאָל אונז נישט צאָהלען פאַר איבערפיהרען דורך אונזער טעריטאָריום וואָלט דאָס געהייסען אַז מיר זענען מסכים בחנם צו בעדינען די דייטשען אין זייער האַנדעלס פערקעהר.

עס איז דעריבער געגעבט אונזער פאָדערונג אַז דייטשלאַנד זאָל קודם כל בעצאָהלען פאַר די סחורות וואָס זיי האָבען פון אונז גענומען און זאָל אויסגלייכען דעם חוב פאַרן טראַנספּאָרט פון די סחורות דורך פּאָמערן. ווען מיר האָבען אַרויסגערוקט די דאָזיגע פאָדערונג און מיטגעטיילט אַז דער סחורות - טראַנזיט דאַרף בעצאָהלט ווערען אין דעוויזען האָט די דייטשע דעלעגאַציע אַרויסגעשטעלט די פאָדערונג אַז פאַרן טראַנזיט פון זייערע סחורות, דורך פּאָמערן זאָלען זיי אונז אויך צאָהלען מיט סחורות, פאַר אונזער גאַנצען דינסט ביים איבערפיהרען דייטשע סחורות, זאָלען מיר אויך בעקומען בעצאָהלט אויסשליסליך מיט סחורות.

די דאָזיגע פאָדערונג פון די דייטשען האָט די פּוילישע דעלעגאַציע געמוזט אָפּוואַרפען, ווייל דאָס וואָלט בעדייט אַז פּוילען וועט אויסהאַלטען די באַהן וועט אַריינלייגען קאָלאָסאַלע סומען אויסצוהאַלטען דעם באַהן וועג, נאָר בכדי דייטשלאַנד זאָל קענען נאָך מעהר סחורות עקספּאָרטירען קיין פּוילען. מען קען נאָך פערשטעהען דעם ווילען צו בעצאָהלען פאַר סחורות מיט סחורות, אָבער וועלען פאַר א געוויסען ווירטשאַפטליכען דינסט און עפעקטיווע אויסגאַבען אויך צאָהלען מיט סחורות איז א נייעס, וואָס עס האָבען אויסגעטראַכט די וועלכע האָבען זיך צו־געוואוינט צו צאָהלען אינגאַנצען נישט, אָדער דיק־טירען זייערע צאָהלונגס בעדינגונגען, ווייל דער קרע־דיטאָר איז הילפלאָז.

ביי סחורות קען מען נאָך געפינען א בערעכטי־גונג, ווען מען געהט איין אויף הנחות ווייל אויב איך וועל נישט מסכים זיין אויף דעם בעדינג פון צאָה־לען מיט סחורות, וועט א אַנדער מלוכה דערויף מסכים זיין, אָבער ביים טראַנזיט פון סחורות איז היטלער דייטשלאַנד אָפּהענגיג פון פּוילען, עס קען נישט אַרויסשיקען סחורות קיין מזרח פּוילען דורך א אַנדער לאַנד ווי נאָר דורך פּוילען דעריבער וואָלט וועלכע עס איז הנחה לטובת דעם דריטען רייך געווען א הנחה צום שאָדען פאַר אונזער צאָהלונגס בילאַנס און וואָלט געקענט ווערען א פּרעצעדענס פאַר אַנדערע לענדער, אַז זיי זאָלען דאָסזעלבע פאָדערען פון אונז, א חוץ דעם וואָלט די הנחה געווען א רואין פאַר אונזערע אינדוסטריע, ווייל מיר וואָלטען גע־מוזט נעהמען מעהר סחורות פון דייטשלאַנד, און דאָס וואָלט דערפיהרט צו א פערערגערונג פון אונ־זערען האַנדעלס בילאַנס, וואָס זיין אַקטיוויטעט האַל־טען מיר אויך אויף א קינסטליכען אופן.

דעריבער האָט אונזער דעלעגאַציע ריכטיג געהאַנ־דעלט וואָס זי האָט אָפּגעוואָרפען די דאָזיגע אונער־הערטע פאָדערונג פון בערלין. מיר זענען איבערצייגט אַז פּוילען וועט נישט נאָכגעבען און מיר וועלען נישט שליסען א האַנדעלס טראַקטאַט מיט דייטש־לאַנד וואָס זאָל ברענגען שאָדען פּוילען. מיר האָ־בען אין דער לעצטער צייט נישט געהאַט קיין גליק־ליכע האַנד ביים שליסען האַנדעלס אָפּמאַכען. אפשר וועט דאָס אָפּוואַרפען די דייטשע בעדינגונגען זיין א אָנהויב פון מעהר אַדורכגעטראַכטע האַנדעלס - טראַקטאַטען צווישען פּוילען און אַנדערע לענדער.

אויף א זיצונג פון דער פעלקער-ליגע

(אַ בריף פון זשענעווע)

פון ב. סמאָליאַר

א זיצונג פון פעלקער־ליגע איז אַלעמאָל אינטע־רעסאַנט בייצוזיין. היינטיגס מאָל — מיט דער אַביסי־נישער קריגס פראַגע אין סאַמע צענטער — איז די זיצונג פון דער פעלקער ליגע איינע פון די היסטאָ־רישסטע און סאַמע אינטערעסאַנטסטע.

די נייעס ביי דער פעלקער־ליגע שפּילען זיך אָפּ אייגענטליך נישט אויף די אָפענע זיצונגען, נאָר אין די קולואַרען.

אין די ברייטע קולואַרען פון דער פעלקער־ליגע געביידע און ביים קליינעם בופעט אין די קולואַרען — דאָרטען דערוויסט מען זיך מעהר נייעס, ווי אויף די זיצונגען ביים האַלב־קיילעכדיגען גרינעם טיש.

לאַוואַל בעווייזט זיך אין די קולואַרען, ווערט ער מיטאַמאָל אַרומגערינגעלט מיט א קייט פון זשור־נאַליסטען און קאָן זיך פון זיי נישט אַרויסדרע־העז:

— אַלזאָ, דאָס סאַמע לעצטע?...

— ווי האַלט עס מיט איטאַליענס עקשנות?...

— עטוואָס נייעס פון פּאַריז?..

א גוטמוטיגער מיט א צעשויבערטען קאָפּ האָר, שטעהט ער און הערט די פראַגען, מיט וועלכע מען בעשיסט איהם, און שמייכעלט אין זיינע דיקע, שוואַרצע וואָנצעס, דאַ און דאָרט וואַרפט ער אַרויס פון זיך אַן ענטפער, ווערט דער ענטפער אויפגע־כאַפּט און בליציג צעטראָגען איבער אַלע צימערען אין די קולואַרען, און איבער דעם ריזיגען פּרעסע־צימער, וואָס איז איינגעריכטעט פאַר קאָרעספּאָנ־דענטען.

דער ענטפער ווערט אויפגעכאַפּט, הויבען מיט־אַמאָל אָן צו קלאַפּען די שרייב מאַשינען אין פּרעסע צימער; הויבט אָן דער געלויף פון שיק־יונגלעך, וואָס אַרבייטען אין פּרעסע צימער; הויבט אָן דער טעלע־גראַף און דער אינטערנאַציאָנאַלער טעלעפאָן צו זשומען; ווערט איבער־דער גאַנצער וועלט צעטראָגען די ספּעציעלע נייעס, וואָס יעדער קאָרעספּאָנדענט שיקט צו זיין צייטונג און וועלכע הויבט זיך אָן אין אַזאַ פאַל:

„פון זיכערע קוועלען ערפאַהרט אייער מיטאַר־בייטער, אַז..."

קאַפּיטאַן עדען, דער ענגלישער פערטרעטער ביי דער פעלקער ליגע יאַוועט זיך אַרויס אין די קולו־אַרען, חזר'ט זיך איבער די זעלבע געשיכטע, ער ווערט מאָמענטאַל אַרומגערינגעלט מיט נייגיריגע קאָ־רעספּאָנדענטען און קאָן זיך ממש פון אָרט נישט ריהרען:

— ווי האַלט עס מיט דעם סועץ - קאַנאַל?...

— איז עס אמת אַז די דאַרדאַנעלען ווערען אָפּגע־שלאָסען?...

—וואָס איז אייער מיינונג וועגען איטאַליענס לעצטען ענטפער?..

מען בעלאַגערט איהם און מ'באָמבאַרדירט איהם מיט פראַגען אָבער עדען איז אַן ענגלענדער, ער פער־לירט נישט זיין דיפּלאָמאַטישען גלייכגעוויכט. ער רויכערט געמיטליך זיין ליולקע און ענטפערט אויף פראַגען אָבער זיינע ענטפערס מיינען אייגענטליך גאָרנישט. עס איז מעהר ווערטער, ווי אינהאַלט, ער זאָגט נישט אַזעלכעס, וואָס מ'ווייסט נישט פריהער.

באַראָן אַלאָיזי דער איטאַליענישער פערטרעטער, ווייזט זיך אין די קולואַרען מיט זיין הויכער שלאַנקער פיגור און מיט זיין מאָנאָקעל, ער האַלט זיך ווי א ספינקס, פון איהם קאָן קיין שום קאָרעספּאָנדענט קיין זאַך נישט אַרויסקריגען, ער איז העפליך און קאָרעקט, אָבער רעדען רעדט ער נישט.

די עלעקטרישע לעמפּלעך אין די קולואַרען צינדען זיך אָן אויף גרין. ווייזט עס, אַז די זיצונג הויבט זיך אין גיכען אָן און אַז זי וועט זיין אַנ'־אָפענע, די זיצונג וועט זיין אַנ'אָפענע, לאָזט יעדער קאָרעספּאָנדענט זיך צו זיין פּלאַץ, אינוויניג אינם זיצונגס זאַל, מען ווייסט אין פאָראויס אַז עס איז אייגענטליך נישטאָ זיך וואָס צו איילען, אָבער דאָך קאָן קיינער זיכער נישט זיין. עמיצער קאָן מאַכען א בעמערקונג, וואָס זאָל זיין פון גרויס געוויכט, ליט־ווינאָוו קאָן האַלטען א רעדע, וואָס זאָל זיין א סענ־סאַציע. א מעלדונג קאָן אָנקומען פון דעם אַביסיני־שען קעניג און גראָד פאַרגעלעזען ווערען אויף דער זיצונג, אַנ'ערקלערונג קאָן געמאַכט ווערען פון אי־טאַליען.

מען קאָן נישט נעהמען קיין שאַנס!

אין איינינע מינוט אַרום איז דער זיצונגס זאַל פול, פול מיט דיפּלאָמאַטען, פול מיט זשורנאַליסטען און פול מיט דער קליינער צאָהל געסט.

לאַנג דויערט נישט די זיצונג. אָפענע זיצונגען דויערען קיינמאָל נישט מעהר ווי א שעה. קיין סך דערוויסען זיך פון איהר דערוויסט מען זיך אויך נישט. לאָזען זיך די זשורנאַליסטען איינציגווייז אַ־רוים צוריק אין די קולואַרען, צוריק צום בופעט נאָך א „וויסקי". צוריק צו די שרייב מאַשינען אין דעם דערבייאיגען גרויסען פּרעסע־צימער.

די ווירקליכע נייעס דערוויסט מען זיך בלויז אין די קולואַרען און בלויז אין דעם פּרעסע צימער...

די זיצונגען פון פעלקער־ליגע הויבען זיך אָן צעהן א זייגער אין דער פריה, און קומען פאַר זעהר אָפּט אויך נאָכמיטאָג און פאַרנאַכט.

ניין א זייגער אין דער פריה איז ביי יעדען אריינ־גאַנג אין פעלקער־ליגע געביידע שוין אוועקגעשטעלט איינער אָדער עטליכע דעטעקטיווס, וועלכע היטען אַז בלויז יענע, וואָס מעגען זאָלען קענען אַריינ־געהן.

דער אריינגאַנג פאַר דיפּלאָמאַטען איז א בעזונ־דערער, אָבער זשורנאַליסטען האָבען די פּריווילעגיע צו נוצען אויך דעם דאָזיגען אריינגאַנג. דאָס איז א מין שטילער כאַבאַר פאַר דער פּרעסע, אַמאָל שטויסט איהר זיך אָן ביים אריינגאַנג מיט א וויכטיגען מיט־גליד פון דער פעלקער־ליגע, קענט איהר פון איהם כאַפּען א וואָרט, וואָס איז נייעס, א וואָרט וואָס קאָן אייך צוניץ קומען.

דאָס בעוואַכען פון די אריינגאַנגען פון דער פעל־קער־ליגע געביידע איז א שווערע און פעראַנטוואָרט־ליבע אַרבייט. אויף אַזאַ זיצונג פון דער פעלקער־ליגע, ווי די איצטיגע, ווען מ'רעדט וועגען קריג און פרידען, איז דאָס לעבען פון יעדען וויכטיגען דיפּ־לאָמאַט א גרויסער ענין, עפּעס זאָל פּאַסירען מיט לאַוואַלען אין דער פעלקער ליגע געביידע, קאָן דערפון אַרויסקומען א זעהר ביטערע געשיכטע פאַרן גאַנצען וועלט שלום; עפּעס זאָל פּאַסירען מיט דעם איטאַליע־נישען פערטרעטער, וועט די וועלט אויך דערפון קיין נחת נישט האָבען.

מען מוז האַלטען אַנ'אויג אויף יעדען דעלעגאַט און מען מוז איהם שיצען, אַז אַפילו ער אַליין זאָל נישט וויסען. מען מוז איהם שיצען אין דער פעלקער ליגע געביידע; מען מוז איהם בעוואַכען אין זיין האָ־טעל; מען מוז איהם נאָכגעהען טריט און שריט אי־מער און שטענדיג.

ביי טאָג אַרבייטען די זשורנאַליסטען שווער און די דיפּלאָמאַטען לייכטער, קומט אָבער דער אָוונט דרעהט זיך דאָס רעדעל איבער. דאַן זיצען זיך די זשורנאַליסטען געמיטליך אין קאַפע־הויז, און די דיפּלאָמאַטען מוזען געבען צונויפשטעלען פּאָרזיכ־טיגע בעריכטען צו זייערע רעגירונגען, און זיי שיפ־רירט אַריבערשיקען טעלעפאָניש אָדער טעלעגראַפיש.

שפּעט אין אָוונט אָבער, — אַרום צוועלף א זייגער ביינאַכט, — דאַן איז דער יאַריד אַריבער, דאַן קומען די דיפּלאָמאַטען אין דעם ליטעראַרישען קאַ־פע „באַוואַריא" וואָס ליגט אויף די ברעגעס פון דער אָזערע זשענעווע, און זשורנאַליסטען און די־פּלאָמאַטען מישען זיך אויס ביי די טישלעך אין איין משפּחה.

די קאַפע „באַוואַריא" איז נישט בלויז דער ראַנ־דעוואו־פּלאַץ פון די דיפּלאָמאַטען און זשורנאַליס־טען אין די שפּעטע אָוונט־שעה'ן, נאָר אויך דער מאַרק פון פערזענליכען צוטרוי, דאָרט, אין דער דאָ־זיגער קאַפע, קאָן לאַוואַל דערצעהלען פּריוואַט דעם קאָרעספּאָנדענט פון „טאַן" אַלץ וואָס עס וועט מאָר־גען פּאַרקומען אויף די זיצונגען פון דער פעלקער־ליגע, און דאָסזעלבע קאָן אויך טון קאַפּיטאַן אידען מיט דעם קאָרעספּאָנדענט פון „טיימס". דאָרט איז מען אויס דיפּלאָמאַט, נאָר איינפאַכער בשר ודם, דאָרט, ביי די טישלעך פון קאַפע, „באַוואַריא", ווי־שען זיך אָפּ די גרעניצען פון זשורנאַליסט און פּאָלי־טיקער, ביי דער גלאָז ביער זענען אַלע גליך, עס איז בלויז א פראַגע פון פּערזענליכען צוטרוי. האָט א דיפּלאָמאַט גענוג צוטרוי צו א קאָרעספּאָנדענט, דערצעהלט ער איהם אַלץ וואָס מען דאַרף און וואָס מען דאַרף נישט. האָט ער נישט קיין צוטרוי וועט ער גאָר מיט איהם ביי קיין איין טישעל נישט זיצען.

אין די שפּעטע שטונדען פון דער נאַכט, ווען מען געהט צוריק פון קאַפע „באַוואַריע" דאַן ווייסען פיל זשורנאַליסטען אַזעלכע זאַכען, וואָס נישט איין רע־גירונג וואָלט עס אויך געוואָלט וויסען. מאַנכע פון די דאָזיגע זשורנאַליסטען בעאַרבייטען נאָך זייער אינ־פאָרמאַציע פּאָרזיכטיג און טעלעפאָנירען נאָך צו זייערע צייטונגען אין א זעהר פערדעקטער פאָרם, וואָס זאָגט נישט דעם תמצית און גיט בלויז אָנצו־הערעניש אויף זאַכען. אַנדערע טוען אַפילו דאָס אויך נישט. פערטרויליך, איז פערטרויליך!...

ציוניסטישע פּראָבלעמען און די אויפגאַבע פון די ציון. פרויען

(בריף פון לאָנדאָן)

די פעדעראַציע פון ציוניסטישע פרויען אין לאָנדאָן האָט געעפענט איהר נייעם סעזאָן מיט אַ זעהר גוט בעזוכטען מיטינג פון מיטגלידער און געסט אין דעם זאַל פון „לייאָנס קאָרנער הויז", פּיקאַדילי. צווישען די אַנוועזענדע האָבען זיך אויך געפונען לידי הערבערט סעמיועל און מרס. דאַגדייל.

לידי ערליי האָט פּרעזידירט, ראָבערט סאַ־לאַמאַן האָט פאָרגעלעזען צוויי בעגריסונגס־בריף פון ה' עריועל און פרוי פּאָל גודמאַן, וועלכע האָבען לײדער נישט געקאָנט זיין אַנוועזענד.

לידי ערלעי'ס רעדע

לידי ערלעי שטעלט זיך אָפּ אין איהר ער־עפענונגס־רעדע אויף די גרויסע פערדינסטען פון דער ציוניסטישער פרוי און אויך אויף די וויכטיגע אויפגאַבען וואָס יעדע יודישע פרוי דאַרף זיך איצט פיהלען בערופען צו ערפיהלען אין דער ציו־ניסטישער מחנה. די נאָהענטע צוקונפט וועט ברענ־גען אַ גרעסערען צופלוס פון עולים קיין ארץ־ישראל צווישען זיי גאָר אַ סך קינדער פון דייטשלאַנד, וועלכע וועלען זיך גאַנץ געוויס נויטיגען אין דער מוטערליכער השגחה פון יודישע פרויען אין גלות. אַ גאָר גרויסע אויפגאַבע איז אויך פאַר יעדער ציוניסטישער פרוי צו זעהען איינצוקויפען וואָס מעהר פּראָדוקטען פון ארץ־ישראל, און אַזוי אַרום העלפען שאַפען גרעסערע ענטוויקלונגס־מעגליכקייטען פאַר דער אַלץ וואַקסענדער תוצרת הארץ.

מר. זיעף'ס פאָרטראַג

מר. י. מ. זיעף האַלט אַ לענגערען פאָרטראַג אויף זיין טיפען און גוט־דורכגעטראַכטען שטייגער.

ער בעטאָנט, אַז כאָטש ער אַליין איז אַ געשעפטסמאַן, און מען שרייבט איהם צו אַ ציוניסטישע קרייזען דעם פערדינסט פון האָבען דורכגעפיהרט אַ געוויסע ערפאָלגרייכע טראַנזאַקציע אין דער סיטי, לטובת דער בעוועגונג, איז ער מעהר פון אַלעם פעראינטערעסירט אין דער גייסטיג־קולטורעלער זייט פון דער אויפלעבונג אין א"י.

ער יויל זיך אָבער דאָ אָפּשטעלען אויפ'ן פינאַנציעל־עקאָנאָמישען הינטערגרונד פונ'ם אידעאַליסטישען בנין הארץ, כדי עס צו מאַכען פאָלקאָם קלאָר צו אַלע אַנוועזענדע, אויף וואָס פאַראַ מאַטעריעלען יסוד מיר ווילען עס אויפבויען אונזער נייעם היכל פון יודישען גייסט און יודישער קולטור אין ארץ־ישראל.

אַ צייט לאַנג איז די אַרבייט פון אונזערע פינאַנציעלע אינסטיטוציעס געווען ווייט פון צופרי־דענשטעלענד. דער קרן־קימת, קרן־היסוד און דער אַנגלאָ־פּאַלעסטיין־באַנק, האָבען געאַרבייט יעדער פאַר זיך, אָהן צו מאַכען סיי וועלכען פּרווון צו קאָאָרדינירען די אַרבייט און אַזוי אַרום צו פער־היטען אַנ'איבעריגע פערשווענדונג פון ענערגיע. אָפטמאָל פלעגט איין אינסטיטוציע אונטערנעהמען אַנ'אַרבייט וואָס איז גאָר אַריין אין רשות פון אַנ'אַנדערער אינסטיטוציע.

דער רעזולטאַט דערפון איז געווען אַ בעדייטענד־קלענערע לייסטונגס־פעהיגקייט פון אונזערע פינאַנציעלע אינסטיטוציעס.

אַ פּלאַן און אַ הלואה.

דערפאַר איז טאַקע אַרויסגעשוואוממען אַ קלאָר אויסגעאַרבייטעטער פּלאַן, ווי אַזוי די אַרבייט פון די דריי אינסטיטוציעס זאָל אַמבעסטען קאָאָרדינירט ווערען. דאַן איז אויך אין דעם סאַמע פּאַסיגסטען מאָמענט צוגעקומען די גרויסע הלואה פון דער סיטי, וועלכע האָט זעהר אַ סך בייגעטראָגען צו דער סאַנירונג פון פינאַנציעלען אַפּאַראַט און צו דער פערגרעסערונג פון דער לייסטונגס - פעהיגקייט פון אַלע דריי אינסטיטוציעס.

די מעגליכקייטען פאַר אַ ברייטערער קאָלאָ־ניזאַציע־טעטיגקייט זענען אַזוי אַרום געזיכערט געוואָרען און עס איז אויך דורכגעלעגט געוואָרען אַ וועג פאַר ווייטערדיגע פערהאַנדלונגען בנוגע אַ נייער הלואה.

גוטע האָפנונגען.

„עס פרעהט מיך דאָ צו ערקלערען, אַז עס זענען שוין פאַראַן גוטע סימנים און גוטע האָפ־נונגען צו בעקומען אַ ווייטערע הלואה פאַר דער עקאָנאָמישער ענטוויקלונג פון ארץ־ישראל.

איך האָף אויך, אַז די צוקונפטיגע ענטוויקלונג פון ארץ־ישראל וועט שוין טראָגען א מעהר גע־אָרדענטען, געזעצטען און אויסגעהאַלטענעם כאַראַק־טער.

מר. זיעף רעדט נאָך וועגען דער וויכטיגקייט פון די שטרעבונגען צו איינגיקייט ביי די ציוניסטען, ווי עס האָט זיך אָפּגעשפּילט אויף דעם ציוניסטישען קאָנגרעס אין לוצערן. ער ווייזט אויך אָן, אַז דאָס בויען פון ארץ־ישראל איז דער ווירקזאַמסטער ענטפער צום היטלעריזם. מען מוז אַריבערברענגען וואָס מעהר יודישע קינדער און יוגענד קיין א"י.

די ציוניסטישע פרויען האָבען מיט אַלע כחות מיטהעלפען אין אָט דעם גראַנדיעזען ווערק.

ל. צ—ט

נייער פאָלקסבלאַט

דאָס לאָדזער לעבן

נייער פאָלקסבלאַט

דינסטאָג, 22 אָקטאָבער
כ"ה תשרי תרצה
זון-אויפגאַנג 6.12
זון-אונטערגאַנג 4.28

דער אורטייל אין פּראָצעס פון די 53 אנגעקלאַגטע

אין שמוגלען מענשען אין סאָוויעט-רוסלאַנד

(א) דאָס קרייז-געריכט אין לאָדז, האָט נעכטען נאָך 14 טעג אונטערהאַנדלען פֿאַרענדיגט דעם פּראָצעס געגען די 53 מיטגלידער פֿון דער גרופּע, וועלכע האָבן אַריבערגעשמוגעלט קיין רוסלאַנד מענשען. לויט דעם דאָזיגען אורטייל זענען פֿאַרמשפּט געוואָרען: יצחק גאָלדשטיין אויף 3 יאָהר טורמע; נתן הערש קרולפֿעלד אויף 2 און אַ האַלב יאָהר טורמע, אַרן טייטעל און משה ליפּמאַן צו 2 יאָהר טורמע, חיל מאיר ליפּשיץ — 2 יאָהר און 3 חדשים, יצחק שיווערבוכער, יעקב בער פוקס, שימשיא קשאַק מאיר וויינערמאַן, עליאש באָגוכוואַל, יאַן קאַלאַפּסקי, באַזילי מאַרטיניוק — צו אַנדערטהאַלבען יאָהר, קאַזימיעזש כאָנאַצקי אויף א יאָהר און 3 חדשים, יונה סעגאַל, טוביה מינץ, משה באַלין, סטאַניסלאַוו שיגולא צו אַ יאָהר מיט 8 חדשים, יוסף נחום באַגוכוואַל, חיים פוקס, שמעון בורדא, משה אהרן ליכטמאַן צו א יאָהר מיט 3 חדשים, בער ראָזענבערג, אברהם מאַק, טעאָדאָר וואַשטשוק צו 10 חדשים, שיע מאיר פּינטשעווסקי, בעלא צוקער, חיל מיכעל גאָלדבערג, אסתר גאָלדשטיין — צו א יאָהר טורמע. אסתר קרולפֿעלד, חיה ליפּשיץ, הינדע פּאָקשיווא צו 8 חדשים, אסתר פּינטשעווסקאַ, פֿראַנצישעק יויעזשביצקי — צו 7 חדשים, אנטאָני וויענצקאָווסקי, לייב געלבאַרד — צו 6 חדשים, יונה קאָזושמאַן, חייך אַרענשטיין, וולאַדימיעזש דאָווידטשוק, טעאָדאָר מאַרטיניוק צו 3 חדשים, וואָלף קאָנסטאַנטינאָווסקי, הערש סענאַטאָר צו 1 חודש, גרשון כאַלפֿין אויף 10 חדשים אַרעסט. די איבעריגע בעשולדיגטע זענען פֿרייגעשפּראָכען געוואָרען.

אין די מאָטיווען האָט דאָס געריכט אָנגעוויזען, אַז די הויפּט אָנגעקלאַגטע: גאָלדשטיין, קרולפֿעלד, ליפּשיץ און כאָינאַצקי האָבן געבילדעט א געזעלשאַפֿט איבערצושמוגלען מענשען קיין סאָוויעט-רוסלאַנד און האָבן זייער אַרבייט געפֿיהרט קאָנספּיראַטיוו, די אַנדערע גרופּע בעשולדיגטע ליפּמאַן, טייטעל א. אַנד. האָבן מיטגעאַרבייט מיט דער דאָזיגער געזעלשאַפֿט, די דריטע גרופּע האָט געהאָלפֿען אַריבערצוגעהן די גרעניץ.

אַלע בעשולדיגטע איז פֿאַררעכענט געוואָרען דער פּרעווענץ אַרעסט.

דאָס געריכט האָט אונטערגעשטראָכען, אַז כאָינאַצקי און שיווערבוכער האָבן געאַרבייט אָהן דעם וויסען פֿון קאַפּיטאַן מאַדינסקי.

א באַנדיטען אָנפאַל אין מיטען שטאָט

(א) נעכטען בייניאַכט איז אויף פּשעיאַזד 76 אויסגעפֿיהרט געוואָרען א דרייסטער אָנפאַל אויף דער אינהאַבערין פון דעם רעסטאָראַן, וואָס געפינט זיך אין דעם דאָזיגען הויז, יאַדוויגאַ סאַדאָטשינסקאַ.

די באַנדיטען האָבן בייניאַכט אָנגעקלאַפּט צו דער סאַדאָטשינסקאַ און געזאָגט, אַז זיי ווילען קויפֿען בראָנפֿען. ווי באַלד אָבער זי האָט אויפֿגעעפֿענט די טיר האָבן זיך אַריינגעריסען דריי פֿערמאַסקירטע און בעוואָפֿענטע פערשוינען און דראָהענדיג מיט די רעוואָלווערן געפֿאָדערט ביי איהר געלד.

די סאַדאָטשינסקאַ האָט אָנגעהויבען וויינען און בעטען, אַז די אָנפאַלער זאָלען בעהאַלטען די רעוואָלווערן, זי וועט זיי אַזוי אויך אָפּגעבען דאָס געלד.

דערויף האָט זיך אויפֿגעכאַפּט דער סאַדאָטשינסקי'ס דינסט-מיידעל. שטילערהייט האָט זי זיך אַרויסגעכאַפּט אין קאָרידאָר און אַלאַרמירט דעם וועכטער און די שכנים.

צוליב דעם, וואָס עס האָבן זיך אָנגעהויבען צוזאַמענצולויפען די שכנים, האָבן זיך די רויבער דערשראָקען און אַנטלאָפֿען.

די פּאָליציי זוכט די אָנפאַלער.

צוזאַמענפאָהר פון באַהן-עקספּעדיטאָרען אין לאָדז

האָט געשאַפֿען א צענטראַלען עקספּעדיטאָרען-פּעראיין

נעכטען איז אין לאָקאַל פון סוחרים - פּעראיין פּעטריקאָווער 73 פֿאָרגעקומען אַן'אַלפּוילישער צוזאַמענפֿאָהר פון באַהן-עקספּעדיטאָרען אין גאַנץ פּוילען.

דער צוזאַמענפֿאָהר איז געעפֿענט געוואָרען דורך ה' רודאָמין. ער וויזט אָן אויף דער שווערער לאַגע פון די עקספּעדיטאָרען. צוליב דעם, וואָס די עקספּעדיטאָרען זענען נישט אָרגאַניזירט. אין דער בראַנזשע הערשט א שרעקליכע נישט בעגרינדעטע קאָנקורענץ, ס'זענען נישט רעגולירט די באַהן-טאַריפֿען א. אז. וו.

באַלד אין אָנהויב פון דער פערזאַמלונג האָט זיך געמאָלדען צום וואָרט ה' ראָטבאַנד, פּרעזעס פון דעם עקזיסטירענדען עקספּאָרטערען - פּעראיין אין לאָדז, וועלכע האָט פּראָטעסטירט געגען דעם צוזאַמענפֿאָהר, וועלכער קומט פֿאָר אָהן דער פֿערשטענדיגונג מיט דעם עקזיסטירענדען פּעראיין. נאָך א קורצען אינצידענט ווערט דער צוזאַמענפֿאָהר ווייטער געפֿיהרט נאָכדעם ווי די פֿאַרשטעהער פון עטליכע עקספּעדיציע - פירמעס פֿערלאָזען דעם זאַל.

אַלס פֿאָרזיצער פון צוזאַמענפֿאָהר ווערט גע-וועהלט אדוו. קוויריני (וואַרשע), וועלכער האַלט א לענגערן רעפֿעראַט וועגן די אויפֿגאַבען פון דער נייער אָרגאַניזאַציע. ער ווייזט אָן, אַז שוין אין חודש פֿעברואַר איז אין וואַרשא פֿאָרגעקומען א צוזאַמענפֿאָהר פון עקספּעדיטאָרען, וועלכער האָט אויס געוועהלט אַן'אויספיהרונגס - קאָמיטעט. ביז איצט איז אָבער אין דער הינזיכט פון צענטראַליזאַציע גאָרנישט געטון געוואָרען, הגם די לאַגע פון דער בראַנזשע ווערט וואָס אַמאָל ערגער. די פירמעס אַרבייטען אָהן פֿערדינסט. מען קאָנקורירט נאָר, כדי צו מאַכען אומזאַצען און נישט ווייט איז די צייט ווען ס'וועלען אָנהויבען קראַכען בעזונדערע פירמעס איצט דאַרף קומען די איניציאַטיוו פון לאָדז, וואו ס'וועט געשאַפֿען ווערען די צענטראַלע מיט דעם זיץ-אָרט אין לאָדז.

ס'האָט זיך ענטוויקעלט א דיסקוסיע, אין וועלכער ס'האָבן אָנטיילגענומען די ה"ה צעמאַך (לאָדז) שאַמראַט (ווילנא), זיידעל (וואַרשא), שמוקלעראָווסקי (לאָדז), ליבערמאַן (ווילנא).

א טייל פון די רעדנער האָבן אָנגעוויזען, אַז אין לאָדז דאַרף געשאַפֿען ווערען א צענטראַלע פון עקספּעדיטאָרען אין דער טעקסטיל - בראַנזשע און נישט קיין אַלפּוילישע אַלגעמיינע צענטראַלע, כדי די לאָדזער טעקסטיל-צענטראַלע זאָל שפּעטער קענען זיך פֿעראייניגען מיט דער אַלגעמיינער צענטראַלע, וועלכע דאַרף דעם 3 נאָוועמבער געשאַפֿען ווערען אין וואַרשא.

די גרויסע מעהרהייט האָט זיך אָבער אַרויסגעזאָגט פֿאַר שאַפֿען אין לאָדז אַן'אַלגעמיינע צענטראַלע פון באַהן - עקספּעדיטאָרען פון גאַנץ פּוילען, ווייל ס'איז שוין דאָ די איבערצייגונג, אַז וואַרשא וועט גאָרנישט טון, דער בעסטער בעוויז דערפֿאַר איז וואָס אויפ'ן צוזאַמענפֿאָהר איז וואַרשא זעהר בעדייטענד פֿערטרעטען. ס'האָבן אויך גענומען א וואָרט ראַטמ. יאַקוב הערץ און דיר. אדוו. היימאַן, אַלס פֿערטרעטער פון סוחרים - פּעראיין, פּעטריקאָווער 73.

נאָכדעם, ווי ס'איז אדורכגעליעגט געוואָרען דער סטאַטוט איז ער מיט זעהר קליינע אויסבעסערונגען אָנגענומען געוואָרען. די נייע צענטראַלע הייסט: „צענטראַלער פּעראיין פון באַהן-עקספּעדיטאָרען".

די וואַהלען צום אָרגאַניזאַציאָנס - קאָמיטעט האָבן געגעבען פֿאָלגענדע רעזולטאַטען: רודאָמין, פוקס, שמוקלעראָווסקי, שינדלער און שעהנפעלד.

אויפ'ן צוזאַמענפֿאָהר זענען געווען פֿערטרעטען פֿאָלגענדע שטעט: וואַרשא, לאָדז, לעמבערג, קראָקאָ, ווילנא, ביאַליסטאָק, ראָוונא, פּינסק, פּויזען, בידגאָשטש, סטאַניסלאַוואָ און באַראַנאָוויטש.

צוויי מאַרק-טעראָריסטען פאַר'ן געריכט

(א) אויפֿן גרינעם מאַרק האָבן א שטיק צייט „געהערשט" אויפֿן שטייגער פון בעוואוסטען טאַשיעמקע: נח לעסקי און אברהם מעלנער. די צוויי חברה לייט האָבן טעראָריזירט די הענדלער אויפֿן מאַרק, ביז איינעם פון זיי א געוויסען קאַפּלאַן, איז נמאס געוואָרען צו ליידען פון זיי און ער האָט זיך געווענדעט צו דער פּאָליציי נאָך הילף.

נעכטען זענען ביידע געשטאַנען פאַרן געריכט.

דאָס געריכט האָט פֿערמשפּט דעם 38-יעהריגען לעסקי און 40יעהריגען אברהם מעלנער יעדען צו 8 חדשים טורמע.

Doktór
Z. Henrykowski
ספּעציאַל-אַרצט פֿאַר וועגערישע
הויט-קראַנקהייטען און מענער-שוועכע
9 טראַוגוטאַ 9
טעל. 262-98
נעהמט אָן פֿון 8—11 און פֿון 6—9 אָוענד.
זונטאָג פֿון 9 פֿריה ביז 12.30 ביטאָג.
פֿאַר פֿרויען א ספּעציעלער וואַרטע-זאַל.
פֿאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזן

Dr
B. Robinzon
אינערליכע קראַנקהייטען
האָט זיך איבערגעצויגען אויף
10 Pomorska 10
פּאַרטער 11 שטאָק, טעל. 131-86
נעמט אָן פֿון 6 ביז 8 אָוענד.

טעאַטער „ראָזמאַיטאָשטשי"
ציגעל-גאַס 27, טעל. 112-25
דיר.: ד. צעלמייסטער. אַדמ.: י. קרעלמאַן

שטורמישער ערפֿאָלג! בעגייסטערונג! ענטציקונג!
לאַכען! זינגען! טאַנצען! נור געציילטע טעג!
היינט, 9.15 אָוונט מיט דער יונגער בעליבטער קינסטלערין
דינה האַלפּערן
צוזאַמען מיט איהר פּאַרטנער סעם בראַנעצקי
אין דער גרויסער לאַך-קאָמעדיע מיט געזאַנג און טענץ
דער פּינטשעווער יורש
בילעטען פֿון 11 פֿריה אין קאַסע פון טעאַטער Rozmaitości
אכטונג!
די טעג קומט פֿאָר די דריטע און לעצטע פּרעמיערע
דינה האַלפּערנ'ס גרעסטער שלאַגער
די אומגעזעצליכע פרוי!!!

געכאַפּט גנבים

גאַסטראָלען פון א לעמבערגער קאַסע-ברעכער אין לאָדז

(א) מיט א פּאָר וואָכען צוריק איז אין דער וואוינונג פון ה. י. קימעלמאַן (פֿראַנציסקאַנער 19) אדורכגעפֿיהרט געוואָרען א גנבה פון פֿערשידענע זאַכען פֿאַר 2000 זל. די פּאָליציי, וועלכע האָט אדורכגעפֿיהרט די אויספֿאָרשונג האָט אויך געמאַכט דאָך טילאַטקאָפּישע אויפֿנאַהמעס און לויט זיי פעסטגעשטעלט, אַז אין דער גנבה האָט אָנטייל גענומען א בעקאַנטער שוין פיל מאָל בעשטראָפֿטער גנב, דער 40 יעהריגער יוזעף קושניק. נאָך לאַנגע מיה האָט זיך איינגעגעבען קושניק'ן אויסצושפּירען און צו אַרעסטירען אין א גנבה'שע מעלינע אין באַלוט. בעת'ן פֿערהער האָט קושניק אויך אָנגעוויזען זיינע שותפים אין דער גנבה ביי קימעלמאַנען. דאָס זענען געווען דער 35-יעהריגער איגנאַצי קאַציק (פּאַנצערנאַ 6) און 34-יעהריגער בלאַזעי קוויבערט (מאַרינאַרסקאַ 12).

אין די וואוינונגען פון די לעצטע ביידע האָט מען בעת א רעוויזיע געפֿונען זעהר פיל גע'גנב'עטע זאַכען. אַלע דריי זענען אַרעסטירט.

* * *

די לאָדזער פּאָליציי האָט זיך איינגעגעבען צו אַרעסטירען דעם בעקאַנטען אין לעמבערג קאַסע-ברעכער סטעפֿאַן פּיליפּאָווסקי. צוליב דעם, וואָס אין לעמבערג איז פּיליפּאָווסקי געווען שוין צופיל בעקאַנט, איז ער אַרויסגעפֿאָהרען קיין לאָדז אויף „גאַסטראָלען". דאָס האָט ער זיך צוזאַמענגערעדט מיט א לאָדזער קאַסע-„ספּעציאַליסט" טשיכאַצקי, און ביידע האָבן געזאָלט שוין אדורכפֿיהרען א שטיקעל אַרבייט. די פּאָליציי האָט זיי אָבער אין דעם געשטערט און בעצייטענס אַרעסטירט.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל-גאַס 11, טעל. 238-02
ספּעצ: פֿאַר טריפּער, סיפֿיליס און הויט-קראַנקה.
בעהאַנדלונג פון מענער-שוועכע.
נעמט אָן אַלע פֿון 8—11 בייטאָג און 1—9 אָוונט.

פּאָבאָר-רשימה פון יאָהרגאַנג 1915

(א) היינט, דינסטאָג, דעם 22-טען דאַרפֿען זיך שטעלען צו דער פּאָבאָר-רשימה אין מיליטער-ביוראָ אויף פּיעטריקאָווער 165 די מענער פון יאָהרגאַנג 1915, וועלכע וואוינען אויפ'ן שטח פון 3. קאָמיסאַריאַט מיט די פֿאַמיליעס, וואָס הויבען זיך אָן מיט די אותיות:

T U W

און פון 10. קאָמיסאַריאַט — מיט די אותיות:

A B C D E F

מאָרגען, מיטוואָך, דאַרפֿען זיך שטעלען פון 3. קאָמיסאַריאַט מיט די אותיות:

Z Ż Ź

און פון 10. קאָמיסאַריאַט:

G H Ch I J K

מ'דאַרף מיט זיך מיטברענגען א פּערזענליכען דאָקומענט און א רעגיסטראַציע-שיין.

צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע

(א) דעם 28 ד. ח. וועט אין לאָקאַל אויף פּיעטריקאָווער 165 אַמטירען אַ צוגאַב-פּאָבאָר-קאָמיסיע פֿאַר פּ.ק.או. לאָדז-שטאָט 2.

עס דאַרפֿען זיך מעלדען די יונגעלייט פֿונ'ם יאָהרגאַנג 1914 און עלטער, וועלכע האָבן זיך לעת עתה נישט צוגעשטעלט צו אַ מיליטער-איבערזיכט, האָבן נישט רעגולירט זייער מיליטער-פֿליכט, וואוינען אויפ'ן שטח פון 1, 4, 6, 7, 10, 12, 13 און 14 פּאָליציי-קאָמיסאַריאַטען און האָבן בעקומען נאָמענטליכע אויפֿפֿאָדערונגען פון דער לאָדזער שטאָטישער סטאַראָסטווע.

קליינע פּעריעס אין די שולען

צוליב דעם וואָס דעם 1. און 2. נאָוועמבער איז חגא (זאַדושקי) און דער 3. נאָוועמבער איז זונטאָג זאָל אין די פֿאָלקס-שולען ערקלערט ווערען א קליינע פּעריען אויף דריי טאָג.

ציהונג פון דער דאָלאַרובקע און בוי-הלואה

דעם 2-טען נאָוועמבער זאָל אין קאָנפֿערענץ-זאַל פֿונ'ם פינאַנץ-מיניסטעריום פֿאָרקומען די ציהונג פֿון 2 פּרעמירטע הלוואות: פֿון דער דאָלאַרובקע און בוי-הלואה די ערשטע פּרעמיעס זענען פֿון דער דאָלאַרובקע 12,000 דאָלאַר און פֿון דער בוי-הלואה 25,0000 זל.

אַפּטייקען.

היינטיגע נאַכט - דיזשורען

(א) היינט בייניאַכט דיזשורירען פֿאָלגענדע אַפּטייקען:

ליינוועבער (פֿרייהייט-פּלאַץ 2), האַרטמאַן (מלינאַרסקאַ 1), דאַניעלעצקי, (פּיעטריקאָווער 127), א. פּערעלמאַן (ציגעל גאַס 32), צימער (וואָלטשאַנסקאַ 37), וואָיטשיצקי (נאַפּיורקאָווסקי 27).

זעלבסטמאָרד אויס נויט

אויף פּיעפּשאָווע 43 האָט געפּרובט בעגעהן זעלבסטמאָרד דער אַרבייטסלאָזער 32-יעהריגער אַנטאָני דזשעוויעצקי.

די סיבה פון פּערצווייפֿעלטען שריט איז נויט.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
היינט פּרעמיערע!
סענסאַציאָנעלער סאַלאָן-פֿילם
„AMOK"
לויט דער ערצעהלונג פון
Stefan Zweig
אין דער הויפּט-ראָלע:
Inkiszyniew.
אָנהויב 4 נ.כמ. שבת און זונטאָג 12 בייט.

פיל־זייטיגע טעטיגקייט פון „ארט"
בעריכט אויף דער אלגעמיינער פערזאמלונג פון דער ־ געזעלשאפט

אונטערן פארזיץ פון פרעז. י. יאשונסקי איז די טעג פארגעקומען די אלגעמיינע מיטגלידער־פערזאמלונג פון דער געזעלשאפט „ארט" אין לאדז.

דער בעריכט נעהמט ארום א צייט פון 17 חדשים ד. ה. פון 1 אפריל 1934 ביזן 1 סעפטעמבער 1935.

פון בעריכט איז צו זעהען, אז פאר דער דערמאנטער צייט האט די פערוואלטונג פון דער געזעלשאפט „ארט"געפיהרט א זעהר לעבהאפטע טעטיגקייט אויף א רייה געביטען פון יודישען ווירטשאפטליכען לעבען וואס ווארפען א ליכט אויף די איבערשיכטונגס ארבייט פון „ארט".

פראפעסיאנעלע בילדונג:

פאר דער בעריכט־צייט האבען זיך צו דער „ארט„ ־ פערוואלטונג אין לאדז געווענדעט 1161 פערזאן וועגען לערנען א פאך.

בעזונדערס אינטערעסאנט זענען איינינע סטאטיסטישע ציפערען וועגען די דערמאהנטע פערזאנען:

העכער 60% זענען געקומען פון די האנדעלס־קרייזען און בלויז קנאפע 40% פון האנדווערקער און ארבייטער קרייזען; 56% זענען געווען אין עלטער פון 20 ביז 50 יאהר און בלויז 44% אין עלטער ביז 20 יאהר; 21% האבען געהאט גימנאזיאל בילדונג און א געוויסע צאהל אפילו מיט אקאדעמישער בילדונג, א קנאפע העלפט איז געווען פרויען. א גרעסערע העלפט — מענער.

פאר דער בעריכט־צייט זענען טעטיג געווען פאלגענדע ווארשטאטען און קורסען: מעכאנישע טריקאטאזש ארבייט אויף רונד־מאשינען; מעכאנישע זאקען ־ ארבייט און מעכאנישע הילפס־ארבייט פון דער ווירקער ־ בראנזשע; סוועטער שטריקעריי און אויסארבייטונג פון וואל־הענטשקעס; מעכאנישע וועבעריי און הילפס־ארבייט פון דער טעקסטיל בראנזשע; פרויען שניידעריי; וועש ־ נייעריי; גארטען ארבייט; מאניקיר און אנדולאציע איינינע חדשים זענען אויך טעטיג געווען די קורסען פאר האנדווערקער געזעלען, וועלכע האבען זיך געגרייט צו די געזעלען עקזאמענס.

אינטערעסאנט איז אויך צו פערצייכענען פאלגענדען פאקט:

אין משך פון דער בעריכט־צייט האבען זיך איינינע הונדערט פערזאן געווענדעט אין ביורא פון „ארט" מען זאל זיי ראטען, וועלכעס פאך זיי זאלען לערנען זייערע קינדער. די דאזיגע קאנסולטאציעס לייגען ארויף אויף דער געז. „ארט" א גרויסע אחריות און פערלאנגט א גרינדליכע בעקאנטשאפט מיט די ווירטשאפטליכע פערהעלטנישען אין אונזער ראיאן און דערהויפט אין די לענדער, וואו עס גייט אן עמיגראציע.

א דערפרייענדע דערשיינונג אין דער ווייטערדיגער ענטוויקלונג פון דער „ארט"־טעטיגקייט איז דער פאקט, אז עס האט זיך איינגעגעבען צו בעוועגען א טייל יודישע פאבריקאנטען, ביי וועלכע עס האבען ביז איצט קיין יודישע ארבייטער נישט געארבייט, זיי זאלען בעשעפטיגען א געוויסע צאהל יודישע ארבייטער. די דאזיגע טעטיגקייט פערלאנגט א סך אויפמערקזאמקייט.

האנטווערקער ענינים.

אין צוזאמענהאנג מיטן אינדוסטריע־ און צעכען־געזעץ וואס הויבט וואס ווייטער אלץ מעהר אן צו ווירקען אינם לעבען פונם האנדווערקער בכלל און צווינגט די האנדווערקער, זיי זאלען זיך צופאסען צו די פארשריפטען פון דערמאנטען געזעץ איז א דאנק דער איניציאטיווע פון דער „ארט" ־ פערוואלטונג אין פערשטענדיגונג מיט די האנדווערקער־ארגאניזאציעס אין אונזער שטאט אונטערגענומען געווארען א ספעציעלע פראפאגאנדע אקציע צו לעגאליזירען די גרויסע צאהל יודישע האנדווערקער ווארשטאטען, וועלכע עס האט געדראהט געשלאסען צו ווערען.

דורך פרעסע־ארטיקלען, און ספעציעלע אויפרופען וואס זענען פונאנדערגעשיקט צו די פעראינטערעסירטע אינסטיטוציעס, צו אלע בתי תפילות, וואו עס דאווענען די האנטווערקער, דערביי האט מען זיך בעמיהט אז די אויפרופען זאלען בעקאנט געמאכט ווערען פאר די האנדווערקער ־ מתפללים דורך די גבאים.

א דאנק דער דאזיגער אקציע האט זיך איינגעגעבען צו וועקען דעם אינטערעס ביי די פעראינטערעסירטע האנדווערקער און אין משך פון איינינע וואכען האבען זיך ארום טויזענד האנדווערקער געווענדעט אין ביורא פון „ארט", וואו עס האבען אויך דיזשורירט די פערטרעטער פון די האנדווערקער־ארגאניזאציעס, דארט האבען די האנדווערקער בעקומען די געהעריגע אינפארמאציעס, ווי אזוי די לעגאליזאציע אדורכצופיהרען. די דאזיגע ארבייט ווערט ווייטער געפיהרט און אין פערשטענדיגונג מיט די האנדווערקער ־ ארגאניזאציעס וועט זי נאך פערברייטערט ווערען.

פאפולאריזאציע פון די „ארט"־אידעען

כדי צו פאפולאריזירען די אידעע פון „ארט" זענען אין דער בעריכט ־ צייט איינגעארדענט געווארען א רייה פארטראגען, מיט דער בעטייליגונג פון ד"ר בראמסאן, פארזיצער פון וועלט־פערבאנד „ארט" און ד"ר י. שיפער פון ווארשא. חוץ דעם זענען אדורכגעפיהרט געווארען א רייה קלענערע פראפאגאנדע ־ פערזאמלונגען אין די ווירטשאפטליכע פעראיינען און געזעלשאפטען, כדי זיי צו געווינען פאר דער „ארט"־אידעע. עס האט זיך אויך איינגעגעבען צו פעראינטערעסירען מיט דער „ארט"־טעטיגקייט א קרייז פרויען, וואס זענען טעטיג אויפן געביט פון געזעלשאפטליכער ארבייט.

אין זיין רעפעראט וועגען דער „ארט"־טעטיגקייט האט דער פארזיצער פון „ארט" ד"ר ש. וויישעוויאנסקי בעזונדערס אונטערשטראכען, אז די לאזונגען פון „ארט" אויפ'ן געביט פון איבערשיכטען די יודישע מאסען און זיי אריבערפיהרען פון האנדעל און פערמיטלונג צו פיזישער ארבייט, דארף מען נישט פערשטעהן אין דעם זין, אז „ארט" נעמט אויף זיך די אויפגאבע צו פערענטפערן דאס פראבלעם פון עקאנאמישער איבערשיכטונג. אזא פראבלעם קען געלעזט ווערען אין מלוכה־מאסשטאב ביי דער מיטהילף פון דער גאנצער געזעלשאפט. דורך דער איינארדנונג פון פראקטישע לערן־ווארשטאטען און קורסען וויל די „ארט"־געזעלשאפט בלויז אנווייזען די ריכטליניעס, לויט וועלכע די ארבייט דארף געמאכט ווערען.

פון פינאנס ־ בעריכט איז צו זעהן, אז דער בודזשעט פאר די זיבעצען חדשים בעטרעפט 60,741.74 זלאטים.

הכנסה: שכר לימוד 25 פראצ. מיטגליד־ביי־טראג 15 פראצ., סובסידיעס — 12 פראצ. שפענדען — 25 פראצ., אימפרעזען — 15 פראצ., פערשידענעס — 8 פראצ. צוזאמען — 100 פראצענט.

הוצאה: פאך־פערזאנאל — 35 פראצ., ביורא־פערזאנאל — 25 פראצ., סאציאלע שטייערן — 12 פראצ., ווירטשאפטליכע הוצאות 15 פראצ., לערן־מיטלען — 5 פראצ., קאנצעלאריע — 8 פראצ. צוזאמען 100 פראצענט.

דער בעריכט פון דער רעווידיר ־ קאמיסיע שטעלט פעסט, אז נאכ'ן אדורכפיהרען אנ'אויספיהרליכע קאנטראל פון די ביכער און קאסע דאקומענטען פאר דער צייט פון 1 אפריל 1934 ביז'ן 31 מערץ 1935 האט זי אויף איהרע פלענארע זיצונג געפרובט דעם בילאנס און דעם פינאנס־בעריכט פון דער פערוואלטונג פאר דער דערמאנטער צייט און בעשטעטיגט, אז די ביכער ווערען געפיהרט אין פולער ארדנונג און גיבען א גענויע איבערזיכט איבער דער פינאנסען פון דער געזעלשאפט „ארט" און פון אלע אפטיילונגען; אז די ציפערן אין בילאנס ווי אויך די אקטיווען און פאסיווען שטימען מיט די ענטשפרעכענדע קאנטעס אין די ביכער; אז די פאזיציעס פון הכנסות און הוצאות שטימען מיט די פארגעשטעלטע דאקומענטען אין דער פארם פון רעכנונגען, קוויטירונגען און אנדערע שריפטליכע בעווייזען.

די מיטגלידער ־ פערזאמלונג האט מיט אינטערעס אויסגעהערט די רעפעראטען וועגען דער טעטיגקייט פון דער „ארט"־פערוואלטונג, ווי אויך די בעריכטען פון די פינאנסען און פון דער רעווידיר־קאמיסיע.

אין דער דיסקוסיע ארום די אפגעגעבענע בעריכטען האבען אנטייל גענומען די ה"ה א. הורעוויטש, אינזש. האלפערן, ל. ווינאגראד, פרעז. י. יאשונסקי א. א.

די אלגעמיינע מיטגלידער ־ פערזאמלונג האט בעשטעטיגט דעם בעריכט פון דער טעטיגקייט ווי אויך דעם בילאנס און דעם פינאנס־בעריכט און האט דער אפטרעטענדער פערוואלטונג ערטיילט אנ־אבסאלוטאריום און א דאנק פאר דער ביז־איצטיגער ארבייט.

פאר דער ווייטערדיגער ארבייט פון דער נייער פערוואלטונג זענען אנגעצייכענט פאלגענדע ריכטליניעס: ווייטער פיהרען א פראפאגאנדע פאר די לאזונגען פון „ארט" צווישען די ברייטסטע קרייזען פון דער יודישער געזעלשאפט; פיהרען א ספעציעלע ווערבירונג־אקציע, כדי צו שטארקען דעם מאטעריעלען יסוד פון „ארט"; ווייטער פיהרען די אקציע צו לעגאליזירען די יודישע האנדווערקער־ווארשטאטען, צו לעגאליזירען די לערן־יונגלעך און האנדווערקער ־ געזעלען און ווייטער פיהרען די עקזיסטירענדע לערן־ווארשטאטען און קורסען און זיך בעמיהען צו גרינדען נייע.

אין דער נייער פערוואלטונג זענען אריין פאלגענדע פערזאנען:

פרעזעס — ד"ר ש. וויישעוויאנסקי, וויצע־פרעזעסען — דיר. א. לעקיך און ש. פאוסט. סעקרעטאר — ש. קאץ, קאסיר — דיר. י. סאלאווי, ווירטשאפטער: אינזש. ש. מארגולעס, דר. ש. אייגער, אינזש. א. באסאק, פרוי א. בענדער, יוזעף בוקיעט, אנאטאל פרומקין, ד"ר י. קאצענבאגען, יוזעף קראטאשינסקי, ק. לעווענטאל, י. ראטנער, פאוועל ראזענטאל, י. מ. וועקסלער און ל. ווינאגראד.

רעווידיר ־ קאמיסיע: ד"ר י. לעווין, אדוו. א. אפטערגוט, פרל. מ. בארנשטיין און ל. לעווין.

דער פרעלימינאר אויפ'ן יאהר 1935־36 איז פארגעזעהן אויף 50.000 זל. מיט'ן רעכט איבערצושרייטען מיט 20% און צו ענדערן די פאזיציעס אין די ראהמען פון פרעלימינאר.

די גאסטשפילען פון דינה האלפערן
אין „ראזמאיטאשטשי"

ווי זאגט דער בעקאנטער טעאטער ־ אונטערנעהמער מאיר ווינדער: — וואס איז די נפקא מינא ווי די פיעסע הייסט „ברייגדעל קאזאק" אדער „וועלוועל עסט קאמפאט": אז דער עולם קומט אין טעאטער אריין, איז ברייגדעל א קאזאק און דער קאמפאט א קאמפאט, אויב אבער נישט...

ס'איז באמת נישט קיין חילוק, ווי עס הייסט די פיעסע, וועלכע ווערט איצט געגעבען אין „ראזמאיטאשטשי" טעאטער, צי זי הייסט „מאדעלקע" אדער „די אמת'ע ליבע זינגט". ס'איז באמת נישט קיין אונטערשיד וואס פארא אינהאלט די פיעסע האט און צי די פאבריק פון מאדעלקעס זעהט אויס פונקט (אבער „טאטש וו' טאטש") ווי דער קאבינעט פון מאנדארין וואו, אויב דער עולם קומט אין טעאטער אריין איז עס צו זעהן דינה האלפערן.

די דאזיגע ארטיסטקע מיט דעם גרויסען טאלאנט, וועלכער איז איהר געגעבען געווארען פון סאמע הימעל האט מיט וואס זיך צו בעווייזען, זי פערמאגט אלע עלעמענטען, וועלכע זענען נויטיג צו בעווייזען קונסט, זי איז שעהן, זי האט דעם פאסיגען דראמאטישען טאן, זי האט דיקציע, קען די שפראך, קען זינגען, קען טאנצען, האט אלע אויסערליכע מעלות, טעמפעראמענט און אקטיאריש (אויב איהר ווילט אויך ארטיסטיש) בלוט. פון ערשטען מאמענט ווען זי בעווייזט זיך אויף דער ביהנע ווערט די אויפמערקזאמקייט פון דעם צושויער קאנצענטרירט איינגאנצען אויף דינה האלפערן, אזוי אז ס'איז באמת נישט קיין אונטערשיד וואס ארום און ארום טוט זיך, וואס פארא אינהאלט ס'האט די פיעסע און די אלע איבריגע נארישקייטען וואס דארט געפינען זיך.

דינה האלפערן שיט מיט פולע הויפענס פון איהר קענטניש אין צושויער־רוים און דער טעאטער עולם קלויבט נישט איבער די קוואליטעט דערפון און שלינגט עס מיט אמת'דיגער פרייד.

אנ'אנדער זאך איז, צי די קינסטלערין אליין דארף נישט אויפמערקזאם זיין אויף דער קוואליטעט...

זעהר גוט אין דעם אנסאמבל זענען געווען מאקסימאוו און בראנעצקי.

י. ד.

שטורמדיגע צייטען
8) ראמאן

אין דעם זעלבען מאמענט זענען צוגעשפרונגען צו דער טיר דריי סאלדאטען מיט אויסגעשטרעקטע ביקסען און א געשריי געטון.

— די הענד אין דער הויך!

סעלים האט געזעהן, אז ער איז ארומגערינגעלט. ענטגעגענשטעלען זיך איצט, וואלט געהייסען א זיכערער טויט. ער האט דעריבער אויפגעהויבען די הענד אין דער הויך און האט זיך אהן שום ווידערשטאנד געלאזט ארעסטירען.

סעלים האט ביי דער אויספארשונג זיך מודה געווען אין דערהרגענען דעם פאליציאנט סאפראנאוו. אויפ'ן פראצעס איז אויך א־ויסגעטרעטען אלס עדות יענער אומבעקאנטער, וואס האט נאכשפיאנירט דזשעאידאן אויפ'ן וועג אין דערפעל אריין.

אין דער צייט, ווען דער דאזיגער עדות האט אפגעגעבען זיינע ערקלערונגען פאר'ן געריכט, האט איהם סעלים גוט בעטראכט. ער האט זיך גוט אריינגענומען אין קאפ אריין די געזיכטס־שטריכען פון דעם דאזיגען מענש און צו זיך געזאגט:

— נו, ברודערל, איך וועל דיך געדענקען...

סעלים איז פער'משפט געווארען אויף אכט יאהר קאטארגע אין סיביר.

איידער מען האט איהם אהין אוועקגעשיקט האט מען איהם ערלויבט זיך צו געזעגענען מיט זיין פרוי און קינד.

* * *

העט ווייט אין סיביר, אין דער געגענד פון טייך לענא, געפינען זיך גאלד־גרובען. און אין דער צייט, ווען סעלים איז פערשיקט געווארען אויף קאטארגע, — דאס איז געווען אין יאהר 1900, — האבען אויף די לענער גאלד־גרובען געארבייט קאטארזשניקעס.

פארנאכט פלעגט די קאטארזשניקעס אפפיהרען אין די תפיסה, וואס פלעגען זיך געפינען ווייט פון די גרובענס.

אט צווישען די דאזיגע קאטארזשניקעס איז אריינגעפאלען סעלים. מען האט איהם געגעבען אלע נויטיגע זאכען, איהם אראפגעלאזט אין גרובען און געהייסען ארבייטען.

איינמאל האט סעלים בייגעוואוינט א סצענע, וואס האט אין איהם אויפגעברויזט דאס גאנצע בלוט. ער האט געפיהלט, אז אויב ער וועט דא ווייטער בלייבען, וועט ער זיין געצוואונגען אויסצופיהרען אנייעם מארד.

ארויסגעהענדיג פון די גרובענס איז א קאטארזשניק אומגעפאלען. ער האט זיך אויסגעגליטשט אויפ'ן אייז, אבער אזוי אומגליקליך, אז ער האט צובראכען א פוס. ער האט שטארק געקרעכצט פון ווייטאג און זיך נישט געקאנט ריהרען פון ארט.

די סאלדאטען האבען איהם גענומען שלאגען מיט די ביקסען און שמייסען מיט די נאהאיקעס ער זאל אויפשטעהן, אבער יענער האט אלץ ווייטער שרעקליך געקרעכצט און מיט טרערען אין די אויגען זיך געבעטען ביי זיינע פייניגער, די סאלדאטען:

— שלאגט מיך נישט, איהר זעהט דאך, אז איך קאן זיך פון ארט נישט ריהרען! אוי, אוי!

— שטעה אויף, דו הינטישער זוהן! אויב נישט וועלען מיר דיך דא פארטיג מאכען! — האבען געשריגען די גרויזאמע סאלדאטען און וועכטער.

— קינדערלעך, האט רחמנות, איהר זעהט דאך, אז איך קאן מיך פון ארט נישט ריהרען! — האט דער אומגליקליכער געוויינט און געבעטען.

פון דער רייה איז ארויס סעלים. זיינע אויגען האבען ווילד געברענט. זיין געזיכט איז געווען בייז און אנגעכמורעט. ער האט מיט א הויכען קול א זאג געטון צו די וועכטער:

— ערלויבט... מיר וועלען איהם אויפהויבען און אריינטראגען אין דער תפיסה...

— האלט די מארדע! — האט א געשריי געטון א סאלדאט און איהם נאכגעלאזט מיט דער נאהאיקע איבער זיין געזיכט.

סעלים האט געווארפען א בליק אויף די רעשט קאטארזשניקעס. ער האט געוואלט געבען א געשריי: „שלאגט די אויסוואורפען"!, אבער אין די טעמפע, שווייגענדיגע פנימ'ער פון די קאטארזשניקעס האט ער דערזעהען שרעק און אונטערטעניגקייט.

נישט קוקענדיג, וואס דער קלאפ מיט דער נאהאיקע האט איהם שטארק וועה געטון, האט סעלים זיך גארנישט געמאכט דערפון. ער איז צוגעגאנגען צום ליגענדען קאטארזשניק, האט איהם בליק־שנעל א כאפ געטון אויף די אקסלען און א זאג געטון צו די סאלדאטען:

— איך וועל איהם טראגען...

אבער אין דעם מאמענט איז געשעהען עפעס שוידערליכעס און שרעקליכעס. אפילו די טעמפע גלייכגילטיגע געזיכטער פון די קאטארזשניקעס האבען זיך אויסגעקרימט פון שוידער און צארן...

איינער פון די וועכטער, א מענש מיט א גרויסען קאפ און א מגושמ'דיג רויט פנים, איז ווי א ווילדע חיה צוגעלאפען צו סעלימען און איהם געגעבען אזא פעסטען שטויס, אז סעלים איז אומגעפאלען.

דער קאטארזשניק, וואס האט צובראכען דעם פוס, איז אויך געבליבען ליגען אויף דער ערד. דאן האט איהם דער וועכטער אנגעהויבען קלאפען מיט דער נאהאיקע ספעציעל אין דעם צובראכענעם פוס אריין. די קרעכצען און געשרייען פון געשלאגענעם האבען דורכגעשניטען די לופט און געמאכט אויפשוידערען אפילו די טעמפע קאטארזשניקעס. ער האט זיך געקארטשעט פון וועהטאג און וואס מעהר ער האט געשריגען און געבעטען, אז מען זאל איהם אויפהערען צו שלאגען, אלץ מיט מעהר ווילדער הנאה האט דער רוצח'ישער וועכטער איהם געשלאגען און געטראטען ספעציעל אויף דעם צובראכענעם פוס...

— נו, העלפט איהם, העלפט איהם... — האט זיך דער וועכטער געגרייצט און מיט הנאה געטראטען אויפ'ן אומגליקליכען.

דער קאטארזשניק איז געבליבען ליגען א צעטראטענער מיט שוואכע סימנים פון לעבען. דאס גאנצע געזיכט איז געווען ביי איהם בעגאסען מיט בלוט, די אויגען ארויסגעזעצט אין דרויסען, ער האט שווער געאטעמט און געכארכעלט.

— נו, פאר־וואס העלפט איהר איהם נישט?— האט דער וועכטער אויף דאס ניי ווילד געשריגען, און זעהענדיג, אז זיין קרבן זשיפעט שוין קוים, האט ער צוגעגעבען: — איצט וועט ער זיך אליין מוזען אויפהויבען. אויב נישט, וועט איהר איהם שוין מוזען אוועקטראגען אויפ'ן בית־עולם...

— און איצט — ווייטער געגאנגען! — האט זיך דערהערט א קאמאנדע — מארש!

אויפ'ן שניי איז געבליבען ליגען דער צעהרג'עטער קאטארזשניק. ער האט זיך נישט גערירט פון ארט, אויפ'ן שניי ארום איהם האבען זיך געזעהען בלוט־פלעקען...

איינער פון די סאלדאטען האט איהם א בריק געטון מיט'ן פוס און א געשריי געטון:

— נו. מארש! אויפשטעהן!

אבער דער אומגליקליכער איז געלעגען ווי א שטיין.

די סאלדאטען און וועכטער האבען זיך שטילערהייט בעראטען, וואס זיי האבען צו טון. נאכדעם האט איינער פון זיי א געשריי געטון:

— נעמט איהם... איצט קענט איהר איהם שוין טראגען... ער איז שוין באלד א פערטיגער...

דער ערשטער האט זיך אראפגעבויגען סעלים. ער האט אויפגעהויבען דעם צע'הרג'עטען קאטארזשניק און איהם ארויפגעלעגט אויף די אקסלען. דער אומגליקליכער האט שטיל געקרעכצט. ער איז געווען בעוואוסטלאז.

מען איז ווייטער געגאנגען. ווען די קאטארזשניקעס זענען צוגעקומען צו דער תפיסה און זיך אויסגעשטעלט אין א לאנגער רייה אריינצוגעהן אין תפיסה־טויער, האט סעלים א קוק געטון אויף דער מענשליכער מאסע, וואס ער האט געטראגען אויף זיינע אקסלען.

— חברה, ער לעבט נישט מעהר... — האט ער א זאג געטון צו די רעשט קאטארזשניקעס.

— טא לעג איהם אוועק אויף דער ערד! וואס טראגסטו איהם נאך? — האבען זיך דערהערט שטימען.

סעלים האט געפאלגט. ער האט דעם טויטען אוועקגעלעגט אויפ'ן שניי. באלד איז צוגעלאפען א וועכטער און א געשריי געטון מיט רציחה:

— טראג איהם אריין! פאר־וואס האסטו איהם אראפגעלאזט?

— ער איז טויט, — האט סעלים רוהיג געענטפערט.

— דו זאגסט ליגען, הינטישער זוהן!

— נו, גיב א קוק!

דער וועכטער האט זיך אריבערגעבויגען איבער'ן טויטען און זיך איבערגע'צלמ'ט.

— ריכטיג, ער איז טויט... יעפרעם האט איהם אביסעל צו־שטארק געהאקט מיט די שטיוועל אין קאפ אריין... נישט געדארפט אזוי שטארק קלאפען. כ'האב איהם אבער באלד געזאגט...

דער טויטער איז געבליבען ליגען אויפ'ן שניי, די קאטארזשניקעס זענען אריין אין תפיסה־הויף.

אין דער זעלבער נאכט האט סעלים בעקומען שווערען קארצער פאר „חוזק מאכען פון דער געזעצליכער מאכט"...

זיצענדיג אין פינסטערען לאך, וואס איז געווען ענגער ווי א קבר, האט סעלים פעסט בעשלאסען אז ער מוז פאר יעדען פרייז פון דאנען אנטלויפען.

(פארטזעצונג קומט).

קינא „טשארי"

2 צעגיעלביאנא 2

צום ערשטן מאל אין פוילן!

„בר-מצוה"

הײנט און פאלגנדע טעג! גרויסער דאפעלטער פראגראם! גערעדט און געזונגען אין דער יודישער שפראך!

מיט דעם בעריהמטן אמעריקאנער שוישפילער באריס טאמאשעווסקי

אין דער וועלט-בעריהמטער קאנטאר יאסעלע ראזענבלאט

2) „געלעבט און געלאכט"

ט גרויסע רעווי געזונגען און גערעדט אין דער יודישער שפראך צום ערשטן מאל אין לאדז! איתר זעהט און הערט די וועלט-בעריהמטע און אין לאדז בעקאנטע יודישע קינסטלער: מנשה סקולניק, יוסף בולאוו, מאקס ווילנער, פנחס לאווענדא, ס. רעכטצייט, באריס ראזענטאל, היימי דזשעקאבסאן און מרים קרעסין. אנהויב 4 נאכמיטאג

פארפאלען!

איבערגעפאהרען

אויף לימאנאווסקא גאס, רוג לעווא און איבערגעפאהרען געווארען דורך א פוהר דער 62-יעהריגער אנדזשעי פאלקא (לעווא 11) און א שווערען צושטאנד האט די ארויסגערופענע פאגאטאוויע איהם אפגעפיהרט אין שפיטאל.

אפגעבריהט

אויף קרעטאווא 37 האט זיך אפגעבריהט, ביי אונטערהייצען די קוך מיט נאפט די 25-יעהריגע העלענא מאיעווסקא.

די פאגאטאוויע האט די פערוואונדעטע אפגעפיהרט אין ראדאגאשטשער שפיטאל.

פון פאלעסטינא-אמט

די ה"ה באהמאן הירש, ברודא יצחק און פערבירנצווייג רחל דארפען זיך באלד מעלדען אין ארץ-ישראל-אמט (שרודמיעסקא 29) פון 10 ביז 1 פארם, אין אנגעלעגנהייט פון זייער עליה קיין ארץ-ישראל.

ספארט-קרייז בײ'ם בערעק-יאסעלעוויטש-לעגיאן

בײ'ם בערעק-יאסעלעוויטש-לעגיאן איז געשאפען געווארען א ספארט-קרייז אונטער דער אנפיהרונג פון היגען גוט-בעקאנטען ספארט-טוער, אינזש. יוזעף פיקעלני.

ה' אינזש. פיקעלני איז אין די לאדזער ספארט-קרייזען זעהר גוט בעקאנט פון זיינע ארבייטען לטובת די ספארט-ארגאניזאציעס.

די טרעניגגען קומען פאר צוויי מאל א וואך. איינשרייבונגען אין ספארט-קרייז נעמט אן די קאנצעלאריע פון לעגיאן, אלעיא קאשטשושקא 21, יעדען טאג פון 7—9 אווענד.

Dr. med. H. LUBICZ

פאר הויט, ווענערישע און געשלעכטס-קראנקה.

צעגעלניאנא 7 (פריהער 43). טעל. 141-32

צוריקגעקעהרט

עמפפאנגס-שעה'ן 8—10, 12—2 און 5—8 אווענד, זונטאג פון 9—11 בייטאג און יום-טוב פון 9—1

טעאטער, מוזיק און פערוויילונג

(קאמוניקאטען)

וואלאסקא גערט אין פילהארמאניע

מארגען 8.30 אווענד טרעט אויף אין זאל פילהארמאניע די בעריהמטע וויענער טענצערין און זינגערין וואלאסקא גערט. די פעראינטערעסירונג איז א קאלאסאלע, וויל יעדער אויגציגער קאנצערט פון דער דערמאנטער קינסטלערין האט דעם פערדינטען ערפאלג. ס'איז צו האפען, אז דער דאזיגער קאנצערט וועט בלי ספק האבען דעם געוואונשטען ערפאלג.

די דערעפענונג פון ווינטער-סעזאן אין „הזמיר"

דער פערדינסטפולער און פאפולערער מוזיק-פעראיין „הזמיר", הויבט אן דעם 28-טען ד. ח. דעם ווינטער-סעזאן מיט א גרויסען קאנצערט אין פילהארמאניע. ס'וועט צום ערשטען מאל אויסגעפיהרט ווערען דאס נייע גרויסע מוזיקאלישע ווערק פון י. זאקס צו די ווערטער פון בעריהמטען ארץ ישראל'דיגען דיכטער אברהם שלונסקי. אויסער דעם וועלען ארויסטרעטען די בעקאנטע זינגער דער אבערקאנטאר קוסעוויצקי און דער זינגער פון דער ווארשאווער אפערע א. עלמאן. זיי וועלען אויספיהרען די סאלא נומערן פון דער קאנטאטע און א רייה לידער און אריעס.

קאנצערט פון דארא קאלינובנא

דעם קומענדיגען שבת דעם 26-טען אקטאבער ד. י. 8.30 אווענד וועט אין זאל פילהארמאניע פארקומען דער קאנצערט פון דער אונפערגעסליכער מייסטערין פון ווארט און ארטיסטישען שפילען דארא קאלינובנא. ס'איז ווערט צו דערמאנען, אז די דאזיגע ארטיסטקע האט פארגעבריוט פאר לאדז א גלענצענדע נייעם שלאגער-פראגראם. ביים קלאוויר ה' ארטור באלזאם, לאורעאט פון אינטערנאציאנאלען קאנקורס אין בערלין.

דער דאזיגער קאנצערט וועט זיכער אראפ מיט גרויס ערפאלג.

פון פוילישען טעאטער

אין שטאטישען פוילישען טעאטער ווערט הײנט 8.30 אווענד געשפילט זשעראמסקי'ס „אוטשעקלא מי פשעפיורעטשקא".

Dr. med. L. Berman

צעגעלניאנא 15. טעל. 149-07

ספעציאל-ארצט פאר מענער-שוועכע-בעהאנדלונג און סעקסועלע בעראטונג.

נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אווענד.

זונטאג פון 9—1 פארמיטאג.

פאר אונבעמיטעלטע—לעטשניצע-פרייזע

ציהונג פון דער מלוכה-לאטעריע

1-טע קלאס — דריטער טאג

10,000 zł. — 113628, 130430.

5,000 zł. — 99672.

2,000 zł. — 92985, 158060, 186808.

1,000 zł. — 33565, 65729. 87783, 174865.

500 zł. — 25061, 38433.

400 zł. — 10899, 19434, 49437. 79789, 102655, 108074, 114892 160327. 166375.

200 zł. — 7202, 19853. 23892. 38313, 52283, 68315, 78051, 96054. 141224, 158028, 171129, 181633, 191487.

150 zł. — 2519, 4563, 8742. 11647, 34903, 35996, 54602, 66428, 80788. 80658, 81129, 83323, 83831, 80596, 93253. 96871, 106417, 107732, 114531. 146109. 153050, 157798, 165401, 168828, 175126. 181054.

Po 50 złotych — z literą s po 100 zł.

101 84s 253 424s 72 580 676 90 802s 22 957 61s 1048 131 335s 66 487 518 24s 609s 39s 929s 2066 275 470 527 44s 71s 889 909s 3098 144 209 20 47 76 459 627 47s 98s 706 919s 25s 4048s 93 179s 90 215 52 478 618s 85s 738 5037 91s 166 565 611 848s 924s 6132 204s 29 302s 486s 515 809 983s 7096s 116s 83 233s 352s 69s 639 761 8034 95 97 229s 497 629s 53s 900s 9161 211 22 301s 567s 69 604s 52 813 67s,

10084 214 18s 535s 76 11212s 58 534 615 43s 741 78 959 12256 300 12s 597s 60 67 72 88 801 51 13083s 151 249 93 96s 329s 517 806 97 14100s 139s 234 389s 422 28s 71 76 653s 747 15883 185 235 342 56s 528s 77 717 89 859 16086s 136 56 17301s 595 646 736 804s 37 18144 314s 406s 674s 749s 99 19129 82s 293 580 608s 900.

20020 258 83s 997 21080 152s 601s 85 91 819s 909s 45 60s 70 22135 587s 668 708 11 876 23492 712 56 24082s 245s 67 343 68 416s 21s 580 871s 25441 64 723s 867s 909s 26109 50s 417 28 83s 729 987s 27156s 989 28110s 34s 75s 235s 91 588s 755 918 56s 29160 392 426 593 611s 23 907s

30045s 523 52 66 620 55 56 31035 46s 79s 642 771s 836s 32052s 160 87s 344 551 73s 871 909s 57s 33200s 220s 97s 372 90 579 717 28s 64 815 964 34081 148 239 343s 62s 464 95 715 903 56 35155 59 64s 239 353 523 742 778 900s 20s 31 36072 202s 42 342s 64s 475s 84s 608 76 85s 715 79s 872 935 41s 37197s 536 639 44s 68s 826 38085 205 54 529s 45s 618 726 875 78 906 19 60s 39068 250s 520s 651 73s 712 807s 46s 66 997.

40355s 401s 49 98 515 27 625 84 762 904 76 41085 271 306 42 704 41 64s 80 894s 901 42137s 285s 372s 413 18s 514s 679s 802s 934 83 43069 286 306 98s 405s 44 697 788 858 44057 421 567 733 853 74 89s 45137 594 615 735s 69s 960s 46055 226s 472 594 660 74 882 926s 98 47072 197 99 282 301 414 532s 736s 48029 217s 307s 401 37 66s 93s 527 658 770 77s 805s 49048s 52 551 673 749 832 50150 382 735s.

51054 74 305 42 528s 656s 706s 814s 19 52096 114 49 90s 236 51 54 90 342 581s 857 62s 80 977 53067s 520s 31 602 848s 64 930s 90 54355s 93s 549 762s 55012 28s 212 19s 36s 54 331s 69 96 513 89s 725s 56404s 23 518 692s 769 97 904 86 57018s 227s 51s 578s 97s 691s 911 58311 424s 786 823 39 952 59125 220 324 92 470 620 757s

60031s 33s 171s 312s 83 413s 90 567 98 646s 777s 870s 61000 99 172 210s 357s 519s 57 88 91s 698 708 61 84 88s 62051 192 482 500s 88 66 675s 732 943 80s 63357s 73s 570 602 22s 64s 874s 912s 61s. 64078 126s 99 296 300 400 3 5 18s 831 938 65095 110 241 311 655s 735 70 822s 59 990 66051 202s 31s 351 447 96s 537s 759 906s 46 67158s 314s 39s 571 659s 751 864 82s 92s 68154s 248 549 616s 69216 478s 511 640 76s 805 28s 74 942s

70125 80 271s 379 496s 543 97 769 80s 952 71057 103s 26 402 29 509 93 72058 61 84 453s 79 542 45s 623 64s 927 73122 440 846 74156s 233 416 544 976s 75326 440s 798s 896 76039 90 94s 120 55 460 543 98 625 798 99 894s 77032 66 86 88 140s 317 90s 482 515 18 32 628 757 968s 929s 50 78004 95s 225 650s 767 97 883s 79003 238 92 322s 31 489 572 632s 83 855.

80283s 558 795 831s 81228 41s 494s 686 82161 400 15s 28s 95 575 614s 735 838s 908 42 61s 83038 75 93 139 528s 630 68 84017 112 420s 692 850s 87 925 85032 102 98 211s 90 32 53 424s 322 612 15 20 92s 927s 70s 86019 79s 245 82 418 523s 67 712 88 804s 38 86 900 24s 67 87086s 113 256 492s 502 652 822s 88061 323 744 77s 829s 68 904 89102 220 396s 524 692 921s.

90193 522s 713 44s 862s 923s 24 91192s 209 19s 300 629 823 61 961 87 92124 93is 93017 81 332s 434 526s 85s 618s 21s 26 704 973 94023s 147 56s 228 311 25 35s 83 92 403s 4 31s 825 49 919s 95048s 208 73 799s 993s 96002s 80 132 94 233 53 31: 33s 89 798 815 17 97067 207 376 537s 614 796s 818 87 956 98236 361 429 52s 576 601 45s 771s 900s 36 99195s 286 306 97s 563 914.

100114 247 418 67s 513s 71 647 842s 84 101018s 73s 238 406s 59 616 772 871 77s 933s 102005 52 375 753 103120 283 796 835 955 104009 393s 429s 506 98s 689 95s 860 105026s 73 372 413 24 49s 891 106165 277s 768 886 107004s 7 112s 410 47 506 871 108008 258 485s 536 652 859 109006s 56 92 327 647 84 812s.

110342 86s 98 469 634 720 69 97 921 60s 111002 137s 399 469s 627 827s 59 953 112068s 321s 448s 525 82 674 719 884 901 113194 431 44s 539 699 843s 975 114020 190 285 314s 496 573 644s 52 782 819 79s 942 81 115066s 154s 450s 880s 116299s 447 710 927 52 78 107013 1826s 485 572s 629s 65 78 93s 791s 886s 118321 29s 518s 58s 611s 39s 43s 722 66 71 926s 45s 119001 118 48 242s 50 377 491 551s 612 712 827s 959 95s.

120018 143s 78 201s 323s 48 95 467 554 749s 913s 32 121165 276s 430 43 582s 689 707 122073 97 158 217 391s 456s 572s 909 123243 329s 62 439s 54 905s 62 97s 124084s 221s 527s 657 726 30s 125090s 208s 28 334 444s 807s 126077 224s 56s 398 408 826 75 127105s 670 92 128013s 188s 382s 493 728s 129072s 362 673 94s 814.

130023 89 347s 87 697s 727 834 37 131061 319s 727s 911 44 53 132110 247 326 439 57 61s 609 41s 712 809 133156 265s 370 582s 871 940s 134113 476s 677 877 87s 910 51 135094 98 112 18s 314 36 80 635 788 804 136258s 323s 795s 97 810 83s 137006 101s 244 315 473 80s 559 674 82s 99 715s 884 88s 940 138422s 40 783 858s 931 139100s 457s 563 654s 875 934

140170 216s 346 401s 762s 82s 839 49 65 141355s 556s 657s 761s 844. 142038 256 948s 143240 97 405 609 73 848s 62s 948 144027 163s 72s 498 829s 942 55 66s 145147s 280 334s 828s 911 91 99 146157 228 98 332 41 75 458 71s 729s 94 96 887 147043 135 339 476s 549 612s 97 729s 48 59s 963s 148252s 72s 80 301 81 81 555s 630 31s 37 975 149143s 287 325 520 33 87 859s

150090s 122 267 88 456s 70 76s 509s 11 661 85 784 151019 423 32s 60 152042 115s 53 217 43 90 534s 92 153012 82 579 867s 940s 154061s 114s 546s 789s 155200s 08 351 75 455 538 666 91 713 58 883 156422 562 704 12 23 850 157054 362s 72s 585s 730s 158081 533 67 619 977 159186s 225s 63 312s 46s 569 753s 63 836s

160027s 145s 254 601s 849 161120 272s 593s 790 847 57 162501 47 704 895s 981s 88s 163111 535 45 610 58 741s 164023 179s 206s 773 959s 165889 926 166015 174s 545s 748 167227 328s 544 778s 168004 57s 58s 79s 225s 430 567 759 856s 91 931s 169156 313s 57s 469s 749s 860s

170226s 79 733s 867s 83 171222s 593 756 64 967s 172245 410s 37s 500s 816s. 986s 173031 223s 64 80 350 534 769 817s 39s 51 965s 95 174133 497 609s 12 175036s 39 245s 60 375 590s 176189s 291s 313s 32s 483 517 687s 757s 929 177035s 56s 74 117 237 87 653 806 178214 64 82 382 520s 59 86 751 814 57s 179056 188s 92 234s 98 454 77 525s 603 715s 829s

. 180008s 400s 636 866 181269 71 331 53 62s 575 686 94s 796s 999 182012s 38 198s 465 932 183064s 173s 212 664 846 992s 184002s 76s 327s 45 89 655s 766s 96s 809s 39s 972 185226 36s 363 454 603s 33 51 756s 842 186087s 385 474s 576 648 58 721s 47 845s 962s 88 90 187116 306s 428s 683 719 836 188098 577 706 189212s 59 557s 88s 619 719s 835s 971 75

190061 115 325s 518 821 906 191224s 343s 472 574s 794 827s 901s 192271 82 360s 556s 682s 791 193197s 791 873 97 194499 512s 668 801.

DRUGIE CIĄGNIENIE.

25,000 zł. — 7827.

2,000 zł. — 2743, 18277. 24707.

1,000 zł.—25786, 35736, 98504. 98904, 124424.

500 zł. — 45679, 52915, 74844. 91635, 169719, 170750.

400 zł.—10068, 11313, 92226. 194998.

200 zł. — 38243, 69355, 86216. 104804 113212, 123366, 132330, 150988.

150 zł. — 6207, 11622, 31030. 35446, 45079, 45564, 47343, 59707, 56224. 69355, 74361, 76508, 77710, 82549. 92093. 93270, 103894, 109693, 109564, 109964. 126529, 129391, 136174, 139229, 155316. 155950, 165737, 165854, 171240, 180881. 181084 182600, 187273 i 77544.

Po 50 zł. z literą s po 100.

63s 560s 740s 964 1143 368s 496 783s 2001 256 413 759 3083s 984 4243s 387 630 753 987s 94 5174s 650 53 727s 87s 858 6024 42s 381 682 825 85 7089 607 96s 466 605s 959 8010s 367 440 628 54s 9551 624s 28s 816s

10049 109 355 588 885s 997s 11142 57 504 12115 42 60 65 218s 435s 88 522s 768s 926s 13041 79s 196 223s 320s 720s 32 859s 985 14493 569 91s 15253 96s 309s 347s 68 887 [illegible] 644 876s 16205s 78 172260s 583s 91 18140 350 79s 537 617 40s 749s 19463

20069 219s 485 664s 807 21097 230 528 660 715 890s 923s 25 22127 541s 721 925s 23306s 530s 24063 133 67 310 564s 793 846 25045s 260 434s 540 617s 82 931s 26029 668 819 27088 129s 429s 516 55s 160s 945 28276 576s 789s 915 29381s 717 33s

30046s 230 554 31339s 439s 76 623 32387s 481 949 33015s 302s 462 680 900 34199s 216 424 35313s 518s 36325s 526 660 723 37422s 583s 678 38314 39037 327 513 62 75 741 851s

40038 122 241 450 650 41013s 26 45 321 25 50s 606 42095s 440s 613 806 17s 43216s 994 44006s 543s 76 45254 700 90s 966s 46172 74 351 47549 964 48512s 43 623 830s 49261 894s

50003 31s 243s 326 517 37 80 905 51298s 311 484 746 87 915 44 52045s 110 230 300 745 51 965 53086 224 64s 353s 932 54510 40 637 49 943s 55118 835 56280 343s 45 97s 565 749s 819s 57015s 799 866 72s 58031 147 463 730 59150 526s 861s

60166 321s 444 61143s 426 997 62023s 105 255s 71s 514 70 606 734s 803 63056 59 117 39 454 56s 681s 948 64018 516s 675 746 65085 772 66128 322 55s 84 465 67070s 462s 570s 72s 676 948 68035s 892s 69428s 601 56

70204 893s 949 71210 395 72034 146 252s 382 503s 93s 634s 73172 648 74063s 936 75375 86s 626s 46s 94s 76596 865 966 77240s 339 632s 54 721s 70s 78251 313 765s 79666 804

80315s 73 81553 82617s 985s 83174 421 84691 85212s 77s 770 855 962 87106 26 55s 387s 415s 604s 797 88062 145 99s 386 88s 565s 702s 89495

90031 60s 452 91067 201 314s 577 720 92007 312 479 593 726 93019 358 450s 904 94074s 140s 95431 94 565 611 783 96707 12 998s 97045s 450 675s 731 941s 98012 455 520 657 72 90 703s 910s 99352 547 645 783.

100653 74s 799 101155s 66 272 522 102091s 359s 594 103431 504 671 820s 104318 426 526 749s 105111 451s 831 106415 693 107374s 620 38s 713 27s 924s 108013 75s 623s 760s 927 109527s 40.

110030 116 322 499s 111067 206 91 356 728s 112474 618s 20s 87 89 869 113150 376 506s 872 114050 194 402s 754s 115100 142 242 94 737 116206s 305 517 814 925 117163s 535 878 118460s 559s 90 688s 119295s 675s 909s 120314s 535s 801s 121233 329 123008 469 910 124458s 79s 604s 18 40 806 125568s 626 72 74 126934s 80s 94 127134s 44 873 128484 86 129352s 647 744 89s.

130004s 431 555 907s 15 131462 784s 916 132142 322 946 133612s 92 729 87s 134117 236s 433 39 902 135085 799 976 136256s 522s 137012 50 388 592 891s 138021 485 678 139215 475 846 73 999 140057 304 78 91.

141661s 142124s 442 84 890 983 143000 264 312 21 144110 87 358 988 145199s 226 94s 399s 439 967 146301s 850 148108s 41 245 311s 606s 866 149033.

150282 151023 302s 671s 705 152234s 355 61s 466 531s 85 688 153043s 49 202s 372s 781 914s 154065 278 590s 156033s 250 157292 300s 12 85 464 613 158015 133 369s 666 895 159713.

160426 717s 43s 948s 85s 161000 112 18s 565 162625 86 967s 75 84s 163191s 289 431s 164046s 239s 310 165129 951s 166255 497s 872 99 167376 500s 63 745 800 168160 169162 92s 382s 688.

170107 716 937 171286s 404 91 805 172678 80 163s 173053 202 597s 602 75 719s 45 174290 580 175319 924s 33 176284s 318s 586 783 177078s 683s 912 76 179681s 702s 61s.

180138 309 831 181260 392s 706 864 182313 14 829 920 183022 911s 184337s 69s 185125s 444 754s 903 186084 301s 534s 728s 825s 187027 131s 65 326 188394 953s 189215 99 325s 525 726s.

190239 416 70 915 191018s 301 46 996 192122 294s 415s 673s 885 193208 597 656s 955 194208s 92s 552s 774s 951.

CIĄGNIENIE TRZECIE.

248s 741s 49 1078 259 385 865 2316s 433 535s

258s 741s 49 1078 259 385 565 2316s 438 505s 4006 221s 468 592 662 785 96s 5059s 217 506 929s 6502 657s 832s 43 7130 591 726 9403 889 802 36 75s 974

10403s 512s 37 799 11042 913s 12326s 428 555s 59s 13026s 638s 14068 108 369 429s 70s 608 15409s 667 746 863 919 16371s 787 971s 17479s 503 18066s 138s 279 377 734s 38s 19001 160 348 804 70s 920

20147 672s 863 21191 331 501s 22471s 23451 96 657 722 822 24012 111 472 885s 25104s 500 71s 907 26174 271 317 487s 536s 27182s 569 28221 48 662s 820s 29374s 831

10068 337 457s 790s 999s 31136s 576 83 86 781 32027s 50 436 75 89 559 33208 75s 570s 741s 827 34105 311 32 562 837 35208 67s 473 903 36045 98s 640 37359s 419 677s 800 61 927 38189s 363 453s 776s 39855

40138 242 305s 502s 729s 953 94 41055s 145s 236s 83 42158s 424s 31 57s 82s 98s 656 69s 43048 269 373s 486 713 964 44154 481 553 640 700s 45277s 390 733s 905s 46525s 599 47208 621s 895 48131 237 85 476 79s 49143 48s 442 602 753

50558s 728s 805 72s 74s 51052 177s 268s 332s 427 59 642 936 94 52384 563 871s 53182 371 596s 54012 446 674 55442s 56029s 47s 122s 50 287s 431s 721 57048s 113s 58298 698s 849s 930 59447 648 740 807s 949s

60038 88 108s 229 58 465s 577s 760 903 61100s 231s 325s 62126s 513 921s 63079s 156s 300 580s 97 779 81 808s 70 930 64556 818 33s 65541s 93s 252s 487 519 618 66005s 81 205 378s 647s 719s 67528 68258s 500s 82s 649s 93 738s 69262 574s 668 852 994s

70041s 526 71273 301 38s 482 676 83 755 72654 892 73293 642 820 96s 74372 378 407 731s 36 75050 121s 641 713 76386 683s 86s 700 77124s 25s 46 272 300 91s 619 933s 64 77 78123 212 668 795 862s 79188 417s 556 77

80096 275s 684 734s 58 912 81069s 94s 138s 456s 515 828s 902 82192 330 856 83077 521s 84021s 216 713 54s 873 78 85470 809 86559 909 87198 711 982 88558 628 707s 78 966 89254 884

90353s 561s 689 755 903 46 91447s 92065 303 93120s 595s 691 842 94373s 450 521s 95045 266s 556 709 941 96044s 607 13 714s 97010 94s 221 347 673 814s 98096s 107 45s 528s 784s 92 99 806s 99076 89 277 344 51s 81s

100099 129s 327s 70 553s 623 702s 813 101012 947 102007s 357s 561 686 712 52 103034 213s 27 473 725 70 931s 104099s 110 72s 74 279s 384 572 918 105098 249 56s 845s 106100 425s 556 88 107107 556 62 929 108006 82 92 180s 852s 109257s 328 47 533s 770.

110236 481s 111160 63 266s 529 882 901 112409s 113131s 377 549s 717s 973s 114097s 484s 760s 115433 46 528 807 116194s 210 40 953s 117064 294 118081s 459 75 87s 738s 968 119432s 515s 943s.

120334 121084 622 940s 95s 122151 686s 123265 514 649 874s 124145s 210s 487s 550 678 743 125316s 484s 834 986 126220s 768 127141 321 622s 86 848 128579 784 819 968 129687s 137s 255s 763.

130507s 987s 131548s 691 759 830s 132193 272 659s 133294 134227s 444 95s 543s 764 135350 534s 136023 480 531s 69 137143 289 925s 138146 233 139150s 78 95s 901s.

140142 290 505s 31 692 141104 31 351s 430s 876s 993 142768s 804s 94s 143741s 79s 819 144199s 211s 576 696s 872 145262s 688 146153s 540 147481 14139s 741s 43 149147s 83s 334 480s 528s 962s.

150103 250 449 520 891s 151057 498 657 152371s 769 153505 154041 261 421s 25 535 155079 237s 317 727 156043s 407s 10 32 157123 952 87s 97 158086 126s 83 943 85s 159174 245 466. —

160608 738s 161192s 493s 726 162101s 236s 56s 712 870 163187s 214s 785 885 923 164008s 165268s 405 639 764 166209s 523 167167s 78s 684 719 168080 169170 216s.

170260s 386 777 900 171634 775 878s 172102 70 213s 301 914s 33 173252 476 572s 684 175114 84 176830 95 691 847 177603s 73 178232 584 642s 52 818 179036 793.

[illegible] 359 914s 181214 463s 96s 671 935 [illegible] 183049s 515s 795 989 184593 616s [illegible] 606 22 710 [illegible] 186218 69 712 829 63s 985 [illegible] 188248 636s 785 879 189644s 724 985s.

190340 567s 191433 610 74s 94 876 192308 [illegible] 942 [illegible] 570s 938.

גלענצענדער עפּאָפּיי, יעשאַפֿען אויפֿ׳ן גרונט פֿון העלדישקייטען אין אינדיען.

„BENGALI"

היינט פּרעזענטירען מיר דאָס אונגעוועהנליכע עמאָציא־נירענ, ע מייסטערווערק א. ג.

GARY COOPER, T. TONE, C. BURKE — אין די הויפּטראָלען:

אויסערדעם: קלאַנג־אַקטואַליטעטען, אויך פֿון P.A.T. אנהייב 4.30 נאָכמ., שבת און זונטאָג 12.30 בייטאָג.

אויף די ערשטע סעאַנסען און פֿריהמאָרגען־סעאַנסען זענען די פּרייזן פֿון 54 גראָשען.

קלאַנג־קינאָ **CAPITOL** זאַוואַדזקאַ 16

ד״ר
ס. קאַנטאָר
ספּעצ. פֿאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען (מענער־שוועכע)
פּיעטריקאָווער 90,
טעל. 129-45.
נעמט אָן פֿון 8—2 נ״מ און פֿון 6—9 אָוו.

ד״ר העללער
ספּעצ. פֿאַר הויט און ווענערישע קראַנקהייטען און מענער־שוועכע
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. 179-89
נעמט אָן פֿון 8—11 און פֿון 4—8 אָוונט
זונטאָג פֿון 10—2 מיטאָג.
פֿאַר פֿרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל.
אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פּרייזן

Dr. med. M. TAUBENHAUS
ספּעציאַליסט
פֿאַר אַקושעריע און פֿרויען־קראַנקהייטען
פֿערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפֿט
זגערזשער 11, טעל. 246-09
נעמט אָן פֿון 4—8 אָוונט.

וויכטיג
פֿאַר יעדער פֿירמע!
ווילט איהר אייער געשעפֿט זאָל האָבען די געהעריגע רעקלאַמע? בעשטעלט אייערע
דרוק־אַרבייט
אין דער בעוואוסטער
שנעל־דרוקעריי
בראַמבערג
8 צעגעלניאַנאַ 8 פּראַנט
טעל. 255-09.
שעהן און פּינקטליך אויסגעפֿערטיגט.
— ביליגע פּרייזן. —
שעהן · מאָדערן · פּינקטליך

לעכער
מערען אויסגענעהט
בײַ ג. נאָרדמאַן
שרודמיעסקאַ 8

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי אַנ׳אַנאָנס ביז 15 ווערטער 1 זלאָטי

BILANS
Łódzkiego Banku Depozytowego, Sp. Akc. w Łodzi
na dzień 1 października 1935 r.

STAN CZYNNY		STAN BIERNY		
Kasa i sumy do dyspozycji	757.725,19	Kapitały własne:		
Waluty zagraniczne	481.388,19	a) zakładowy 2.520.000.—		
Papiery wartościowe	1.488.598,74	b) zapasowy 1.260.000.—		
		c) amortyzac. 42.045,28		3.822.045,28
Banki krajowe	632.779,15	Wkłady i r-ki bieżące		17.370.793,23
Banki zagraniczne	1.841.072,74	Zobowiązania inkasowe		172.309,37
Weksle zdyskontowane	16.687,274.52	Redyskonto weksli		2.434 722,39
Rachunki bieżące	4.376.319,82	Banki krajowe		663.903,03
Ruchomości	55.028,09	Banki zagraniczne		664.347,91
Nieruchomości	221.007,52	Procenty, prowizje i różne zyski		1.839.218,63
Różne rachunki	305.314,06	Oddziały		3.261.691,81
Koszty handlowe	1.168.491,82	Różne rachunki		486.868,56
Oddziały	3.041.841,54	Zyski z lat ubiegłych		342.469,64
Należności z tyt. tranz. dewiz n/term.	7.028.417,35	Zobowiązania z tyt. tranz. dewiz n/term.		7.026.888,88
Suma bilansowa:	38.085.258,73	Suma bilansowa:		38.085.258,73
Udzielone gwarancje	2.625.956,51	Zobow. z tyt. udziel. gwar.		2.625.956,51
Inkaso	1.754.182,59	Różni za inkaso		1.754.182,59
Razem	42.465.397,83	Razem		42.465.397,83

פֿאַרשידענעס

געפֿונען געוואָרען

עס זענען געפֿונען געוואָרען פֿאַרשידענע דאָקומענטען, אַ פּאַס און אַנד. קוויטונגען מיט פֿאָטאָגראַפֿיעס אויפֿן נאָמען ראובן יחזקיאל יוזעפֿאָוויטש. אָפּצונעהמען געגען אַנאָנס־קאָסטען אין אַדמינ. פֿון דער צייטונג.

קיין פּאַלעסטינע קען איך מיטנעהמען אַ פֿרײַליין מיט קאַפּיטאַל פֿון 3000 זל. צו ערפֿאַהרען לעגיאָנוב 53, לעווין. 2099

אַ שטריקער, וועלכער בעזיצט אַ 8־טער און 80־ער שטריק־מאַשינען זוכט אַהיימצונעהמען אַרבייט. אַל. 1. מאַי 4, פּיאָטריקאָווסקי. 1210

אַכטונג, מאַרמירער! קאָקס, וועלכער איז צוגעפּאַסט פֿאַר אייער געברויך בעקומט איהר זאַכאָדניאַ 32, אין קוילען־סקלאַד, וויז־אַ־ווי דעם לאָמבאַרד.

אַ פּאָר הונדערט זל. קריגט דער, וועלכער קען מיר שאַפֿען אַ פּאָסטען אָדער וועלכע ס׳איז בעשעפֿטיגונג צו פֿערדינען ביז 20 זל. וועכענטליך. איך בעהערש פֿולשטענדיג פּויליש, יודיש, העברעאיש, דייטש. זיך ווענדען ווסכאָדניאַ 60, וואוינונג 22.

צו פֿערקויפֿען אַ סוועטער־מאַשין 8־טער 60־צענטימעטער פֿירמע וואָלטערס אין זעהר גוטען צושטאַנד פּרייזווערדיג. Piłsudskiego 35, m. 28

אַ האַנד־שרײַבער מיט לאַנגיעהריגע פּראַקטיק און גוטע רעפֿערענצען נעמט אָרויס צו שרײַבען און צו טרייבען. Wólczańska 117, Fajtag.

ס׳ווערען אָנגענומען מיידלעך מיט מאַשינען צו נייהען סוועטערס. קענען זיך מעלדען וואָלבאָרסקאַ 14, בענדערמאַכער

ס׳איז פֿערלוירען געוואָרען אַ בייטעל מיט אַ פּאַס אויפֿ׳ן נאָמען אסתר ביילע בר עזינסקאַ און אַ בינטעל שליסלען. דער עהרליכער פֿינדער ווערט געבעטען אָפּצוגעבען צו דאַנציגער, פּילסודסקיעגאָ 42

פֿרייע פּאָסטענס

עס ווערט געזוכט אַ קעלנערין צו קאַטאָן־שטרימף מיט קוואַליפֿיקאַציעס מינימום 30 טוץ דורך 8 שעה. Fabryka pończoch „ZEW" Pojezierski 5 אָנמעלדונגען פֿון 9 ביז 12 פֿאַרמיטאָג.

ס׳ווערט געזוכט אַ טיכטיגער מענש. צו מעלדען זיך אין יודישען לאַקאַטאַרען־פֿעראיין, פּיעטריקאָווער 31 טעגליך פֿון 6 ביז 9 אָוונד.

נויטיג אַ שפּולער אויף האַנד. פּאָלודניאָווע 20, וו. 90. 2100

Potrzebny chłopiec do terminu ewentualnie na posyłki od zaraz. Zgłosić się Cegielniana 17 Sieradzki.

נויטיג אַ מאַשין־נייהערין צו סוועטערס, זי זאָל אויך קענען צושניידען, עס קען זיין מיט אַ מאַשין ווי אויך געגען שותפֿות. צו ערפֿאַהרען ביי וואָלד, לאָטניטשאַ 23.

עס ווערט געזוכט אַ שניידער־מייסטער צו שילער־שינעלען־אַרבייט ביי ש. מעש, נאָוואָמיעסקאַ 4.

לאָקאַלען

אַ פּראַנטאָווע שטוב אָהן אָבטרעט־געלד ביליג צו פֿערדינגען גלובנאַ 30. צו ערפֿאַהרען אין קאַלאַניאַל־געוועלב.

אַ בעקוועהם אָרט צו שלאָפֿען פֿאַר אַ יונגערמאַן איז אָבצוגעבען. פּאָמאָרסקאַ 14, אָפּיצינע, 2. שט. בינשטאָק.

אַ בעקוועהם אָרט צו שלאָפֿען פֿאַר אַ יונגענמאַן אָדער פֿרײַליין אויף פּאָלודניאָווע 10, לינקע אָפּ. וו. 20, פּאַרטער.

אַ גוטער פֿערקויפֿער אין אַ גרעסער הורט־געשעפֿט פֿון עלעקטראָטעכנישע און ראַדיאָ־אַרטיקלען, וואָס איז בעקאַנט אין דער בראַנזשע, ווערט געזוכט; געוואונשען אַ יונגערמאַן, וואָס אַרבייט אין אַזאַ געשעפֿט. אָפֿערטען אָפּצוגעבען אין אַדמ. אונטער „G. 100".

Przyjmę dwóch lepszych panów na mieszkanie przy inteligentnej rodzinie. Wiadomość Pomorska 14, front, II p., m. 4/5.

ערשטע, גרויסע, וויסנשאַפֿטלעכע ענציקלאָפּעדיע אין יידיש
דיבנאָוו־פֿאָנד. פּאַריז
זיין רעדאַקציע דער ערשטער באַנד פֿון דער
אַלגעמיינער ענציקלאָפּעדיע אין יידיש
אין 20 בענדער
אַ קוואַל פֿון וויסן. אַלע צווייגן פֿון וויסנשאַפֿט; די אָנגעזעענסטע יידישע וויסנשאַפֿטלער און שריפֿטשטעלער זענען פֿאַרטראָטן אין דער ענציקלאָפּעדיע.
צאַנציק בענדער גרויסן פֿאָרמאַט.
פֿינף מיליאָן סאַפּלעמענטאַרע דיסן. פֿינף מיליאָן אותיות.
טויזנטער צייכענונגען, דיאַגראַמען, אילוסטראַציעס, געאָגראַפֿישע קאַרטעס, קינסטלערישע בילדער.
פֿערציק טויזנט זוכווערטער, איינגעטיילט אין זיבעצן אָפּטיילן לויט פֿאַרשידענע געביטן פֿון וויסן.
דאָס יידישע לעבן און שאַפֿן פֿון אַמאָל און היינט פֿאַרנעמט אַ דריטל פֿון דער ענציקלאָפּעדיע.
פּרייז פֿאַר יעדן באַנד
אין פּראַכט־באַנד — 24 זל.
אין האַלב־לעדער — 27.50 זל.
פּאָרטאָ 1.20 גר.
זיך ווענדן:
אין „קולטור־ליגע", זאַכאָדניאַ 68, טעל. 191-15.
צו ה. זילבערבערג יעדן טאָג פֿון 8 ביז 9 אָוו.

אַלע אַרט גאַרדינען
און קאַפּעס, טיולענע און קאַרענקאָווע, ווי אויך אַ גרויסען אויסוואַהל פֿון טיול און שאַטקעס פֿון מעטער. פֿערשידענע קאַפּעס פֿון פּלוש, גאָבעלין, בראָקאַט און זיידענע. צו בעקומען ביי
L. Elbaum, Łódź, Nowomiejska 26
פּראַנט 1־טער שטאָק
ס׳ווערען אָנגענומען אַלע אַרט בעשטעלונגען פֿון די נייעסטע פֿאַסאָנען.

Dr. med.
G. GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פֿאַר אויגען־קראַנקהייטען
צוריקגעקעהרט
Traugutta 12, tel. 175-10
נעמט אָן פֿון 11 ביז 2 און פֿון 5 ביז 8.30

Laboratorjum analiz lekarskich
„SANITAS"
Wólczańska 41, tel. 232-94
פֿיהרט אויס אַלע אַרט אַנאַליזען פֿון בלוט אורין, פֿלעגמע א. אַ.
מויפֿן טעלעפֿאָנישען פֿערלאַנג שיקען מיר נאָך מאַטעריאַל און שיקען אָפּ די מעטעל צוזאַמען

לעטשניצע
פֿון דאָקטוירים ־ ספּעציאַליסטען!
זגערזשער 17
טעל. 116-33
רענטגען־קאַבינעט
וועהנעראַלאָגישעס אַמבולאַטאָריום
פֿון 9 פֿריה ביז 8 אַ זייגער אָוונט.
וויזיט 3 זל.

Dr. L. Suchowczycki
כירורג
Gdańska 11
טעל. 123-47 (רוג קאָנסטאַנטינער)
POWRÓCIŁ.
נעהמט אָן פֿון 4—6 נאָכמ.

לעטשניצע
פֿאַר וועענערישע־קראַנקע
מענער־שוועכע און הויט־קראַנקהייטען
פֿון דאָקטוירים־ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעטיג פֿון 9 פֿריה ביז 9 אָוונד.
פֿרויען און קינדער נעמט אָן אַ פֿרוי דאָקטאָר
אַ בעראַטונג 3 זל.

לעטשניצע
פֿאַר וועענעריש קראַנקע
פֿון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
לאָדז, זאַוואַדזקאַ 1
טעל. 122-73
טעטיג פֿון 8 פֿריה ביז 9 אָוונד.
וועענעריש־קראַנקע, מענערשוועכע און הויט־קראַנקהייטען!
אַנאַליזען פֿון בלוט און אורין
די פֿערהיטונגס־סיסטעם
איז טעטיג א גאַנצען מעת לעת
פֿאַר פֿרויען אַ ספּעציעלער וואַרטע־זאַל
אַ בעראַטונג 3 זל.

Lekarz-dentysta
S. Babad
פּאָמאָרסקאַ 22, וו. 6
נעמט אָן טעגליך פֿון 10—2 און 3—8 אָוו
קינסטליכע ציינער
ווערן אויסגעפֿערטיגט פּינקטליך אויפֿ׳ן אָרט

Dr. med.
P. Braun
ספּעציאַליסט פֿאַר הויט־ און וועענערישע קראַנקהייטען
וואוינט יעצט פּיעטריקאָווער 81
טעל. 100-57.
נעמט אָן פֿון 8—1 און פֿון 4—8 אָוונט

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פֿאַר נירען, בלאָז און אורין־קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95,
נעמט אָן פֿון 9—11 און פֿון 6—8 אָוונט

ד״ר מעד.
מ. וויינבערג
נערווען־קראַנקהייטען (עלעקטריזאַציע)
זשעראָמסקיעגאָ 25,
טעל. 172-20
צוריקגעקעהרט
נעהמט אָן פֿון 5—8 אָוונד.

LEKARZ DENTYSTA
St. GELBERG
צוריקגעקעהרט
זאַוואַדזקאַ 14, טעל. 108-33
נעמט אָן פֿון 10—2 און פֿון 4—7 אָוונט

Doktór
A. S. TENENBAUM
Piotrkowska 109, tel. 220-25
powrócił.

[illegible]

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 21.

ענגלאַנד און דער טראַנספער-אָפּמאַך מיט דייטשלאַנד

דעפּאַרטאַמענט פאַר מעבר-לים-האַנדעל פון דער בריטישער רעגירונג וועגן דער ענטוויקלונג פון ארץ-ישראל

לאָנדאָן (יט״א) דער דעפּאַרטאַמענט פאַר מעבר-לים-האַנדעל פון דער ענגלישער רעגירונג האָט פאַרעפנטליכט

א בעריכט פון דער ענגלישער האַנ-דעלס אַגענטור אין חיפה.

(בראש פון וועלכער עס שטעהט מר. ק. עמפּסאָן) וועגן דער ווירטשאַפטליכער לאַגע פון א״י.

פעסטשטעלענדיג אַ זעהר בעמערקענסווערטע ווירטשאַפטליכע ענטוויקלונג אין א״י, ברענגט דער בעריכטערשטאַטער אַ רייהע אילוסטרירענדע ציפערן איבער׳ן וואוקס פון אימפּאָרט, עקספּאָרט, רעגי-רונגס-הכנסות, געלד-אומלויף א.א.ו. דער בע-ריכט נעמט אַרום אַ פּעריאָד פון די לעצטע דריי יאָהר (1931—1934) און בעמערקט, אז אין דער צייט זענען אין א״י אַריינגעקומען גרויסע קאַפּי-טאַל-סומען אין רעזולטאַט פון דער בעדייטענ-דער אימיגראַציע. די ענטוויקלונג פון א״י האָט זיך בעמערקט אין אַלע געביטען פון ווירטשאַפט-ליכען לעבען: האַנדעל, אינדוסטריע, בוי-בעוועגונג, לאַנדווירטשאַפט און שטעט-בוי. חיפה איז געוואַקסען פון אַ בעפעלקערונג פון 50 טויזענד אויף 80 טויזענד איינוואוינער. תל-אביב, וואָס האָט אין 1931 געצעהלט 46 טויזענד, האָט אין 1934 געהאַט 120 טויזענד איינוואוינער.

אין איצטיגען מאָמענט זענען נישטאָ קיין שום סמנים פון ירידה אין דער ענטוויקלונגס-ליניע. אדרבה, די ציפערן שיינען צו בעווייזען, אַז די אימיגראַציע וועט ווייטער שטייגען און אַז דער אימפּאָרט פון 1935 וועט איבערשטייגען דעם אימפּאָרט פון 1934. דאָס געשעפטס-לעבען איז אין אַלגעמיין זעהר לעבהאַפט. די צאָהל דורכפאַלען איז אַ קליינע און אומבעדייטענדע.

בעהאַנדלענדיג דעם פּאַסיוען האַנדעלס-בילאַנס פון א״י, וואָס בעטרעפט העכער 10 מיליאָן פונט יעהרליך, בעהויפּטעט דער בעריכטערשטאַטער, אַז כל-זמן עס דויערט דער קאַפּיטאַלען-צופלוס קיין א״י, שיינט צו זיין אומבעגרינדעט די מורא, פאַר דער פּאַסיוקייט פון האַנדעלס-בילאַנס. דער אימ פּאָרט ווערט אין אַ בעדייטענדער מאָס געדעקט דורכ׳ן אַריינגעפיהרטען קאַפּיטאַל און בעשטעהט אין אַ גרויסען טייל פון בוי-מאַטעריאַלען, מאַ-שינען אדגל. חוץ די גרויסע געלד-סומען, וואָס ווערען אַריינגעבראַכט אין לאַנד, בעזיצען די אימי-גראַנטען געלד-פאָנדען אין אויסלאַנד. עס איז אמת, אז דאָס רוב פון די נייע אינדוסטריע-צווייגען אימ-פּאָרטירען זייערע רויה-מאַטעריאַלען און אַז זייער עקספּאָרט איז אַ קליינער. אָבער דער אינערליכער מאַרק איז מעהר ווי גענוגענד, כדי אויפצונעמען זייער פּראָדוקציע און זי ערמעגליכען זיך צו עטאַ-בלירען. זיי פאַרקלענערען די פּאַסיווקייט פון בי-לאַנס דורך דער רעדוצירונג פון אימפּאָרט פון די סחורות, וועלכע זיי פּראָדוצירען. מען מוז אָבער מודה זיין, אַז בלויז ווייניגע פון די נייע אונטערנעמונגען ווייזען אַרויס מעגליכקייטען צו ענטוויקלען דעם עקספּאָרט - האַנדעל. אין די עק-זיסטירענדע בעדינגונגען איז בלויז די ים-המלח-קאָנצעסיע ביכולת בייצוטראָגען צו דער פאַרגרע-סערונג פון א״י-עקספּאָרט.

ווייטער ערקלערט דער בעריכטערשטאַטער, אַז אין רעזולטאַט פון טראַנספער-אָפּמאַך מיט דייטש-לאַנד שטעלט מיט זיך פאָר דער אימפּאָרט פון דייטשלאַנד אין פיל פּונקטען אַ קאָנקורענץ פאַר ענגלישע אויסאַרבייטונגען. אין מאַי 1934 האָט דער אימפּאָרט פון דייטשע מאַשינען קיין א״י איבערגעשטיגען דעם אימפּאָרט פון ענגלאַנד מיט מעהר ווי 14 פּראָצ. אין בעריכט ווערט דאַן אָנ-געוויזען, אַז אין 1934 האָט דער אימפּאָרט פון דייטשלאַנד בעטראָפען 10,95 פּראָצ. און איז אין די ערשטע דריי חדשים 1935 געשטיגען ביז 13,92 פּראָצענט, בעת דער ענגלישער אימפּאָרט קיין א״י איז אין דער זעלבער צייט געפאַלען פון 19,54 אויף 17,12 פּראָצ. אין אַבסאָלוטע ציפערן האָט דער ענגלישער אימפּאָרט קיין ארץ ישראל אין 1934 בעטראָפען אַן ערך 3 מיליאָן פונט. בעת דער אימפּאָרט פון דייטשלאַנד האָט אויסגעמאַכט אַ מיליאָן מיט 659 טויזענד פונט.

לאָנדאָן (יט״א) בעהאַנדלענדיג אין אַ לייט-אַרטיקעל דעם א״י-בעריכט פון מעבר-לים-דעפּאַר-טאַמענט פון דער ענגלישער רעגירונג,

שרייבט דער „דיילי עקספּרעס״

צ״ו. אַנד.:

ארץ-ישראל — די נאַציאָנאַלע היים פון יודען — איז אַ טעריטאָריע, וואָס געפינט זיך אונטער׳ן מאַנדאַט פון גרויס-בריטאַניען. היטלער רודפט די יודען, און דער האַנדעל פון דייטשלאַנד מיט א״י וואַקסט אויפ׳ן חשבון פון ענגלאַנד. ענגלאַנד קויפט 82 פּראָצענט פון א״י-עקספּאָרט, דייטשלאַנד — 8 פּראָצענט, און פונדעסטוועגען איז דער ענג-לישער עקספּאָרט קיין א״י געפאַלען פון 19 אויף 17 פּראָצ., בעת דער דייטשער עקספּאָרט קיין א״י איז געשטיגען פון 10 אויף 13 פּראָצ. היטלער לאָזט נישט די יודישע פליטים אַרויספיהרען קאַפּיטאַלען פון דייטשלאַנד קיין א״י, סיידען די פליטים עקס-פּאָרטירען פון דייטשלאַנד קיין א״י דייטשע סחורות אין ווערט פון די אַרויסגעפיהרטע קאַפּיטאַלען. דאָס זענען „סאַנקציעס״, וואָס ווערען באמת אָנ-געווענדעט. ענגלאַנד וואָלט געמעגט פּרובען דאָס זעלבע.

אויך דער „דיילי טעלעגראַף״ פאָדערט צו פאַר-שטאַרקען דעם ענגלישען עקספּאָרט קיין א״י. אין אַ לייט-אַרטיקעל בעמערקט די צייטונג, דאָס הגם אין משך פון די לעצטע דריי יאָהר איז דער א״י-אימ פּאָרט פון ענגלאַנד געשטיגען, האָט ער אָבער קיינ-מאָל נישט דערגרייכט 20 פּראָצ. פון גאַנצען א״י-אימפּאָרט. אַנדערע לענדער — שרייבט „דיי-לי טעלעגראַף״ — עקספּלאָאַטירען ענערגיש דעם א״י-מאַרק.

בריף פון קאָלאָנעל קיש געגען טראַנ-ספער און ענטפער פון דער „העברה״

ירושלים (יט״א) דער געז. מיטגליד פון דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע, קאָלאָנעל קיש, האָט — ווי יט״א האָט שוין טעלעגראַפיש מיטגע-טיילט — פאַרעפענטליכט אין דער א״י-פּרעסע אַ בריף געגען טראַנספער. קיש טיילט איין זיינע אַרגומענטען

אין זעקס פּונקטען

אַרויספיהרענדיג, אַז אין די דאָזיגע פּונקטען איז דער טראַנספער שעדליך פאַר די יודישע אינטערעסען.

ערשטענס: די העברה שטיצט דירעקט די נאַצי-רעגירונג אין געביט פון האַנדעל און פי-נאַנסען. די העברה העלפט אַזוי אַרום מיט צום איינציגען ערפאָלג פון דער נאַצי-רעגירונג, נעמ-ליך — צו פאַרקלענערן די אַרבייטסלאָזיגקייט אין דייטשלאַנד, און דערמיט טראָגט די העברה ביי צו פאַרלענגערען דאָס לעבען פון נאַצי-רעזשים.

צווייטענס: אינדירעקט העלפט די העברה דער נאַצי-מאַכט צו ברעכען דעם איינהייטליכען יודישען פראָנט איבער דער וועלט און צו שטערען די יו-דישע אַקציע אין אַנדערע לענדער חוץ א״י.

דריטענס: די העברה איז העכסט שעדליך פאַר דער ענטוויקלונג פון דער יונגער א״י-אינ-דוסטריע, וועלכע קען נישט קאָנקורירען מיט די דייטשע סחורות, וועלכע ווערען אָפט פאַרקויפט אונטער׳ן קאָסטען-פּרייז.

פירטענס: די העברה מאַכט דעם ערגסטען איינ-דרוק אין די בריטישע קרייזען, וועלכע זעהען דעם פּאַראַדאָקסאַלען פּראָצעס, ווי די יודען-רדיפות אין נאַצי-דייטשלאַנד ווערען בעלוינט דערמיט, וואָס דער ישוב אימפּאָרטירט וואָס ווייטער אַלץ מעהר דייטשע סחורות. דאָ דאַרף דערמאָהנט ווערען, אַז לעצטענס פּרובט די העברה צו פאַרברייטערען איהר טעטיגקייט אויך אין עגיפּטען, סיריען און איראַק, כדי צו האָבען מעהר פּלאַץ פאַר דער פאַרשפּרייטונג פון דייטשע סחורות, היות די העברה געפינט איין דעם א״י-מאַרק אַלס צו קליינעם.

פינפטענס: אין רעזולטאַט פון דער העברה-טעטיגקייט ווערט א טייל פון דער יודישער עליה קיין א״י פאַרוואַנדעלט אין אַ ווירקזאַמע אָרגאַניזאַ-ציע, וואָס אַרבייט פאַר בערלין און פּאַראַליזירט די בעמיהונגען פון די יודען, וואָס פּרובען צו בעקומען די אינטערווענץ פון דער מאַנדאַטאָר-מאַכט און אַנדערע פריינדליכע רעגירונגען געגען דער העס-ליכער פּאָליטיק און מעטאָדען פון דער נאַציע-רעגי-רונג לגבי דעם דייטשען יודענטום.

זעקסטענס: דער פּראָצעס פון דער העברה, וואָס דרינגט דורך דאָס גאַנצע יודישע ווירטשאַפט-ליכע לעבען פון א״י און פאַרפליכטעט סוחרים צו בעטייליגען זיך אין קויף אָדער פאַרקויף פון דייטשע סחורות (ווייל א נישט וועלען זיי רואינירט ווערען), גיבענדיג פון דער אַנדערער זייט פּרעמ-יעס פאַר׳ן אַנטייל אין האַנדעל מיט דייטשע סחורות, ערנידעריגט דאָס לעבען פון א״י-יודענטום.

אַלס ענטפער

אויף קאָל. קיש׳ס ערקלערונג געגען טראַנספער אָבמאַך האָט די לייטונג פון „העברה״ איבערגעגע-בען דער פּרעסע אַן ערקלערונג, אין וועלכער עס ווערט געזאָגט, אַז דער ציוניסטישער קאָנגרעס אין לוצערן האָט אַפּראָבירט דעם טראַנספער און די קאָנטראָל איבער איהם איבערגעגעבען דער עק-זעקוטיווע פון דער יודישער אַגענץ.

די נייע געוועהלטע ציוניסטישע עקזעקוטיווע — ווערט געזאָגט אין דער ערקלערונג — האָט נאַ-טירליך אַקצעפּטירט די רעזאָלוציע פון קאָנגרעס, און די אַ״בייט פון דער העברה ווערט איצט געפיהרט אונטער דער קאָנטראָל פון דער יודישער אַגענץ. די פריהערדיגע אָפּאָזיציע געגען דער אַרבייט פון דער העבדה איז איינגעשטילט געוואָרען אין דע׳ אַנערקענונג פון פאַקט, אַז די אומשטענדען, וואָס פאָדערען די אַרבייט פון דער העבדה זענען פיל וויכטיגער און ענטשיידענער ווי אַלע אַרגומענטען, וועלכע זענען דורך די אָפּאָנענטען אַרויסגערוקט געוואָרען געגען דעם טראַנספער — און זיי זענען געווען פיל שטרענגערע אַרגומענטען אַפשר פון די, וועלכע עס רוקט אַרויס קאָל. קיש גופא. אַלע פּאַר-טייען פון קאָנגרעס (מיט׳ן אויסנאַהם פון דער גראָסמאַן-גרופּע) האָבען איינגעזעהען, אַז צוליב העכערע נויטווענדיגקייטען מוז מען אָבזעהען פון די נעגאַטיווע פון טראַנספער.

מיר בעדויערען בעזונדערס — ערקלערט די לייטונג פון דער העבדה — דאָס קאָל. קיש רוקט אַרויס נאָכאַמאָל אין דער עפענטליכקייט אַן אַרגו-מענט, וואָס איז ספּעציעל עלול צו ברענגען שאָדען די יודישע אינטערעסען — נעמליך דעם אַרגומענט וועגען כלומרשטען שאָדען, וועלכען די העבדה איז גורם דעם אימפּאָרט פון בריטישע סחורות. אויך דאָס דאָזיגע פּראָבלעם איז דיסקוטירט געוואָ-רען אין לוצערן, און עס איז איינגעפונען געוואָרען אַז דער אַרגומענט איז אונבעגרינדעט. נאָכמעהר, די העבדה שטעהט אין שטענדיגען קאָנטאַקט מיט די פאַרטרעטער פון די ענטשפּרעכענדע בריטישע אינטערעסען, און עס איז געטון געוואָרען אַלץ, אַז די בעפירכטונגען זאָלען נישט האָבען קיין גרונד.

דער פאַקט, דאָס גוט-בעקאַנטע פירמעס (דער-רונטער די „אימפּעריאַל קימיקעל אינדאַסטריעס״ א. אַנד.), מיט וועלכע קאָל. קיש שטעהט אין פאַרביני-דונג, זענען פון אָנהויב אָן געווען צווישען די בעסטע קליענטען פון דער העבדה, קען דינען אַלס בעווייז, אַז די ענגלענדער טיילען נישט די בע-פירכטונגען, וועלכע עס דריקט אויס קאָל. קיש. מיר ווידערהאָלען „פון אָנהויב אָן״ — און די ערקלערונג פון קאָל. קיש, אַז א געזעלשאַפט, מיט וועלכער ער איז פאַרבונדען האָט „ערשט לעצטענס״ געמוזט קויפען רעהרען, וואָס זענען אימפּאָרטירט געוואָרען דורך דער העבדה, בעת נישט-דייטשע רעהרען זע-נען אַרויסגעשטויסען געוואָרען פון מאַרק, — איז איינע פון די פיל אונפּינקטליכקייטען אין קאָל קיש׳ס בריף.

דאָס לעבען אין ארץ-ישראל

(ידיעות פון דער יודישער טעלעגראַפען-אַגענטור)

ווער וועט געוועהלט ווערען אלס פאַר זיצער פון דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אַגענץ?

ירושלים. אין דער לעצטער וואָך פון אָק-טאָבער ווערט ערוואַרט אין א״י דוד בן-גוריון. גלייך נאָך זיין אָנקומען וועט אויך פאָרקומען די ענדגיל-טיגע פאַרטיילונג פון די רעסאָרטען אין דער עקזע-קוטיווע פון דער יודישער אַגענץ. גלייכצייטיג וועט אויך ענטשידען ווערען די פּראַגע, ווער וועט זיין פאָרזיצער פון דער אַגענץ-עקזעקוטיווע. אין דער פריהערדיגער עקזעקוטיווע, איז ווי בעקאַנט, גע-וועהלט געוואָרען אַלס פאָרזיצער ד״ר ארטור רופין, וועלכער איז אָבער אין דער נייער קזעקוטיווע נישט אַריין.

האַלב - מיליאָן פונט הלוואה פאַר דער ירושלימער שטאָט - פערוואַלטונג.

ירושלים. ווי מען גיט איבער ווערט איצט אין דעם פינאַנס-דעפּאַרטאַמענט פון דער א״י-רעגי-רונג בעאַרבייט דער פּראָיעקט פון אַ האַלב-מיליאָן-פונט הלוואה פאַר דער ירושלים׳ער שטאָט-פאַר-וואַלטונג. די פּראַגע וועט בעהאַנדעלט ווערען אין ירושלים׳ער שטאָט ראַט, בעת דער בודזשעט-דיסקוסיע.

פרייוויליגע פון א״י אין דער אַביסי-נישער אַרמעע.

ירושלים. אַ צאָהל אַראַבער פון חיפה האָט זיך געמאָלדען פרייוויליג אין דער אַביסינישער אַרמעע. אַ טייל פון פרייוויליגע איז שוין אָבגעפאָה-רען קיין פּאָרט סאַאיד און פון דאָרט וועלען זיי אַרויסגעשיקט ווערען קיין אַביסיניען.

אַראַבישע יוגענד גרייט צו אַן אַלגע-מיינעם שטרייק אין א״י?

ירושלים. „קאכאב אל שארק״ טיילט מיט פון יפו, אַז די עקזעקוטיווע פון אַראַבישער יוגענד-פאַרבאַנד האָט זיך געווענדעט צו אַלע אַראַ-בישע פּאַרטייען וועגען וועהלען א געמיינזאַמע דעלע-גאַציע, וואָס זאָל איבערגעבען דעם הויך-קאָמיסאַר פון א״י אַ מעמאָראַנדום מיט די אַראַבישע פאָדערונ-גען. אויף דעם טאָג, ווען די דעלעגאַציע וועט זיך ווענדען צום הויך-קאָמיסאַר, זאָל פּראָקלאַמירט ווערען אַן אַלגעמיינער אַראַבישער שטרייק. די עק-זעקוטיווע פון דעם אַראַבישען יוגענד-פאַרבאַנד האָט אויך בעשלאָסען צו אָרגאַניזירען אַראַבישע פּיקעטען

אַרום די קלאַנגען וועגען רופען אַן אַ-ראַבישען קאָנגרעס.

ירושלים. דער פּלאַן צו רופען אַן אַראַ-בישען קאָנגרעס״ האָט שוין געהאַט א בעדייטענדען אָבקלאַנג אין דער אַראַבישער פּרעסע. די צייטונג „אַלס איאס״ (אָרגאַן פון דער נאַציאָנאַלער ריכטונג אין דמשק), האַלט, אַז דער קאָנגרעס ווערט צונויפ-גערופען, כדי ענגלאַנד זאָל ווידער האָבען די מעג-ליכקייט „אָבצונאַרען״ די אַראַבער מיט פאַרשידענע הבטחות, ווייל ענגלאַנד זאָל זיך — אין פאַל פון מלחמה — איצט שטאַרק נויטיגען אין אַראַבישער מיטהילף. די צייטונג שרייבט, אַז די אידעע פון דעם קאָנגרעס איז נישט פּאָפּולער צווישען דעם ברייטען אַראַבישען עולם.

ראַספּוטין און זיין יודישע געליבטע

(שטוינענדע לעבענס-געשיכטע דערציילט פון איהר אַליין)

איבערגעגעבען פון ה. אַקערמאַן.

ביי דעם שילאָזקער שניידער. וואָס פאַר אַ גדולה ס׳האָט זיך אָפּגעטון ביי איהם אין הויז ווען זיין איין-איינציגע טאָכטער איז אַהיימגעקומען מיט א דיפּלאָם, אַן׳אַטעסטאַט !... קיין סך אַזעלכע גליק ליכע מאָמענטען אין זיין לעבען האָט דער אָרימער שניידער נישט געהאַט, זלאַטקע, אָדער זינא, ווי זי האָט זיך גערופען אין רוסיש, איז דאַן אַלט געווען אַכצעהן יאָהר. אַ שעהן מיידעל איז זי געווען, אַ גימנאַזיע געענדיגט האָט זי, האָבען איהרע עלטערן געהאָפט, אַז זיי וועלען מיט איהר אַ גוטען שידוך טון און זי וועט חתונה האָבען און זיי וועלען אָן איהר דערלעבען נחת. אוי, נחת! ווי דער אָרימער שניידער האָט אויף דעם געהאָפט...

און פאַר-וואָס זאָלען די עלטערן נישט געווען האָפען, אַ סך מיידלעך אַזעלכע זענען געווען אין שילאָזקע? עס זענען א חוץ זלאַטקע געווען אפשר נאָך צוויי מיידלעך איז שטעטעל, וואָס האָבען גע-ענדיגט א גימנאַזיע, זענען אָבער יענע נישט געווען אַזוי שעהן ווי זלאַטקע, און זיי זענען שוין אויך געווען פיל עלטער פון איהר. האָבען טאַקע באַלד ווי זינא איז נאָר אַהיימגעקומען פון דער גימנאַזיע, זיך גענומען צו איהר שאַרען די באַלעבאַטישסטע יונגעלייט פון שטעטעל, יונ-געלייט סוחרים, טאַטענ׳ס קינדער, וואָס האָבען אַליין אויך געלד, און די יונגעלייט האָבען אפילו נישט געפאָדערט ביים שניידער קיין נדן. אַ סך האָבען זי געוואָלט נעמען ווי זי שטעהט און געהט אָהן אַ גראָשען געלד.

אָבער ווער האָט דען געהאַלטען דערביי. זינאַ האָט נישט געוואָלט אַ כלה ווערען גלאַט אַבי צו זיין אַ כלה און חתונה האָבען. ניין! זי האָט געוואָלט חתונה האָבען דורך ליבע. זי האָט געוואַרט ביז זי וועט זיך אין אימיצען פאַרליבען און דאַן וועט זי חתונה האָבען...

מען קאָן נישט זאָגען, אַז איהרע עלטערן האָבען פון דעם געהאַט אַזאַ גרויסע הנאה. אַזוי פיל לייטישע און פאַרמעגליכע יונגעלייט האָבען פאַר איהר געוואָלט חתונה האָבען, האָבען די עלטערן אודאי געוואָלט, אַז זי זאָל וואָס שנעלער אַ כלה ווערען און זיי זאָלען זי פיהרען צו דער חופה. אַז זי, זינא, האָט אָבער אַנדערש נישט געוואָלט, נאָר וואַרטען ביז די ליבע וועט קומען, האָבען די עלטערן קיין ברירה נישט געהאַט און האָבען אויך געוואַרט, כאָטש די עלטערן פלעגען איהר נישט איינמאָל זאָגען : „טאָכטער, מיר בייַדע, דיין טאַטע מיט דיין מאַמען, האָבען גראָד נישט חתונה געהאַט אויס ליבע, נאָר גלאַט אַזוי דורך אַ שדכן, און הלואי אויף דיר נישט ערגער געזאָגט געוואָרען, טוט אונז אפשר באַנג? חלילה!״

זי וויל נישט א כלה ווערען, נאָר דורך ליבע.

אָבער די עלטערן האָבען גערעדט זייערס און די טאָכטער האָט זיך געטון איהר׳ס. אַ שדכן האָט זיך אַפילו נישט געטאָרט בעווייזען אויף דער שוועל פון שניידער׳ס הויז, אַז נישט, פלעגט זלאַטקע ווייי-נען און קלאָגען, אַז איהרע עלטערן ווילען זי בעגראָבען לעבעדיגערהייט, אַזוי האָט ביי זלאַטקע׳ן געהייסען חתונה האָבען נישט אויס ליבע.

און אַזוי איז אַוועקגעגאַנגען אַ יאָהר נאָך זינא׳ס ענדיגען די גימנאַזיע און זי איז שוין גע-ווען אַ ניינצעהן יאָהריג מיידעל, און איז דערווייל נאָך נישט געווען קיין כלה... און אָט איז זי שוין געוואָרען צוואַנציג יאָהר. אָבער ווי זאָגט ערגעץ אַ פאָלקס-ווערטעל: „אַ יודישע טאָכטער פאַר-זיצט נישט ביז׳ן גרויען צאָפּ אַריין״! און וואָס זלאַטקע האָט געהאָפט, דאָס איז צו איהר געקומען, זי האָט געהאָפט אויף ליבע, האָט זי זיך טאַקע פאַרליבט אין אַ יונגעל מיט אַזאַ העליש פייער, אַז עס איז געווען סכנות-נפשות.

און אָט ווי אַזוי איהר ליבע האָט זיך אָנ-געהויבען:

אין שילאָווקע האָט געלעבט א פאַמיליע מיט׳ן נאָמען גאָלדבערג. די גאָלדבערג׳ס זענען געווען די גבירים פון שטעטעל און זיי האָבען געהאַט אַ בן-יחיד, וועלכער האָט שטענדיג געלערענט אין די גרויסע שטעט און אַז ער פלעגט אויף וואַ-קאַציע אַהיימקומען אין שטעטעל אַריין, פלעגען איהם אַלע מיידלעך נאָכלויפען, אָבער ער האָט זיך אַפילו אויף קיינעם נישט אומגעקוקט. ער איז געווען זעהר אַ שעהנער און ליכטיגער בחור. און אָט איז דער בחור אַהיימגעקומען אַ געענדיג-טער לעהרער. אַ גאַנצער „יאַ טעבע דאַם״ מיט מעשענע קעפּ און אַ גלאַנציגען דאַנשיק, האָבען זיך די מיידלעך אין שטעטעל אָנגעהויבען מעהר צו פּוצען, און יעדע האָט געהאָפט, אַז זי זאָל נו׳שא חן זיין ביי איהם אין די אויגען. און יענע מיידעל, וועמען מען האָט געזעהען אין אַ שבת פאַרנאַכט געהן שפּאַצירען מיט גאָלדבערג׳ן, האָט מען מקנא געווען מעהר, ווען אַפילו זי זאָל פאַרמאָגען די גאַנצע גובערניע. אָבער זעהר זעלטען, אַז דער געענדיגטער „אוטשיטעל״ איז געגאַנגען מיט אי-מיצען פון שטעטעל. ער האָט זיך געהאַלטען שטאָלץ און ער האָט פון זיך געבלאָזען און ער האָט אויך געהאַט מיט וואָס צו שטאָלצירען. עפּעס אַ קליי-ניגקייט, מען רעדט זיך אַרויס: — אַ „אוטשיטעל״...

איז מיט איהם דאָס גאַנצע שטעטעל געגאַנגען ווי אויף רעדלעך, כאַדראַם.

אַוועקגעפאָהרען איז ער ווי אַ יונגער צוציק, אינגאַנצען דרייצעהן יאָהר אַלט, געקליבען פאַר איהם הוצאות, און איצט איז ער אַהיימגעקומען אויסגעפּוצט ווי אַ פּריץ, מיט אַ סך געלד אין קע שענע.

און וואו מען איז אין שילאָווקע געשטאַנען און וואו מען איז געגאַנגען האָט מען נאָר געהערט רעדען פון דעם „אוטשיטעל״ באָריס גאָלדבערג, וואָס האָט געענדיגט מיט אַ גאָלדענעם מעדאַל.

האָט מען פאַרשטעהט זיך, באַלד אָנגעהוי-בען צו רעדען די שענסטע און רייכסטע כלות וואָס האָבען זיך נאָר אין שטעטעל געפונען

(ווייטער מאָרגען)

האַנדווערקערײַ און האַנדעל

אויף דער וואַך

דער בילדונגס-צענז פאַר סוחרים און מיניסטער קוויאַטקאָווסקי

מ'האָט זיך ווידער גענומען פּדקענען אין די סיבות פונם שפּלעכטן מצב פון מסחר, אין לאַנד, אין דער סיבה פון דער פּרייזן-שער, וואָס האָט זיך פּרייט צעעפנט און וויל בשום אופן זיך נישט צומאַכן ווי א דיבוק רחמנא ליצלן, וואָלט אין איהר אַריין.

ווי בעקאַנט האָבן נאָך מיט א אַנדערהאַלבן יאָהר צוריק זיך געמאָלדען אין דער עפנטליכקייט דאַקטוירים - עקאָנאָמיקער, וואָס האָבן גלייך געשטעלט דעם „טרעפליכסטען" דיאַגנאָז פון דער עקאָנאָמישער מחלה אין לאַנד, היינו: צופיל פּערמיטלערס אין פּוילישען האַנדעל, און דערפון די צעפענטע פּרייזן-שער מיט אַלע איבעריגע מחלות אויפן עקאָנאָמישען סעקטאָר אין לאַנד, קורץ, אָפּגעפּסקענט, אָפּגעזאָגט, און שוין פאַרטיג, און דאָס איז דאָך א כלל אין דער מעדיצין: ווער עס שטעלט דעם ריכטיגען דיאַגנאָז יענער קען מיט מזל היילען די קראַנקהייט.

איז טאַקע גלייך געקומען דער רעצעפּט, צונויפגעשטעלט טאַקע פון די זעלביגע רופאים, דער רעצעפּט איז א קורצער: בעגרעניצען דעם צוטריט צום האַנדעל דורך איינפיהרען א צענז פון בילדונג. א צענז פון פערמעגען, פון בירגערליכער לאָיאַליטעט, און סוחרישער עטיק, קורץ — אַנ'אַלט לאַטייניש צי גריכיש וואָרט: „צענזוס".

דער רעצעפּט האָט אין געוויסע (פּוילישע) סוחרישע קרייזן אויסגענומען גאָר שטאַרק און עס האָבן זיך גענומען שיטען וועגדונגען מיט רעזאָלוציעס פון פּוילישע סוחרים - פערבאַנדען צו די ריכע פענסטערס פון די האַנדעל-קאַמערן און האַנדעל-מיניסטעריום וואָס גיכער צו היילען דעם קראַנקליכען האַנדעל-אָרגאַניזם, מיטן ניי-ענטדעקטען סערום, מיט דער צענזען-רפואה, א צווייטער טייל פונם סוחרטום אין לאַנד (דער יודישער) האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר אויסגעפינען צוועקמעסיגערע קאָנסטרוקטיווע מיטלען, וואָס זאָלען אוועקשטעלען דעם האַנדעל אין פּוילען אויף געזונטערע יסודות. און אַרויסגעטראָטען געגען דער געפּלאַנטער צענזען-נאָוואַציע.

האָט זיך איצט אינם אָרגאַן פון די פּוילישע סוחרים אין וואַרשע — די „האַנדעל וואָך" — אָפּגעדרוקט אַנ'אַרטיקעל וועגן דעם זעלבען ענין געשריבען דורך איינעם פון די מחברים פון צענזען-פּראָיעקט — א געוויסער סיקאָרסקי, א דירעקטאָר פון פּויזען. דער אַרטיקעל איז אַנ'ענטפער די געגנערס פון דערמאָנטען פּראָיעקט, די טענות זענען אַלט בעקאַנטע.

אין די סוחרישע רייהען דרינגען אַריין נישט קיין ערוופענע עלעמענטען, דעם סוחרים קלאַס פעהלט די אינטעליגענציע, דער סוחר אין פּוילען פּיי זיין היינטיגן שטאַנד קען נישט רעכענען אויף קיין גוטער „אָפּיניע" מצד דער געזעלשאַפט א.א.וו. דער אַרטיקעל - שרייבער פערופט זיך אויף די בעקאַנטע ווערטער פון האַנדעל-מיניסטער, אַז „דער צושטאַנד פון האַנדעל אין פּוילען אין צוואַנציגסטען יאָהרהונדערט איז גלייך צום מצב פון האַנדעל אין דער מיטעלאַלטערלעכער עפּאָכע" און וועגן די געוויסע האַנדעל-גרופּעס וואָס דער געוועזענער האַנדעלס מיניסטער האָט זיי בעצייכענט מיט די ווערטער „שוואַרצע מאַניע".

מ'קען נישט לייקענען אַז דער האַנדעלס-קלאַס אין פּוילען ווי דער האַנדעל בכלל, שטייט אויף א נישט געהויבענער מדרגה, און וועגן דעם אַז מ'דאַרף זוכען מיטלען איהם צו דערהויבען פון זיין שפּלעכטיגקייט, איז אויך קיין ספק נישט, די פראַגע איז נאָר ווי אַזוי, ווען מ'זאָל מאַכען א שטיקעל חשבון פון דעם אַלעם, וואָס דער האַנדעל האָט „גענאָסען" פאַר דער גאַנצער צייט, וואָס פאַר א „מתנות" און „צערטליכקייטען" ער האָט בעקומען מצד די מאַכט - האָבערס אין דער אומאָפּהענגיגער פּוילען, וועט זיך בעקומען אזא סך הכל: קאַרטעלען, סינדיקאַטען, עטאַטיזם, הויכע שטייערען וואָס זענען אומרחמנותדיג געוואָרען איינגעקאַסירט, סאָציאַלע אָפּצאָהלען, קאָמונאַלע צוגאָבען, פערבאָטען דעם צוטריט נאָך קרעדיטען אין די מלוכה-בענק — אָט מיט דעם אַלעם איז דער האַנדעלס-קלאַס מיט א ברייטער האַנד בעשאָנקען געוואָרען, א שטיפמוטערישע בעציהונג צו די פּאָסטולאַטען, מעמאָריאַלען מצד די סוחרים קאָרפּאָראַציעס ביי די ווייט וויכטיגסטע ענינים, אָט וואָס עס האָט דערבראַכט צום מצב וועלכען מ'בעקלאָגט איצט.

דער לאָגישער אויספיהר דערפון וואָלט אייגענטליך געדאַרפט זיין: בעזייטיגען די סיבות, וואָס האָבען געפיהרט צו דער דעגראַדאַציע פון האַנדעל, אָבער ניין, מ'מיינט, אַז אויב יעדער סוחר וועט האָבען געלערנט סחורה-קענטניש מיט שפּראַך-ידיעות, וועט דערפון דער האַנדעל אויפגעריכט ווערען, די אָנהענגערס פון די אינאָוואַציעס פעררופען זיך אַלע מאָל אויף אויסלאַנד. אין דער אמתען אָבער עקזיסטירט אויך אין אויסלאַנד נישט קיין האַנדעלס-צענז, די אינטערנאַציאָנאַלע האַנדעלס-קאַמער האָט נאָר רעקאָמענדירט די בעזונדערע לאַנד-קאָמערן צו טון אין דער ריכטונג פון פערבעסערן דעם האַנדעלס-מצב, אגב האָבען די אויסגעטיילטע קאָמיסיעס ביי די האַנדעלס-קאַמערן אין וואַרשע און לאָדז, וואָס דאַרפען זיך פערנעהמען מיט דעם פּראָבלעם ווי אַזוי געזונט צו מאַכען דעם האַנדעל" זיך נישט אַרויסגערוקט קיין מטעם וועגן האַנדעל

די אַקציע אויסצוקויפען פּאַטענטען אויפן יאָהר 1936

וועגן אונטערגעשטעלטע פּערזאָנען — צירקולאַר וועגן הנחות — פּאַטענטען טייערע מיט 5 פּראָצ.

די פינאַנץ קאַמערן האָבען בעקומען א צירקולאַר פון פינאַנץ-מיניסטעריום וועגן דער אַקציע פון אויסקויפען פּאַטענטען אויפן יאָהר 1936 וועלכע וועט זיך אָנהויבען דעם 1טען נאָוועמבער און וועט דויערען ביז סוף יאָהר.

אין דער טעכנישער זייט פון דער אַקציע זענען קיין וועזענטליכע ענדערונגען נישט פאָרגעקומען. די דירעקטאָרען פון די פינאַנץ קאַמערן און די נאַטשעלניקעס פון די שטייער אַמטען האָבען גרויסע פרייהייטען צו רעגולירען די ענינים פון אַלגעמיינעם כאַראַקטער און צווישען אַנדערן אין דער פראַגע פון קאָנטראָלירן די פּערזאָנען, וועלכע קומען נאָך פּאַטענטען.

די לאָדזער האַנדעלס - קאַמער האָט זיך אַרויסגעזאָגט פאַר פערשאַרפען די קאָנטראָל, כדי אויסצומיידען פיקציעס אין האַנדעל, וועלכע ענטשטעהען צוליב דעם וואָס ס'ווערען אויסגעקויפט פּאַטענטען אויף אונטערגעשטעלטע פּערזאָנען.

די פראַגע פון הנחות אויף פּאַטענטען אויפן יאָהר 1936 וועט געלעזט ווערען אין א בעזונדערער פעראָרדנונג. דער צירקולאַר וועגן דעם וועט ערשיינען נאָר אין דער נאָהענטסטער צייט.

ס'איז נאָך כדאי צו בעמערקען אַז פּאַטענטען וועלען אויפן קומענדיגען יאָהר מיט 5 פּראָצענט טייערער ווערען. צוליב דעם וואָס דער אויסערגעוועהנליכער צושלאַג צו די שטייערען איז געהעכערט געוואָרען פון 10 אויף 15 פּראָצענט.

סוחרים-אָרגאַניזאַציעס געגען דעם מאָראַטאָריום

פאַר די מלוכה- און זעלבסט-פערוואַלטונגס-בעאַמטע

די פעראיינען פון מלוכה- און זעלבסטפערוואַלטונגס - בעאַמטע זענען שוין אַרויסגעטרעטען מיט קאָנקרעטע פּראָיעקטען פון א מאָראַטאָריום אויף די חובות פון די מלוכה- און זעלבסטפערוואַלטונגס בעאַמטע.

די פּראָיעקטען זעהען פאַר אָפּצולעגען אויף א יאָהר דאָס בעצאָהלען די חובות און פּראָצענטער וועלכע ס'האָבען די בעאַמטע, א חוץ דעם זאָל נעשאַפען ווערען א שידס-אַמט, וועלכער זאָל אויספאַרשען די חובות פון די בעאַמטע און זאָל אַרויסגעבען אורטיילען וועגן פונאַנדערלעגען זיי אויף לאַנגע ראַטעס, פעררעכענען די איבערגעצאָהלטע פּראָצענטער א.אז.וו.

אויב ס'האַנדעלט זיך וועגן אַמאָרטיזירען די פּראָלאָנגירטע פערפּליכטונגען זעהען די פּראָיעקטען פאָר אַמאָרטיזאַציע-ראַטען אין דער הויך פון 10 פּראָצענט פון דער פּענסיע.

די ווירטשאַפטליכע ספערען שטעלען זיך אַקעגען מיט דער גאַנצער קאַטעגאָרישקייט די ענטלאַסטונג-פּראָיעקטען, אָנווייזענדיג אַז זייער רעאַליזאַציע וואָלט שטאַרק געטראָפען א בעדייטענדען טייל פון האַנדעל, וועלכע גיט אויף ראַטעס. דער מאָראַטאָריום פאַר די בעאַמטע וואָלט לויט דער מיינונג פון סוחרטום רואינירט די פינאַנציעלע יסודות און פיל האַנדעלס-אונטערנעהמונגען, וועלכע וואָלטען געמוזט אָפּשטעלען די צאָהלונגען וואָס וואָלט זיך ווידער שלעכט אָפּגערופען אויפן ווירטשאַפטליכען לעבען.

פאַרוואָס איז נישט ערשינען דער צירקולאַר

אַז ס'איז געגנוג דאָס הויז-בוך צו בעשטעטיגען דעם פאַמיליען-בעשטאַנד

בשעת האָט די לאָדזער האַנדעלס-קאַמער איבערגעגעבען דער פינאַנץ-קאַמער, וועגן די בעשייניגונגען פון פאַמיליען-בעשטאַנד. די שטייער-אַמטען האָבען געפאָדערט בעשייניגונגען פון מאַגיסטראַט, וואָס איז פערבונדען מיט א הויכען אָפּצאָהל, אין דער פינאַנץ-קאַמער האָט מען צוגעזאָגט אַרויסצוגעבען אַנ'אויפטראַג צו די שטייער-אַמטען, דאָס די לעצטע זאָלען פאָדערען בלויז פאַרצושטעלען דאָס הויז-בוך, אויף'ן סמך פון דעם האָבען פיל צאָהלער אַנשטאָט „זאַשוויאַדטשעניעס" פון מאַגיסטראַט, בעלייגט בעשייניגונגען וועגן פאַמיליען-בעשטאַנד, אַרויסגעגעבען דורך די ווירטסלייט, די שטייער-אַמטען האָבען אָבער פאַר די קינדער נישט אַראָפּגערעכענט אין דעם שטייער אויפ'ן סמך פון אַרט. 27 נישט פערקלענערט, שטעלט זיך אויך אַרויס, אַז די שטייער-אַמטען, האָבען קיין שום פעראָרדנונג בנוגע דעם ענין נישט בעקומען. אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם האָט זיך דער צענטראַלער קליינהענדלער פעראיין, פּאַמאַרסקאַ 15, געוואַנדען צו דער האַנדעלס-קאַמער, דאָס די לעצטע, זאָל וועגען דעם ענין ווידער אינטערווענירען.

פאַר אַרויסהענגען רעקלאַמע-שילדען אויף פרעמדע סחורות

דאַרף מען צאָהלען שילדען-שטייער

אויף די וועכענטליכע פערזאַמלונגען אין צענטראַלען קליינהענדלער פעראיין, פּאַמאַרסקאַ 15, איז די וואָך אויפגעקלערט געוואָרען די פראַגע וועגען אָפּצאָהל פאַר שילדען-רעקלאַמעס פון פערשידענע פירמעס. כמעט יעדעס געשעפט בעזיצט פערשידענע שילדלעך-רעקלאַמעס פון פרעמדע פירמעס וואָס שטעלען זיי צו סחורות.

דער גרעסטער טייל סוחרים ווייסט נישט, אַז פאַר רעקלאַמירען די אָדער יענע פירמע מוז דער קרעמער אויף וועמענס געוועלב ס'איז אַנגעפעסטיגט דאָס פירמאַווע רעקלאַמע-שילדעל, בעצאָהלען א ספּעציעלען אָפּצאָהל, אַנדערש געזאָגט פאַר רעקלאַמירען צ. ב. טיי אָדער שאָקאָלאַד, מוז דער קליינהענדלער בעצאָהלען דעם שטייער.

מאַנכע גאַנץ גרויסע פירמעס (אין גאַנץ פּוילען דערוויל 5) צאָהלען אַפּ דעם שטייער אין פאָרם פון א ריטשאַלט, אַזוי אַז די ענצעלנע געוועבלער, זענען שוין בעפרייט פון אָפּצאָהלען די דערמאָהנטע פיר מעס בעזיצען ספּעציעלע בריף פון לאָדזער מאַגיסטראַט, דעריבער דאַרפען די קליינהענדלער פאַר'ן דערלויבען אַרויסהענגען א רעקלאַמע פאָדערען, אַז מ'זאָל זיי בעווייזען די דערמאָנטע בריף.

מעמאָריאַל פון די קליינהענדלער

וועגען דער דעזינפעקציע פון די טעלעפאָנען

ווי ס'איז בעקאַנט, מוזען די טעלעפאָן-אַפּאַראַטען אין געוועלבער, ווערען דעזינפעקצירט, אַדורכצופיהרען די דעזינפעקציע, האָט בעקומען א ספּעציעלע קאָנצעסיע אין לאָדז די פעדעראַציע פון די געזו. מיליטער-לייט, די דעזינפעקציע קען אָבער אויך יעדער אַליין אַדורכפיהרען, דאָס וויל די דערמאָנטע אָרגאַניזאַציע נישט אַנערקענען און די געשעפטען, וואָס דערלויבען נישט אַדורכצופיהרען די ריינוגונג דורך די קאָנצעסיאָנירטע, ווערען בעשטראָפט דורך דער אַדמיניסטראַטיווער מאַכט. ס'איז כדאי אָנצווייזען, אַז דאָס אַדורכפיהרען די דעזינפעקציע דורך די דעלעגירטע פון דער אָרגאַניזאַציע איז פערבונדען מיט א הודשליכען שטענדיגען אָפּצאָהל. אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם האָט דער צענטראַלער קליינהענדלער פעראיין, זיך געוואַנדען מיט א ענטשפּרעכענדעם מעמאָריאַל צו דער לאָדזער האַנדעל-קאַמער.

אין דער פאַר-בילדונגס-קאָמיסיע ביים פּערבאַנד פון די האַנדווערקער-קאַמערן

מוזען די קאַמערן שיקען פאָרשטעהער פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען

אויף דער לעצטער זיצונג פון פערבאַנד פון די האַנדווערקער קאַמערן איז אָנגענומען געוואָרען א בעשלוס וועגן שיקען פאָרשטעהער דורך די בעזונדערע האַנדווערקער קאַמערן אין דער פאַר-בילדונגס-קאָמיסיע ביים פערבאַנד.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען אַז יעדע האַנדווערקער קאַמער וועט דעלעגירען אין דער פאַך - בילדונגס קאָמיסיע ביים פערבאַנד צו 1 פאָרשטעהער, די האַנדווערקער קאַמערן וועלכע האָבען א גרויסען פּראָצענט האַנדווערקער פון די נאַציאָנאַלע מינדערהייטען דאַרפען שיקען 2 פאָרשטעהער, פון וועלכער זאָל רעפּרעזענטירען די וואַרשטאַטען פון דער מינדערהייט. א חוץ דעם וועלען די קאַמערן דעלעגירען ספּעציאַליסטען - בראַנזשיסטען ווען דאָס וועט נויטיג זיין.

צענזען, דער איינפיהרען אַזעלכע נייעס וועט נאָר שאַפען א נייעם מין פּראָטעקציאָניזם, פאַר די לעצטע יאָהרען זענען שוין גענוג עקספּערימענטען דורכגעפיהרט געוואָרען איבערן האַנדעלס-אָרגאַניזם, וואָס האָבען איבריגענס איהם קיין געזונט נישט צוגעגעבען, ווייטער עקספּערימענטירען איז דעריבער נישט צוועקמעסיג.

זאָל בעסער איינגעפיהרט ווערען א רעגעלמעסיגערע שטייערען - פערטיילונג, זאָלען געעפענט ווערען נעצען פון פאַך-האַנדעלס-שולען איבערן לאַנד, וואו דער צוטריט זאָל זיין א פרייער פאַר אַלעמען, זאָלען די העכערע ספערען ביטען זייער ביז איצטיגע בעציהונג צום האַנדעלס - קלאַס, וועט שוין פון דעם אַליין, פון אָט די „באַבסקע" רפואות, דעם חולה גרינגער ווערען, די נייע רעצעפּטען פון די „גרויסע" דאָקטוירים וועלען אפשר יא עפּעס העלפען, אָבער דעם קליין-הענדלער, קרעמער, סוחר, דער האַנדעל אַלס גאַנצעס אפילו דער מלוכה אוצר — וועלען דערפון נישט געזונט ווערען.

ווען מיר פעררופען זיך איצט אויף די ערפאַהרונגען פון נייעם וויצע-פּרעמיער פאַר ווירטשאַפטליכע ענינים, מינ. קוויאַטקאָווסקי, בלייבט צו האָפען אַז דער צענז-פּראָיעקט פאַר סוחרים וועט ענדליך דערוויל אָפּגעלעגט ווערען אין אַרכיוו.

אין וועלכען פאַל קען מען צונעהמען דעם ריטשאַלט?

אין צענטראַלען קליינהענדלער פעראיין, פּאַמאַרסקאַ 15 איז אויפגעקלערט געוואָרען, אַז דאָס פינאַנץ מיניסטעריום האָט אַרויסגעגעבען א צירקולאַר ל.ד.פ. — 32584-4-35, לויט וועלכען צונעהמען דעם ריטשאַלט-שטייער קען מען נאָר דעמאָלט ווען ס'זענען דאָ בעווייזען, דאָס דער אומזאַץ איז איבערגעשטיגען מינימום מיט 50% ווי אין פריהערדיגען יאָהר, דאָס אָפּשאַצען דעם אומזאַץ בלויז דורך זאַכקענער איז נישט מאָסגעבענד אַוועקצונעהמען דעם ריטשאַלט.

פון דער האַנדוו.-עקספּאָזיטור

דער פערוואַלטונגס מיטגליד פון דער לאָדזער האַנדווערקער-קאַמער ראַטמ. פּיאַלקאָ, נעמט אויף פון היינט אָן אין דער האַנדווערקער עקספּאָזיטור יעדען מיטוואָך פון 8 ביז 9 אין אָוונד.

טראַמוויי-הנחות פאַר די יונגלעך

די לאָדזער האַנדווערקער - קאַמער מאַכט בעקאַנט, אַז די דירעקציע פון לאָדזער טראַמווייען זאָל אָנערקענען פאַר די האַנדווערקער לערן-יונגלעך וועלכע לערנען זיך אין די פּראָפעסיאָנעלע שולען — הנחה בילעטען אויף די טראַמווייען אויך אויף זונטאָג און חגאות.

אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון שאַכטעל-מאַכער-צעך

אונטערן פאָרזיץ פון ה' ראָטענבערג איז פאָרגעקומען די אַלגעמיינע פערזאַמלונג פון שעכטעל-מאַכער-צעך. אויף דער פערזאַמלונג איז אויך אָנוועזנד געוועזען דער פאָרשטעהער פון אינדוסטריע-אַמט ביי דער שטאָטישער פערוואַלטונג ה' ד"ר לוקאַשעוויטש.

דעם טעטיגקייטס - בעריכט האָט אָפּגעגעבען ה' ראָטענבערג. דעם קאַסע-בעריכט ה' גאָלדמאַן, דעם בודזשעט האָט אויך רעפערירט ה' גאָלדמאַן. נאָך דעם ווי ס'איז אויסגעהערט געוואָרען דער רעפעראַט וועגן שטייער-פראַגען פון אַדוו. קרישעק זענען פאָרגעקומען וואַהלען צו דער נייער פערוואַלטונג, וועלכע האָבען געגעבען פאָלגענדע רעזולטאַטען:

סטאַרשי — עלענבערג, זאַסטעפּעס: י. ה. ראָטענבערג, וו. קראַכמאַלניק און י. בוימאַן, פערוואַלטונג: א. גאָטשאַל, ה. זאַקליקאָווסקי, וו. פּאַקטאָר, ש. קליין, ר. פּערלמוטער און י. אַליבאַסטער קאַנדידאַטען: ז. פּערלמוטער, ר. שמערקעוויטש און ז. לוקסענבורג. רעווידיר-קאָמיסיע: ל. קאָלינאָווסקי און ל. קאָזלאָווסקי.

פון טאָרג- און מאַרק-שטעהער-פעראיין

אין טאָרג- און מאַרק-פאָהרער-פעראיין (פּאָמאַרסקאַ 15) איז אונטערן פאָרזיץ פון ה' באָמשטיק פאָרגעקומען א בעריכט-פערזאַמלונג. נאָך דעם בעריכט פון ה' גייסט וועגען דער גמילות-חסדים קאַסע. רעדט פּרעזעס באָמשטיק וועגען דער נויט-קאַסע פאַר די מיטגלידער אין א נויט-פאַל.

א בעריכט פון דער צענטראַל-פערוואַלטונג גיט אָפּ ה' מינץ.

ס'איז בעשלאָסען געוואָרען, זיך צו ווענדען צו דער האַנדעל-קאַמער וועגן הנחה-פּאַטענטען פאַר די טאָרג און מאַרק-פאָהרער'ס.

נאָך דעם ווי ס'רעדען נאָך די ה"ה: וויצע-פּרעזעס זאַקהיים, שערמאַן, פליישער, גרינער, וויטער, בידערמאַן, מראַזאָוויטש, מאַטיי און גאָסטמאַן וועגען דער נויטווענדיגקייט צו אָרגאַניזירען אַלע טאָרג- און מאַרק-שטעהערס אין דעם פעראיין ווערט די פערזאַמלונג געשלאָסען.